

**Ministerstwo Gospodarki
Departament Turystyki**

Jerzy Łaciak

**Uczestnictwo Polaków
w wyjazdach turystycznych
w 2005 roku**

**Instytut Turystyki
Warszawa 2006**

Instytut Turystyki

Jerzy Łaciak

**Uczestnictwo Polaków
w wyjazdach turystycznych
w 2005 roku**

Warszawa 2006

9974

Praca przygotowana w ramach PROGRAMU BADAŃ STATYSTYCZNYCH STATYSTYKI
PUBLICZNEJ NA ROK 2005. Temat nr 1.30.06(085) „Aktywność turystyczna Polaków”.

Pozycja finansowana przez Ministerstwo Gospodarki,
Departament Turystyki

Instytut Turystyki, ul. Merliniego 9a, 02-511 Warszawa
tel. +48 22 844 63 47, fax +48 22 844 12 63
www.intur.com.pl e-mail: it@intur.com.pl

Spis treści

Wprowadzenie	13
I. Charakterystyka badań	15
1. Założenia metodologiczne.....	15
2. Zasady doboru próby	16
3. Charakterystyka badanej zbiorowości.....	17
4. Sposób prezentacji wyników	19
II. Dynamika uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych.....	21
III. Przyczyny nieuczestniczenia w wyjazdach urlopowo-wakacyjnych ...	23
IV. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych – zmiany i tendencje w latach 2001-2005.....	27
1. Poziom uczestnictwa	27
2. Częstotliwość wyjazdów	31
3. Cele wyjazdów	33
4. Formy organizacyjne	35
5. Rodzaje zakwaterowania.....	37
6. Terminy wyjazdów	39
7. Główne kierunki wyjazdów.....	40
8. Osoby towarzyszące podczas podróży.....	42
9. Środki transportu.....	42
10. Sposoby spędzania czasu	44
V. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych – zmiany i tendencje w latach 2001-2005.....	47
1. Poziom uczestnictwa	47
2. Częstotliwość wyjazdów	49
3. Cele wyjazdów	51
4. Formy organizacyjne	52
5. Rodzaje zakwaterowania.....	53
6. Terminy wyjazdów	55
7. Główne kierunki wyjazdów.....	57
8. Osoby towarzyszące podczas podróży.....	58

9.	Środki transportu.....	59
10.	Sposoby spędzania czasu	60
VI.	Kierunki krajowych wyjazdów według województw.....	63
1.	Przyjazdy turystów krajowych do poszczególnych województw	63
2.	Kierunki wyjazdów Polaków w okresie wakacji.....	66
3.	Główne zmiany w porównaniu z latami 2001-2004	69
VII.	Zagraniczne podróże mieszkańców Polski według przekroczeń granicy – zmiany i tendencje w latach 2001-2005	73
1.	Kierunki wyjazdów	73
2.	Wyjazdy według typów przejść granicznych.....	75
3.	Sezonowość wyjazdów	77
VIII.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych – zmiany i tendencje w latach 2001-2005	79
1.	Poziom uczestnictwa	79
2.	Częstotliwość wyjazdów	84
3.	Cele wyjazdów	86
4.	Formy organizacyjne	88
5.	Rodzaje zakwaterowania.....	90
6.	Terminy wyjazdów	91
7.	Kierunki wyjazdów według krajów	92
8.	Osoby towarzyszące podczas podróży.....	96
9.	Środki transportu.....	96
IX.	Wydatki polskich turystów ponoszone w związku z wyjazdami za granicę	99
1.	Wydatki ponoszone przed podróżą i podczas podróży.....	99
2.	Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu.....	99
3.	Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy wyjazdów	100
4.	Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy turystów	101
	Podsumowanie	103
	Aneks tabelaryczny	107

Spis tabel w tekście

Tab. I	Badana populacja według cech demograficznych i społecznych.....	18
Tab. II	Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych w latach 2003-2005 (%).....	24
Tab. III	Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych w 2005 roku według miejsca zamieszkania (%).....	25
Tab. IV	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według grup społeczno-zawodowych (%).....	28
Tab. V	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według wieku (%).....	31
Tab. VI	Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas krajowych podróży długookresowych obejmujących do 90 noclegów w latach 2001-2005	32
Tab. VII	Średnia liczba wyjazdów długookresowych na osobę w 2005 roku według cech społeczno-demograficznych.....	32
Tab. VIII	Sposoby spędzania czasu przez Polaków podczas podróży długookresowych w latach 2004 i 2005 (%).....	44
Tab. IX	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według grup społeczno-zawodowych (%).....	48
Tab. X	Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas krajowych podróży krótkookresowych w latach 2001-2005.....	50
Tab. XI	Średnia liczba wyjazdów krótkookresowych na osobę w 2005 roku według cech społeczno-demograficznych.....	50
Tab. XII	Sposoby spędzania czasu przez Polaków podczas podróży krótkookresowych w latach 2004 i 2005 (%).....	61
Tab. XIII	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2001-2005 według województw i liczby podróży (mln).....	69
Tab. XIV	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2001-2005 według województw i liczby podróży długookresowych (mln).....	70
Tab. XV	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2001-2005 według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln)	71
Tab. XVI	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według granic (przekroczenia granicy w tys.).....	73
Tab. XVII	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według granic (przekroczenia granicy w %).....	74
Tab. XVIII	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według typów przejść granicznych (przekroczenia granicy w tys.).....	76
Tab. XIX	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według typów przejść granicznych (przekroczenia granicy w %)	76
Tab. XX	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według miesięcy (przekroczenia granicy w mln).....	77
Tab. XXI	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według kwartałów (przekroczenia granicy w mln)	78
Tab. XXII	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według kwartałów (przekroczenia granicy w %).....	78
Tab. XXIII	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 w podziale na długookresowe i krótkookresowe (%)	80

Tab. XXIV	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według wieku (%)	83
Tab. XXV	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według miejscowości zamieszkania (%).....	84
Tab. XXVI	Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas podróży zagranicznych obejmujących do 90 noclegów w latach 2001-2005	85
Tab. XXVII	Średnia liczba wyjazdów zagranicznych na osobę w 2005 roku według cech społeczno-demograficznych.....	85
Tab. XXVIII	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w latach 2003-2005 według form organizacyjnych (%)	89
Tab. XXIX	Zagraniczne wyjazdy polskich turystów w latach 2003-2005 według odwiedzanych krajów (w mln)	94
Tab. XXX	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według odwiedzanych krajów (%)	95
Tab. XXXI	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według wykorzystywanych środków transportu (%)	97
Tab. XXXII	Przeciętne wydatki mieszkańców Polski na podróże zagraniczne w 2005 roku (zł).....	100
Tab. XXXIII	Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2005 roku według form organizacyjnych (zł).....	100
Tab. XXXIV	Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2005 roku według celu wyjazdu (zł)	101
Tab. XXXV	Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2005 roku według sytuacji materialnej osób wyjeżdżających (zł)	102

Spis rysunków

Rys. 1.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w latach 2001-2005 (odsetek populacji w wieku 15 i więcej lat).....	22
Rys. 2.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według sytuacji materialnej (%)	29
Rys. 3.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według miejscowości zamieszkania (%)	30
Rys. 4.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według wykształcenia (%)	30
Rys. 5.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według celów (%)	34
Rys. 6.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych celów w latach 2001-2005 (%)	34
Rys. 7.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według form organizacyjnych (%).....	36
Rys. 8.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych w latach 2001-2005 (%)	36
Rys. 9.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%).....	37
Rys. 10.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%).....	38
Rys. 11.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2004 i 2005 według terminu wyjazdu (%).....	39
Rys. 12.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według terminu wyjazdu (%)	40
Rys. 13.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2004 i 2005 według kierunku wyjazdu (%)	41
Rys. 14.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według kierunku wyjazdu (%)	41
Rys. 15.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2004 i 2005 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?).....	42
Rys. 16.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według środków transportu (%).....	43
Rys. 17.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według głównych środków transportu (%)	43
Rys. 19.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według celów (%)	51
Rys. 20.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych według głównych celów w latach 2001-2005 (%)	51
Rys. 21.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według form organizacyjnych (%).....	52
Rys. 22.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych w latach 2001-2005 (%)	53

Rys. 23.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%).....	54
Rys. 24.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%).....	55
Rys. 25.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2004 i 2005 według terminów wyjazdu (%).....	56
Rys. 26.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według terminów wyjazdu (%)	56
Rys. 27.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2004 i 2005 według kierunków wyjazdów (%).....	57
Rys. 28.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według kierunków wyjazdów (%)	57
Rys. 29.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2004 i 2005 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?).....	58
Rys. 30.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w roku 2005 według środków transportu (%).....	59
Rys. 31.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według głównych środków transportu (%).....	60
Rys. 32.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2005 roku według województw i liczby podróży (mln).....	64
Rys. 33.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2005 roku według województw i liczby podróży długookresowych (mln).....	64
Rys. 34.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2005 roku według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln).....	65
Rys. 35.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2005 roku według województw i liczby podróży (mln).....	67
Rys. 36.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2005 roku według województw i liczby podróży długookresowych (mln)	67
Rys. 37.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2005 roku według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln).....	68
Rys. 38.	Polacy w wieku 15 i więcej lat uczestniczący w zagranicznych wyjazdach turystycznych w latach 2001-2005 (mln).....	80
Rys. 39.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2004 i 2005 według grup społeczno-zawodowych (%)	81
Rys. 40.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według sytuacji materialnej (%).....	82
Rys. 41.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według wykształcenia (%)	83
Rys. 42.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według głównych celów (%).....	86
Rys. 43.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według celów (%)	87
Rys. 44.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według form organizacyjnych (%)	88
Rys. 45.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według form organizacyjnych (%).....	89

Rys. 46.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w roku 2005 według rodzajów zakwaterowania (%).....	90
Rys. 47.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%).....	91
Rys. 48.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2004 i 2005 według terminów wyjazdu (%)	92
Rys. 49.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według terminów wyjazdu (%)	92
Rys. 50.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według odwiedzanych krajów (%).....	93
Rys. 51.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2004 i 2005 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?).....	96
Rys. 52.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według środków transportu (%).....	97

Aneks tabelaryczny 107

I.	Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzaju wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%).....	109
Tab. 1.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według płci.....	109
Tab. 2.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wieku.....	109
Tab. 3.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wykształcenia ...	110
Tab. 4.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według pracy zawodowej.....	110
Tab. 5.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według grupy społeczno-zawodowej.....	111
Tab. 6.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według miejsca zamieszkania.....	112
Tab. 7.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według sytuacji materialnej	112
II.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%).....	113
Tab. 8.	Cele wyjazdów według płci.....	113
Tab. 9.	Cele wyjazdów według wieku	113
Tab. 10.	Cele wyjazdów według wykształcenia	114
Tab. 11.	Cele wyjazdów według pracy zawodowej.....	114
Tab. 12.	Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej	115
Tab. 13.	Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	116
Tab. 14.	Cele wyjazdów według sytuacji materialnej	116
III.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)	117
Tab. 15.	Organizacja wyjazdów według płci.....	117
Tab. 16.	Organizacja wyjazdów według wieku	117
Tab. 17.	Organizacja wyjazdów według wykształcenia	118
Tab. 18.	Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej.....	118
Tab. 19.	Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej	118
Tab. 20.	Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	119
Tab. 21.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej.....	119
IV.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%).....	120
Tab. 22.	Rodzaje zakwaterowania według płci	120
Tab. 23.	Rodzaje zakwaterowania według wieku.....	120
Tab. 24.	Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia.....	121
Tab. 25.	Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej	121
Tab. 26.	Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej.....	122
Tab. 27.	Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania.....	123
Tab. 28.	Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej	123
V.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%).....	124
Tab. 29.	Terminy wyjazdu według płci	124
Tab. 30.	Terminy wyjazdu według wieku.....	124
Tab. 31.	Terminy wyjazdu według wykształcenia.....	125
Tab. 32.	Terminy wyjazdu według pracy zawodowej	125

Tab. 33.	Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej.....	125
Tab. 34.	Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania.....	126
Tab. 35.	Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej	126

VI.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%).....	127
Tab. 36.	Kierunki wyjazdów według płci.....	127
Tab. 37.	Kierunki wyjazdów według wieku	127
Tab. 38.	Kierunki wyjazdów według wykształcenia	128
Tab. 39.	Kierunki wyjazdów według pracy zawodowej	128
Tab. 40.	Kierunki wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej	128
Tab. 41.	Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania	129
Tab. 42.	Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej.....	129

VII.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%).....	130
Tab. 43.	Cele wyjazdów według płci.....	130
Tab. 44.	Cele wyjazdów według wieku	130
Tab. 45.	Cele wyjazdów według wykształcenia	131
Tab. 46.	Cele wyjazdów według pracy zawodowej	131
Tab. 47.	Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej	132
Tab. 48.	Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania	133
Tab. 49.	Cele wyjazdów według sytuacji materialnej	133

VIII.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)	134
Tab. 50.	Organizacja wyjazdów według płci.....	134
Tab. 51.	Organizacja wyjazdów według wieku	134
Tab. 52.	Organizacja wyjazdów według wykształcenia	135
Tab. 53.	Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej	135
Tab. 54.	Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej	135
Tab. 55.	Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania	136
Tab. 56.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej.....	136

IX.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%).....	137
Tab. 57.	Rodzaje zakwaterowania według płci	137
Tab. 58.	Rodzaje zakwaterowania według wieku.....	137
Tab. 59.	Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia.....	138
Tab. 60.	Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej	138
Tab. 61.	Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej.....	139
Tab. 62.	Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania.....	140
Tab. 63.	Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej	140

X.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%).....	141
Tab. 64.	Terminy wyjazdu według płci	141
Tab. 65.	Terminy wyjazdu według wieku.....	141
Tab. 66.	Terminy wyjazdu według wykształcenia.....	142
Tab. 67.	Terminy wyjazdu według pracy zawodowej	142
Tab. 68.	Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej.....	142
Tab. 69.	Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania.....	143

Tab. 70.	Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej	143
XI.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%).....	144
Tab. 71.	Kierunki wyjazdów według płci	144
Tab. 72.	Kierunki wyjazdów według wieku	144
Tab. 73.	Kierunki wyjazdów według wykształcenia	145
Tab. 74.	Kierunki wyjazdów według pracy zawodowej	145
Tab. 75.	Kierunki wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej	145
Tab. 76.	Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania	146
Tab. 77.	Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej.....	146
XII.	Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według celów i wybranych cech osób badanych (%).....	147
Tab. 78.	Cele wyjazdów według płci.....	147
Tab. 79.	Cele wyjazdów według wieku	147
Tab. 80.	Cele wyjazdów według wykształcenia	148
Tab. 81.	Cele wyjazdów według pracy zawodowej.....	148
Tab. 82.	Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej	149
Tab. 83.	Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania	150
Tab. 84.	Cele wyjazdów według sytuacji materialnej	150
XIII.	Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)	151
Tab. 85.	Organizacja wyjazdów według płci.....	151
Tab. 86.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej.....	151
Tab. 87.	Organizacja wyjazdów według wykształcenia	152
Tab. 88.	Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej.....	152
Tab. 89.	Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej	153
Tab. 90.	Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania	154
Tab. 91.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej.....	154
XIV.	Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%).....	155
Tab. 92.	Rodzaje zakwaterowania według płci	155
Tab. 93.	Rodzaje zakwaterowania według wieku.....	155
Tab. 94.	Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia.....	156
Tab. 95.	Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej	156
Tab. 96.	Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej.....	157
Tab. 97.	Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania.....	158
Tab. 98.	Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej	158
XV.	Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%).....	159
Tab. 99.	Terminy wyjazdu według płci	159
Tab. 100.	Terminy wyjazdu według wieku.....	159
Tab. 101.	Terminy wyjazdu według wykształcenia.....	160
Tab. 102.	Terminy wyjazdu według pracy zawodowej	160
Tab. 103.	Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej.....	160
Tab. 104.	Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania.....	161
Tab. 105.	Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej	161

Wprowadzenie

Publikacja przedstawia wyniki kolejnych badań ankietowych, przeprowadzonych przez Instytut Turystyki w styczniu 2006 roku na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki. Głównym celem tych badań było określenie uczestnictwa mieszkańców Polski w wyjazdach turystycznych w 2005 roku. Te i poprzednie badania pozwalają na pokazanie dynamiki zjawiska.

Badaniami objęto krótko- i długookresowe podróże krajowe i zagraniczne, ich cele, sposoby organizacji wyjazdów, rodzaje wykorzystywanych miejsc noclegowych i środków transportu oraz sezonowość i kierunki wyjazdów.

Początki prowadzonych przez Instytut Turystyki badań uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych sięgają lat osiemdziesiątych. W prawie nie zmienionej formie, tzn. przy użyciu takiego samego, nieco tylko rozszerzanego w kolejnych latach kwestionariusza ankiety i na podobnych pod względem wielkości i jakości próbach, takie badania prowadzone są od 1996 roku.

Jest to już dziesiąte opracowanie na temat uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych przygotowane przez Instytut Turystyki. Poprzednie obejmowały kolejne lata w okresie 1996-2004. W celu przedstawienia ewolucji interesującego nas zjawiska, w opracowaniu odwoływano się do wyników badań z lat 2001-2004.

Publikacja składa się z części tekstowej i tabelarycznej. Część tekstowa zawiera uwagi metodologiczne oraz analizę wyników w podziale na podróże krajowe długookresowe i krótkie oraz wyjazdy zagraniczne. Dokumentacją przeprowadzonej analizy jest zamieszczony na końcu aneks tabelaryczny. Zawiera on rozkłady odpowiedzi na najważniejsze pytania ankiety w korelacji z cechami społeczno-demograficznymi osób badanych. Obejmuje uczestnictwo w poszczególnych rodzajach wyjazdów oraz – w odniesieniu do obu rodzajów wyjazdów krajowych – według kierunków wyjazdów. Odpowiednie rozdziały części tekstowej opracowania odnoszą się do wyodrębnionych rozdziałów aneksu tabelarycznego.

I. Charakterystyka badań

1. Założenia metodologiczne

Na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki, w dniach 2-17 stycznia 2006 roku Instytut Turystyki przeprowadził badania uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych w roku 2005. Badania zrealizowano na reprezentatywnej próbie mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat o założonej wielkości 6 000 osób. Była to próba adresowo-losowa uwzględniająca adresy rezerwowe. Bezpośrednim wykonawcą badań terenowych był TNS OBOP. Zrealizowano 4 067 ankiet – stopień realizacji próby wyniósł 67,8%. Maksymalny statystyczny błąd pomiaru wynosi 1,6%, przy wiarygodności 0,95, co oznacza, że przy tej wielkości próby prawdopodobieństwo wystąpienia większego błędu, niż to określono, wynosi 5%.

Badania ankietowe dotyczyły uczestnictwa Polaków w podróżach (wyjazdach) turystycznych – to znaczy obejmujących co najmniej jeden nocleg poza miejscem zamieszkania – zarówno w celach wypoczynkowych, rekreacyjnych i poznawczych, jak zawodowych (delegacja, załatwianie interesów), religijnych, rodzinnych i leczniczych (pobyt w sanatorium). Za wyjazd krajowy uznano zatem każde dobrowolne opuszczenie miejscowości stałego zamieszkania, któremu towarzyszył co najmniej jeden nocleg poza tą miejscowością, a przy wyjazdach zagranicznych – co najmniej jeden nocleg w innym kraju. Powrót z uwzględnionych w badaniach podróży musiał nastąpić między 1 stycznia a 31 grudnia 2005 roku.

Podobnie jak w 2004 roku, w przeprowadzonych badaniach uwzględniono zalecenia zawarte w dyrektywie metodologicznej Unii Europejskiej. Zmiany w porównaniu z badaniami realizowanymi w latach 2001-2003 dotyczyły trzech zasadniczych spraw. Po pierwsze, włączono wyjazdy obejmujące do 365 noclegów (w poprzednich latach do 90 noclegów), po drugie – zmieniono kategorie odpowiedzi w pytaniach dotyczących wykorzystywanej bazy noclegowej i środków transportu, po trzecie – zmieniono sposób zadawania tych pytań. Przedtem pytano o wszystkie wykorzystywane rodzaje bazy noclegowej i środki transportu; w nowej wersji ankiety, zgodnie z zaleceniami Eurostatu, pytano o rodzaj bazy, w której podczas opi-

sywanej podróży odbyto najwięcej noclegów, i o środek transportu wykorzystywany w najdłuższej części podróży. Okazało się, że w 2005 roku wyjazdy obejmujące od 91 do 365 noclegów stanowiły 0,05% wszystkich wyjazdów krajowych (0,12% krajowych wyjazdów długookresowych) i 1,2% wyjazdów zagranicznych.

Badaniami objęto podróże krajowe i zagraniczne. Wyróżniono wyjazdy krótkookresowe (2-4 dniowe), połączone co najmniej z jednym noclegiem poza miejscowością zamieszkania, ale nie więcej niż trzema, oraz długookresowe, trwające co najmniej 5 dni, a więc połączone przynajmniej z czterema noclegami poza domem.

Główną kategorią zastosowaną w opracowaniu jest kategoria uczestnictwa w wyjazdach (podróżach) turystycznych. Jeśli mówi się o uczestnictwie określonej populacji w wyjazdach turystycznych w danym roku, oznacza to udział osób należących do tej populacji co najmniej w jednym takim wyjeździe w tymże roku. Jeśli mówi się o uczestnictwie w danym rodzaju wyjazdów, analogicznie oznacza to wzięcie udziału co najmniej w jednym tego rodzaju wyjeździe. Ponieważ jedna osoba może uczestniczyć w różnego rodzaju wyjazdach (krajowym wyjeździe krótkookresowym, krajowym długookresowym, zagranicznym krótkookresowym, zagranicznym długookresowym), odsetki odnoszące się do poziomu uczestnictwa danej populacji w różnych rodzajach wyjazdów nie sumują się do stu. Kategoria uczestnictwa w wyjazdach turystycznych przynosi więc odpowiedź na pytanie, czy dana osoba w ogóle wyjeżdżała, czy też nie.

Aby określić poziom aktywności turystycznej osób wyjeżdżających, zastosowano kategorię częstotliwości wyjazdów. W odniesieniu do danej populacji jest to średnia liczba wyjazdów na osobę w określonym czasie, np. w ciągu roku, wśród uczestników wyjazdów.

2. Zasady doboru próby

Badaniami objęto mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Jako metodę badawczą zastosowano sondaż w miejscu zamieszkania respondentów, przy użyciu kwestionariusza ankiety. Badania przeprowadzono na reprezentatywnej ogólnopolskiej próbie Ośrodka Badania Opinii Publicznej. Doboru próby dokonano przez losowanie warstwowo-proporcjonalne ze zbioru adresów GUS. Podstawą było 98 warstw, które utworzono na bazie 49 byłych województw w taki sposób, że każde województwo było reprezentowane przez dwie warstwy: miejską i wiejską. Warstwy utworzono według poprzednich województw, w celu zapewnienia bardziej równomiernego rozkładu terytorialnego wylosowanej próby, niż gdyby uwzględnić obecny podział administracyjny. Liczba wylosowanych mieszkań z danej warstwy była proporcjonalna do liczby mieszkań w warstwie. Ze względu na różnice w strukturze zaludnienia gmin miejskich i wiejskich, zastosowano odmienne metody losowania w obu rodzajach warstw. W pierwszym etapie ze wszystkich warstw wylosowano odpowiednią liczbę gmin. Następnie w gminach wiejskich wybrano losowo jeden rejon spisowy, a w nim jeden obwód spisowy oraz pięć mieszkań w tym obwodzie. W gminach miejskich wybrano losowo pięć

rejonów spisowych, a potem w każdym z nich jeden obwód spisowy oraz jedno mieszkanie w tym obwodzie. Po dokonaniu losowania z 98 warstw, uzyskaną próbę adresową odniesiono do aktualnych danych statystycznych dotyczących struktury ludności w obecnych województwach.

3. Charakterystyka badanej zbiorowości

Płeć, wiek, wielkość miejscowości i województwo zamieszkania to zmienne kontrolowane podczas doboru próby.

Mężczyźni stanowili 47,8% respondentów; 9,2% próby to młodzież w wieku 15-19 lat, 36,0% – osoby w wieku od 20 do 39 lat, 34,3% – respondenci w wieku 40-59 lat, a 20,5% – starsi, w wieku od 60 lat.

Na wsi mieszkało 37,2% respondentów, a 30,2% – w dużych miastach (ponad 100 tys. mieszkańców), w tym 12,2% w miastach liczących powyżej 500 tys. mieszkańców.

Rozmieszczenie miejsc zamieszkania respondentów, zgodnie z konstrukcją próby, odpowiada gęstości zaludnienia w poszczególnych województwach. Najwięcej respondentów pochodziło z województw: śląskiego (14,0%), mazowieckiego (11,7%), małopolskiego (8,4%), dolnośląskiego (8,3%), wielkopolskiego (8,1%) i łódzkiego (7,7%). Najmniej – z opolskiego (2,7%), lubuskiego (2,8%), warmińsko-mazurskiego (3,9%) i podlaskiego (4,0%).

Osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 12,7% respondentów; ze średnim i pomaturalnym – 34,3%; wykształcenie zawodowe miało 25,2%. Pozostali respondenci (27,8%) mieli wykształcenie niepełne podstawowe, podstawowe lub gimnazjum.

Zawodowo pracowało 33,9% badanych; nie pracowało – 66,1%. Robotnicy stanowili w próbie 13,3%, pracownicy administracyjno-biurowi – 6,3%, osoby wykonujące wolne zawody i specjaliści z wyższym wykształceniem – 6,5%, pracownicy usług i sprzedawcy – 5,6%, rolnicy – 4,8%, prywatni przedsiębiorcy – 3,0%. Kolejne grupy to wyżsi urzędnicy i kierownicy zakładów – 1,1% oraz zawodowi żołnierze, policjanci i strażacy – 0,7%. Emeryci i renciści stanowili 28,9% wszystkich respondentów, bezrobotni – 12,5%, uczniowie i studenci – 14,6%, gospodynie domowe – 2,7%.

Ponad połowa badanych (56,2%) uznała swoją sytuację materialną za średnią, 16,8% – za dobrą (w tym 1,1% za bardzo dobrą) i 27,1% – za nie najlepszą (w tym 6,2% za bardzo złą).

Spośród 4 067 badanych, 1 191 osób uczestniczyło w krajowych podróżach długookresowych, 961 osób – w krajowych podróżach krótkookresowych, 486 osób – w zagranicznych wyjazdach turystycznych.

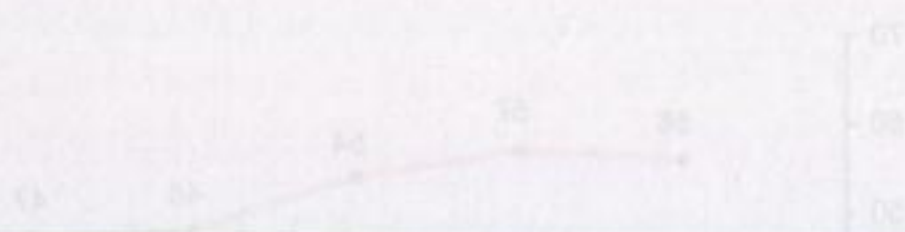
Tab. I **Badana populacja według cech demograficznych i społecznych**

		N = 4 067 %
<i>Płeć</i>	Mężczyzna	47,8
	Kobieta	52,2
<i>Wiek</i>	15-19 lat	9,2
	20-29 lat	20,1
	30-39 lat	15,9
	40-49 lat	17,5
	50-59 lat	16,8
	60 i więcej lat	20,5
<i>Wykształcenie</i>	Podstawowe, gimnazjum	27,8
	Zasadnicze zawodowe	25,2
	Średnie, pomaturalne	34,3
	Wyższe	12,7
<i>Miejsce zamieszkania</i>	Wieś	37,2
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	12,8
	Miasto od 21 do 100 tys. mieszkańców	19,8
	Miasto od 101 do 500 tys. mieszkańców	18,0
	Miasto liczące powyżej 500 tys. mieszkańców	12,2
<i>Aktywność zawodowa</i>	Tak	39,7
	Nie	60,3
<i>Grupa społeczno-zawodowa</i>	Wyżsi urzędnicy i kierownicy zakładów	1,1
	Wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem	6,5
	Prywatni przedsiębiorcy	3,0
	Rolnicy	4,8
	Robotnicy niewykwalifikowani	1,7
	Robotnicy wykwalifikowani	11,6
	Pracownicy administracyjno-biurowi	6,3
	Pracownicy usług i sprzedawcy	5,6
	Wojsko, policja, straż pożarna	0,7
	Gospodynie domowe	2,7
	Emeryci	20,4
	Renciści	8,5
	Uczniowie i studenci	14,6
	Bezrobotni	12,5
<i>Dzieci w wieku poniżej 15 lat w gospodarstwie domowym</i>	1. Tak	33,9
	2. Nie	66,1
<i>Ocena własnej (swojej rodziny) sytuacji materialnej</i>	Powodzi mi się bardzo dobrze	1,1
	Powodzi mi się raczej dobrze	15,7
	Powodzi mi się znośnie, średnio	56,2
	Powodzi mi się raczej źle	20,9
	Powodzi mi się bardzo źle, jestem w ciężkiej sytuacji materialnej	6,2
<i>Województwo, w którym respondent mieszka</i>	Dolnośląskie	8,3
	Kujawsko-pomorskie	4,7
	Lubelskie	5,8
	Lubuskie	2,8
	Łódzkie	7,7
	Małopolskie	8,4
	Mazowieckie	11,7
	Opolskie	2,7
	Podkarpackie	5,1
	Podlaskie	4,0
	Pomorskie	4,2
	Śląskie	14,0
	Świętokrzyskie	4,1
	Warmińsko-mazurskie	3,9
	Wielkopolskie	8,1
	Zachodniopomorskie	4,4

4. Sposób prezentacji wyników

W opracowaniu przedstawiono na wstępie dynamikę uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych w latach 2001-2005. Następnie scharakteryzowano uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych i krótkookresowych oraz w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku, porównując je z uczestnictwem w roku 2004, a pod niektórymi względami również w latach wcześniejszych. Uwzględnione zostały podstawowe cechy wyjazdów: cele, formy organizacyjne, rodzaje zakwaterowania, a także terminy wyjazdu, wykorzystywane środki transportu i osoby towarzyszące. Analiza objęła uczestnictwo w poszczególnych rodzajach wyjazdów kategorii społeczno-demograficznych wyróżnionych ze względu na płeć, wiek, wykształcenie, zatrudnienie, przynależność do grupy społeczno-zawodowej, wielkość miejscowości zamieszkania oraz sytuację materialną. Przedstawione zostały kierunki podróży Polaków: krajowych – według województw i zagranicznych – według krajów.

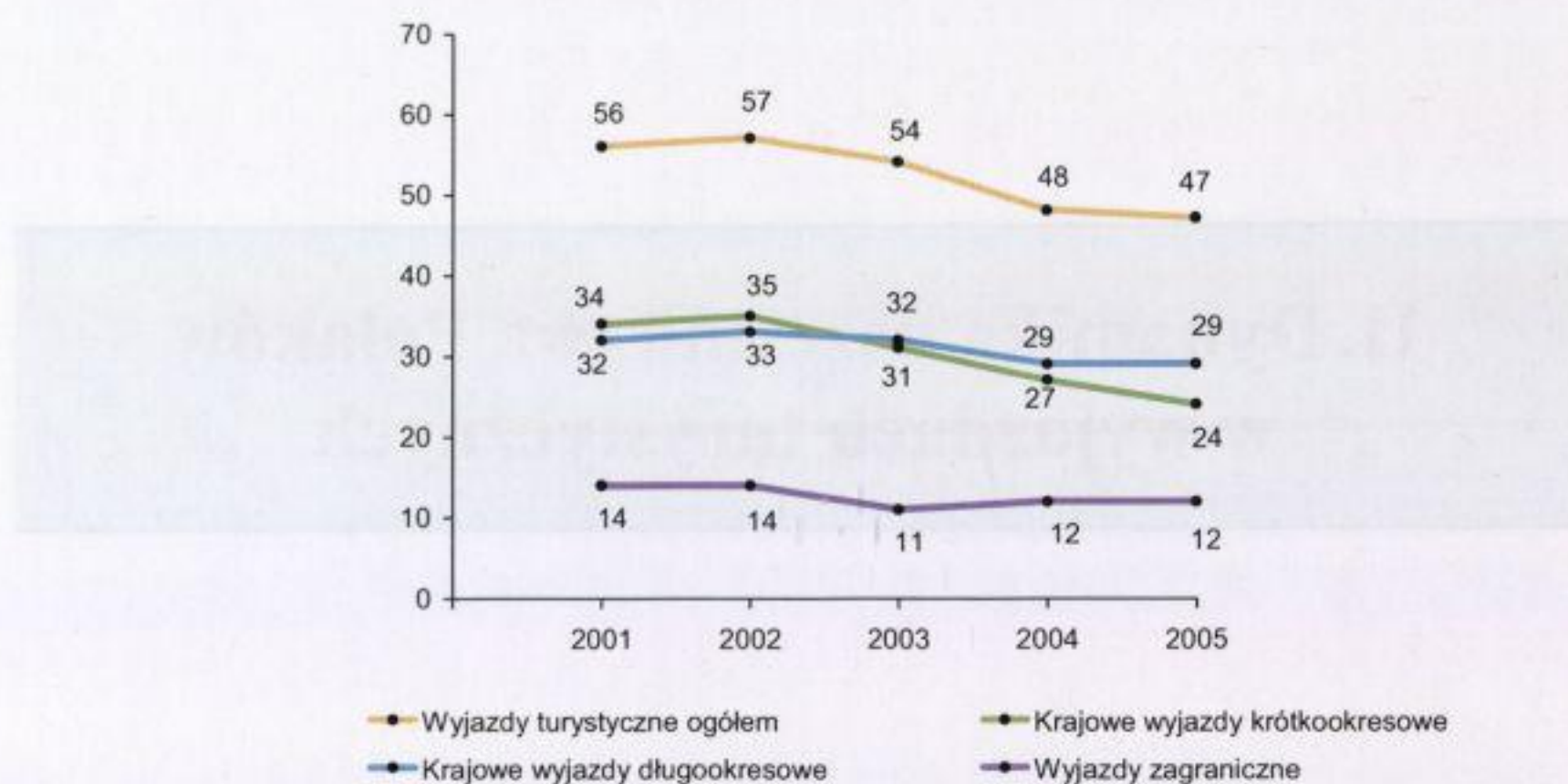
Rys. 1. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w latach 2001-2005 (odsetek populacji w wieku 15 i więcej lat)

II. Dynamika uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych

Z całego okresu 2001-2005 uczestnictwo mieszkańców Polski w wyjazdach turystycznych osiągnęło najwyższy wskaźnik w roku 2002: w podróżach turystycznych połączonych co najmniej z jednym noclegiem uczestniczyło 57% Polaków w wieku 15 i więcej lat. W kolejnych latach obserwujemy spadek. W 2003 roku notujemy spadek uczestnictwa we wszystkich rodzajach podróży, ale przede wszystkim w krajowych krótkookresowych i zagranicznych. Uczestnictwo ogółem spadło o 3 punkty procentowe. W 2004 roku zdecydowanie mniej Polaków brało udział w obu rodzajach wyjazdów krajowych i w rezultacie, pomimo wzrostu liczby uczestników wyjazdów zagranicznych, obserwujemy znaczny spadek uczestnictwa w wyjazdach ogółem (do 48%). W 2005 roku notujemy kolejny spadek odsetka wyjeżdżających w kraju na 2-4 dni i w konsekwencji jednopunktowy spadek uczestnictwa w wyjazdach turystycznych ogółem.

Rys. 1. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w latach 2001-2005 (odsetek populacji w wieku 15 i więcej lat)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W okresie 2002-2005 uczestnictwo mieszkańców Polski w krajowych wyjazdach krótkookresowych spadło o 11 punktów procentowych, w krajowych wyjazdach długookresowych – o 4 punkty, w zagranicznych – o 2 punkty procentowe. W 2005 roku poziom uczestnictwa w krajowych wyjazdach długookresowych i podróżach zagranicznych był podobny jak rok wcześniej. W odniesieniu do uczestnictwa w krajowych wyjazdach długookresowych obserwujemy zahamowanie tendencji spadkowej.

Analiza wskaźników uczestnictwa Polaków w wyjazdach długookresowych i krótkookresowych ogółem (tzn. krajowych i zagranicznych) w latach 2001-2005 pokazuje, że podobnie jak inne wskaźniki uczestnictwa w wyjazdach turystycznych, najwyższe były one w 2002 roku: na 5 i więcej dni – 39%, na 2-4 dni – 37%. W kolejnych dwóch latach notujemy znaczny spadek udziału w obu rodzajach wyjazdów: o 3 punkty procentowe rocznie w odniesieniu do wyjazdów na 5 i więcej dni oraz o 4 punkty rocznie w odniesieniu do wyjazdów na 2-4 dni. W 2005 roku obserwujemy dalszy spadek uczestnictwa w wyjazdach krótkookresowych ogółem (o 3 pkt. proc. – do 26%) i wzrost uczestnictwa w wyjazdach długookresowych ogółem (o 2 pkt. – do 35%).

III. Przyczyny nieuczestniczenia w wyjazdach urlopowo-wakacyjnych

W 2005 roku prawie dwie trzecie (65%) Polaków w wieku 15 i więcej lat (20,8 mln osób) nie uczestniczyło w co najmniej pięciodniowym wyjeździe ani na terenie kraju, ani za granicę (w 2004 r. – 67%; 21,1 mln osób). Ponad połowa (52% – podobnie jak w latach 2003 i 2004) jako przyczynę podaje względy ekonomiczne. Udział osób, które nie wyjechały ze względu na brak ochoty lub brak potrzeby wyjazdu, utrzymuje się w ostatnich trzech latach na podobnym, dość wysokim poziomie (7%). Do siedmiu wzrósł odsetek osób, które nie wyjechały z przyczyn związanych z pracą zawodową (niemożność wykorzystania urlopu w odpowiednim terminie, prowadzenie firmy). Wzrósł również odsetek osób, które zrezygnowały z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami (kupno lub duży remont mieszkania, kupno samochodu lub innych przedmiotów trwałego użytku), co pozwala przypuszczać, że osoby te po zaspokojeniu najważniejszych potrzeb inwestycyjnych gospodarstwa domowego w następnych latach wrócą do swoich urlopowych przyzwyczajeń.

Fig. 1. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w latach 2001-2005 (udział procentowy w wieku 15 i więcej lat)

Tab. II **Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych w latach 2003-2005 (%)**

	2003	2004	2005
Ze względu na poziom zamożności nie stać mnie na wyjazd urlopowo-wakacyjny	52	52	52
Nie mogłem zostawić domu, rodziny bez opieki	7	8	7
Nie miałem ochoty, nie jest mi to potrzebne	7	7	7
Nie wyjechałem z przyczyn związanych z pracą zawodową	6	6	7
Nie wyjechałem ze względu na swoją chorobę	6	5	6
Nie wyjechałem, bo jestem w podeszłym wieku	4	5	5
Nie mogłem zostawić gospodarstwa rolnego bez nadzoru	5	5	4
Zrezygnowałem z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami (kupno samochodu, mieszkania, budowa domu, duży remont, kupno przedmiotów trwałego użytku)	3	3	4
Nie wyjechałem ze względu na prace domowe, np. remont, porządki	3	3	3
Nie miałem dokąd pojechać, nie miał mi kto zorganizować wypoczynku	2	2	2
Wykorzystałem urlop na dodatkową pracę zarobkową	1	2	1
Nie wyjechałem, bo jestem inwalidą	1	1	1
Inne	3	1	1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2005 roku na względy materialne wśród przyczyn nieuczestniczenia w wyjazdach długookresowych najczęściej wskazują osoby zamieszkałe w miastach średniej wielkości (21-100 tys.), najrzadziej – mieszkańcy małych miast (do 20 tys.). Z przyczyn związanych z pracą zawodową na co najmniej pięciodniowy wypoczynek nie wyjeżdżali najczęściej mieszkańcy największych i najmniejszych miast. Jest to istotna przyczyna również dla mieszkańców wsi: „nie mogłem zostawić gospodarstwa rolnego bez nadzoru”. O braku potrzeby wyjazdu na 5 i więcej dni najczęściej mówią mieszkańcy małych miast i wsi, najrzadziej – osoby zamieszkałe w dużych aglomeracjach. Mieszkańcy dużych aglomeracji częściej niż pozostali badani jako przyczynę niewyjeżdżania podają wykorzystywanie urlopu na dodatkową pracę zarobkową, rzadziej zaś rezygnowali z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami poniesionymi na inne cele.

Tab. III **Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych w 2005 roku według miejsca zamieszkania (%)**

	Ogółem	Wieś	Miasto do 20 tys.	Miasto 21-100 tys.	Miasto 101-500 tys.	Miasto ponad 500 tys.
Ze względu na poziom zamożności nie stać mnie na wyjazd urlopowo-wakacyjny	52	52	49	53	51	50
Nie mogłem zostawić domu, rodziny bez opieki	7	6	6	8	9	10
Nie miałem ochoty, nie jest mi to potrzebne	7	8	10	6	6	3
Nie wyjechałem z przyczyn związanych z pracą zawodową	7	4	11	8	6	11
Nie wyjechałem ze względu na swoją chorobę	6	5	5	7	6	8
Nie wyjechałem, bo jestem w podeszłym wieku	5	5	4	5	6	8
Nie mogłem zostawić gospodarstwa rolnego bez nadzoru	4	9	2	1	-	1
Zrezygnowałem z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami (kupno samochodu, mieszkania, budowa domu, duży remont, kupno przedmiotów trwałego użytku)	4	3	6	4	6	2
Nie wyjechałem ze względu na prace domowe, np. remont, porządki	3	3	2	2	3	2
Nie miałem dokąd pojechać, nie miał mi kto zorganizować wypoczynku	2	3	2	2	3	2
Wykorzystałem urlop na dodatkową pracę zarobkową	1	1	-	1	1	2
Nie wyjechałem, bo jestem inwalidą	1	-	2	1	1	-
Inne	1	1	1	2	2	1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

IV. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych – zmiany i tendencje w latach 2001-2005

1. Poziom uczestnictwa

W 2005 roku, podobnie jak w 2004, w wyjazdach długookresowych uczestniczyło 29% mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Na jedną podróż przypadało średnio 9,1 noclegu (w 2004 r. – 10,4). Średnia ta uwzględnia objęte badaniami po raz drugi podróże, podczas których korzystano z ponad 90 noclegów (górna granica – 365 noclegów). Stanowiły one 0,12% wszystkich zrealizowanych podróży długookresowych (w 2004 r. – 0,38%). Średnia długość pobytu obliczona po ich wykluczeniu wynosiła 9,0 noclegów (w 2004 r. porównywalna średnia wynosiła 9,9). Na jedną osobę przypadło średnio 1,6 podróży (podobnie jak w 2004 r.). Uwzględniając wielkość populacji generalnej (około 31,9 mln) można oszacować, że w wyjazdach urlopowo-wakacyjnych wzięło udział 9,3 mln osób (wzrost o 3,3%). Odbyły one 14,7 mln podróży (wzrost o 0,7%), podczas których skorzystały z 133,8 mln noclegów¹.

W 2005 roku, podobnie jak w latach 2003 i 2004, uczestnictwo Polaków w krajowych podróżach długookresowych było wyższe niż w krótkookresowych. W poprzednich latach więcej Polaków wyjeżdżało na 2-4 dni niż na dłużej.

Wskaźnik uczestnictwa całej populacji mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat w wyjazdach długookresowych w 2005 roku wyniósł 29%; spośród kategorii wyróżnionych ze względu na cechy społeczno-demograficzne w takich wyjazdach uczestniczyło 61%² wyż-

¹ W tym fragmencie tekstu odpowiednie dane przedstawiono w zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku; kolejne obliczenia były dokonywane bez zaokrągleń.

² Szczegółowe dane zawiera aneks tabelaryczny zamieszczony na końcu opracowania. W tekście odsetki zaokrąglono do liczb całkowitych.

szych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów, 55% osób z wyższym wykształceniem, 52% osób w dobrej sytuacji materialnej, 51% mieszkańców dużych aglomeracji oraz 48% uczniów i studentów. Z drugiej strony, w co najmniej pięciodniowych wyjazdach uczestniczyło 7% rolników, 13% osób w złej sytuacji materialnej, 15% bezrobotnych, 17% osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 18% osób w wieku 60 i więcej lat i 20% mieszkańców wsi.

W 2005 roku, podobnie jak w poprzednich latach, poziom uczestnictwa w wyjazdach długookresowych jest najbardziej różnicowany przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej³, a następnie przez sytuację materialną i wykształcenie oraz wielkość miejscowości zamieszkania i wiek. Z grup społeczno-zawodowych najczęściej wyjeżdżają wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (61%) oraz uczniowie i studenci (48%), a następnie pracownicy administracyjno-biurowi (45%) oraz prywatni przedsiębiorcy (40%); listę zamykają rolnicy (7%), bezrobotni (15%) i renciści (17%). Największy spadek uczestnictwa w wyjazdach na 5 i więcej dni odnotowujemy w grupie rencistów, a największy wzrost – wśród wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów.

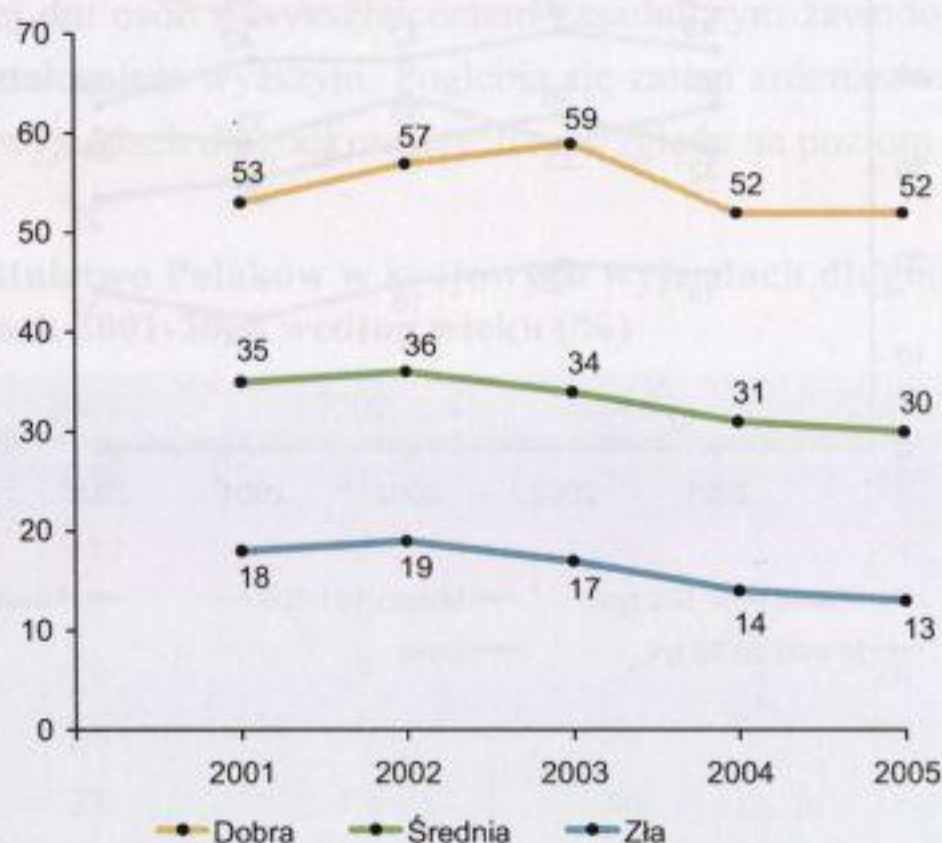
Tab. IV **Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według grup społeczno-zawodowych (%)**

	2005	Zmiana 2005/2004
Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	61	+5
Uczniowie i studenci	48	+3
Pracownicy administracyjno-biurowi	45	+2
Prywatni przedsiębiorcy	40	+2
Pracownicy usług i sprzedawcy	30	-3
Robotnicy	23	-1
Emeryci	21	-1
Renciści	17	-4
Bezrobotni	15	-2
Rolnicy	7	+4
Ogółem mieszkańcy Polski w wieku 15 i więcej lat	29	0

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

³ W skład wyodrębnionych na potrzeby opracowania grup społeczno-zawodowych wchodzi kategorie bardziej szczegółowe. Tak więc oddzielną grupę, określaną jako „wyżsi urzędnicy i wolne zawody”, tworzą urzędnicy wyższego szczebla, kierownicy zakładów, przedstawiciele wolnych zawodów i specjaliści z wyższym wykształceniem; jedną grupę tworzą robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani, podobnie uczniowie i studenci.

Rys. 2. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według sytuacji materialnej (%)

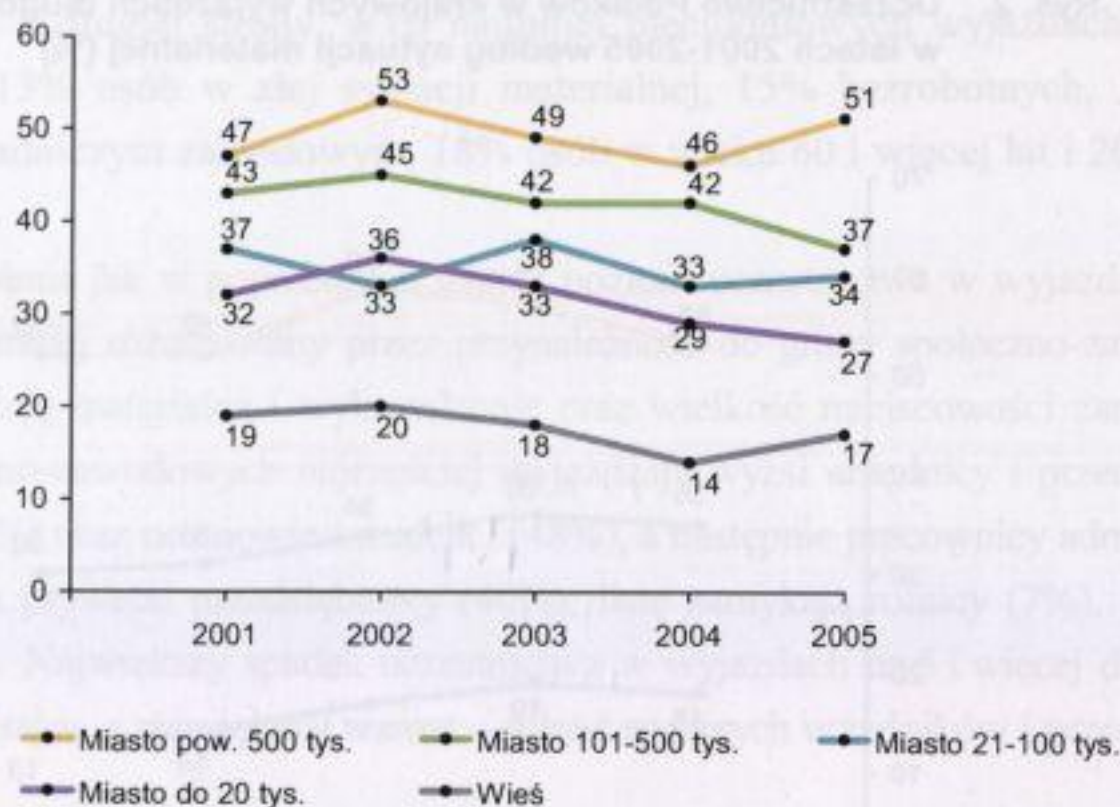

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Im lepsza sytuacja materialna, tym wyższy poziom uczestnictwa w krajowych wyjazdach długookresowych (w 2005 r. od 13% dla złej sytuacji do 30% dla średniej i 52% dla dobrej). Dalszy spadek uczestnictwa odnotowujemy w grupie osób średnio i najgorzej sytuowanych. W 2005 roku poziom uczestnictwa w wyjazdach na 5 i więcej dni w grupie osób najlepiej sytuowanych był podobny jak w poprzednim roku.

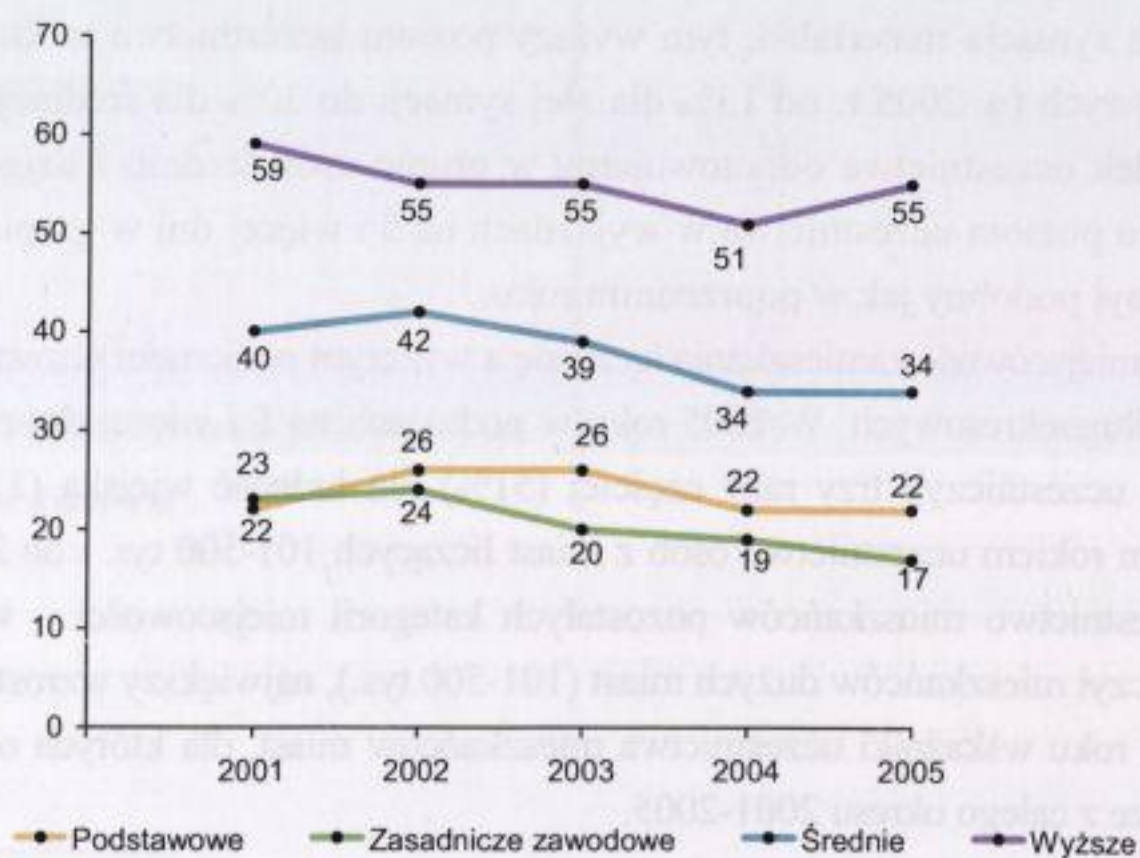
Większa miejscowość zamieszkania łączy się z wyższym poziomem uczestnictwa w krajowych wyjazdach długookresowych. W 2005 roku w podróżach na 5 i więcej dni mieszkańcy największych miast uczestniczyli trzy razy częściej (51%) niż ludność wiejska (17%). W porównaniu z poprzednim rokiem uczestnictwo osób z miast liczących 101-500 tys. i do 20 tys. mieszkańców spadło; uczestnictwo mieszkańców pozostałych kategorii miejscowości – wzrosło. Największy spadek dotyczył mieszkańców dużych miast (101-500 tys.), największy wzrost – dużych aglomeracji. W 2005 roku wskaźniki uczestnictwa mieszkańców miast, dla których obserwujemy spadek, były najniższe z całego okresu 2001-2005.

Rys. 3. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według miejscowości zamieszkania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 4. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według wykształcenia (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2001 roku wyższy poziom wykształcenia łączył się z wyższym poziomem uczestnictwa w wyjazdach długookresowych. W następnych latach również najczęściej wyjeżdżały osoby z wykształceniem wyższym i średnim, ale osoby z wykształceniem podstawowym częściej niż z zasadniczym zawodowym. W 2005 roku obserwujemy dalszy spadek uczestnictwa w wyjazdach na 5 i więcej dni osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i wzrost uczestnictwa osób z wykształceniem wyższym. Pogłębia się zatem zróżnicowanie uczestnictwa Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych ze względu na poziom wykształcenia.

Tab. V **Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według wieku (%)**

	2001	2002	2003	2004	2005
15-19 lat	47	51	56	42	46
20-29	38	43	36	30	33
30-39	35	36	33	35	34
40-49	29	29	28	28	28
50-59	26	30	29	28	26
60 i więcej	23	19	14	18	18
Ogółem	32	33	32	29	29

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2005 roku obserwujemy wzrost uczestnictwa w wyjazdach długookresowych wśród osób w wieku 15-29 lat; spadek – wśród osób w wieku 30-39 oraz 50-59 lat. Poziom uczestnictwa w wyjazdach na 5 i więcej dni osób w wieku 40-49 i 50-59 lat był najniższy z całego okresu 2001-2005, z tym że w tej pierwszej grupie tak samo niski był w dwóch poprzednich latach, w drugiej zaś grupie – w 2001 roku.

W 2005 roku uczestnictwo w krajowych wyjazdach urlopowo-wakacyjnych było różnicowane w większym stopniu niż w 2004 roku przede wszystkim przez wykształcenie, a także przez wiek, w mniejszym zaś stopniu przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej i wielkość miejscowości zamieszkania. Sytuacja materialna badanych różnicowała w podobny sposób jak rok wcześniej.

2. Częstotliwość wyjazdów

Istotnym wskaźnikiem aktywności turystycznej społeczeństwa jest, obok poziomu uczestnictwa, średnia liczba wyjazdów na osobę w ciągu roku. W 2005 roku, podobnie jak rok wcześniej, dla wyjazdów długookresowych wynosiła ona 1,6 i była niższa niż w trzech poprzednich latach. W roku 2001 na co najmniej 5 dni wyjeżdżano średnio 1,7 razy, a podróż połączona była z 10,2 noclegu. W następnych latach wyjeżdżano na krótszy okres, a w latach

2004 i 2005 również rzadziej. Obserwujemy zatem odwrót od tendencji zarysowanej w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych: Polacy na 5 i więcej dni wyjeżdżali wtedy częściej, ale pobyty były krótsze niż w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych. W ostatnich latach pobyty są relatywnie krótkie (w porównaniu z tymi z początku poprzedniej dekady), a częstość wyjazdów – coraz mniejsza.

W 2005 roku w porównaniu z poprzednim częściej wyjeżdżali przede wszystkim pracownicy administracyjno-biurowi; rzadziej – mężczyźni oraz prywatni przedsiębiorcy, robotnicy i rolnicy.

Tab. VI Częstość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas krajowych podróży długookresowych obejmujących do 90 noclegów w latach 2001-2005

	2001	2002	2003	2004	2005
Liczba wyjazdów na osobę	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6
Średnia długość pobytu	10,2	9,6	9,8	9,9	9,0

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. VII Średnia liczba wyjazdów długookresowych na osobę w 2005 roku według cech społeczno-demograficznych

		Średnia
Ogółem		1,6
Płeć	Mężczyzna	1,5
	Kobieta	1,6
Wiek	15-19 lat	1,4
	20-29 lat	1,6
	30-39 lat	1,5
	40-49 lat	1,5
	50-59 lat	1,8
	60 i więcej lat	1,7

Tab. VII cd. Średnia liczba wyjazdów długookresowych na osobę w 2005 roku według cech społeczno-demograficznych

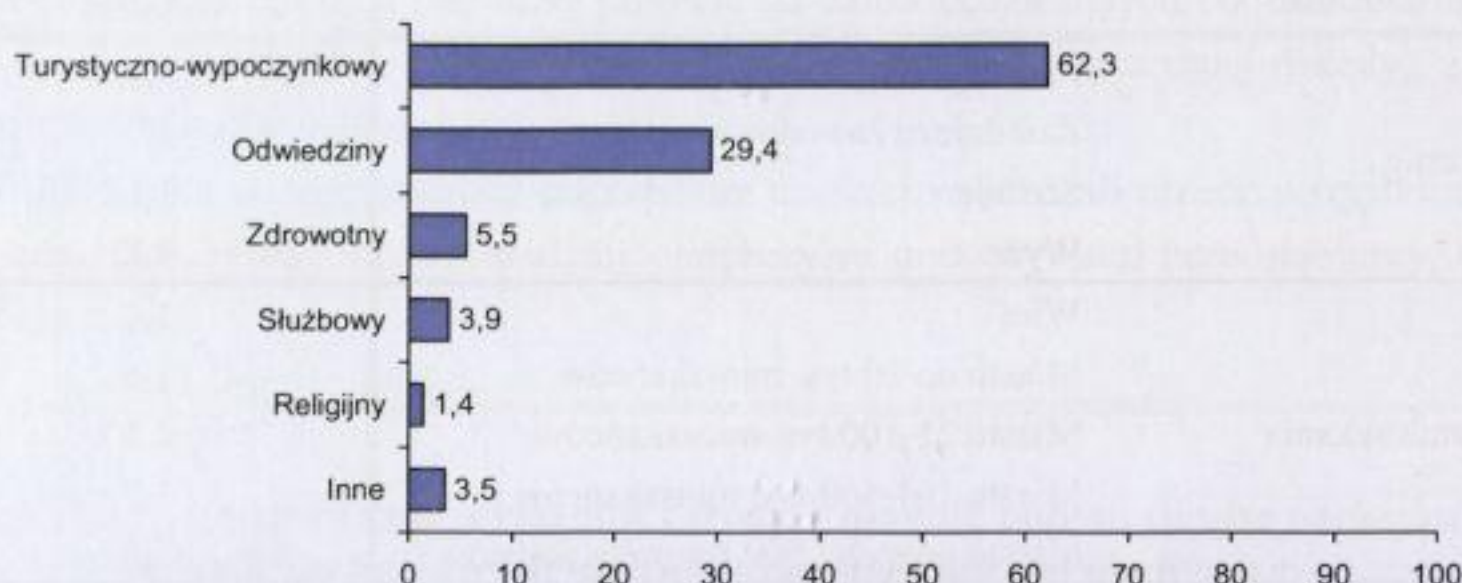
		Średnia
Wykształcenie	Podstawowe	1,5
	Zasadnicze zawodowe	1,5
	Średnie	1,6
	Wyższe	1,8
Miejsce zamieszkania	Wieś	1,4
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	1,6
	Miasto 21-100 tys. mieszkańców	1,5
	Miasto 101-500 tys. mieszkańców	1,7
	Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców	1,8
Sytuacja materialna	Dobra	1,7
	Średnia	1,6
	Zła	1,5
Grupa społeczno-zawodowa	Robotnicy	1,3
	Rolnicy	1,5
	Pracownicy adm.-biurowi	1,7
	Pracownicy usług i sprzedawcy	1,3
	Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	1,7
	Prywatni przedsiębiorcy	1,8
	Uczniowie i studenci	1,5
	Emeryci	1,8
	Renciści	1,4
	Bezrobotni	1,7
	Inne kategorie osób	1,6

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3. Cele wyjazdów

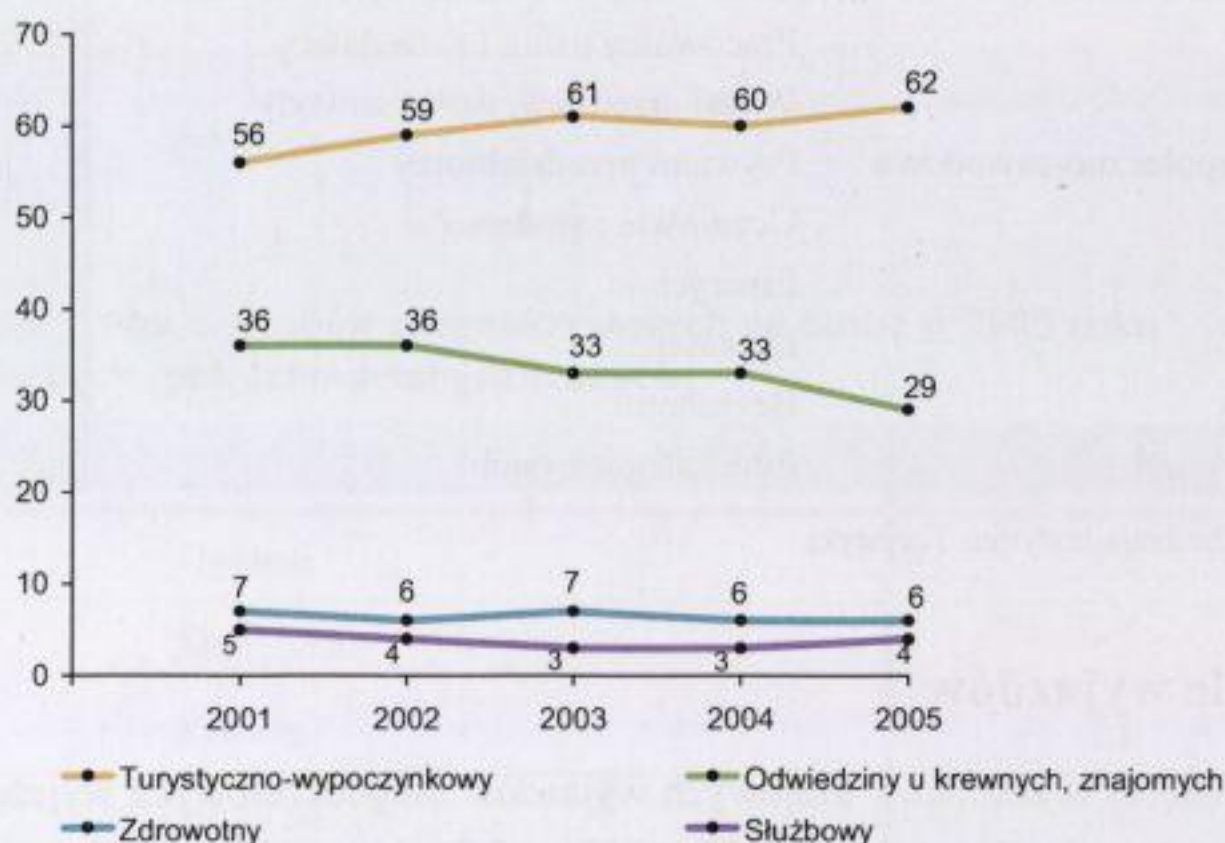
Najwięcej uczestników krajowych wyjazdów długookresowych wyjeżdżało w celach turystyczno-wypoczynkowych (w 2005 r. 62% – 5,8 mln; w 2004 r. 60% – 5,4 mln), a następnie w odwiedziny do krewnych lub znajomych (29%), w celach zdrowotnych (6%) i służbowych (4%). Najważniejsze zmiany w porównaniu z poprzednim rokiem to wzrost o 2 punkty procentowe odsetka wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych i spadek o 4 pkt. proc. odsetka wyjeżdżających do rodziny lub znajomych. Po jednorocznym spadku odnotowujemy dwupunktowy wzrost uczestnictwa mieszkańców Polski w wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych, przy spadku poziomu uczestnictwa w wyjazdach w odwiedziny do krewnych lub znajomych. W 2005 roku odsetek uczestniczących w wyjazdach turystyczno-wypoczynkowych był najwyższy z całego okresu 2001-2005, odsetek uczestniczących w wyjazdach w odwiedziny – najniższy.

Rys. 5. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według celów (%)⁴

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 6. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych celów w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

⁴ Uczestnictwo w wyjazdach danego rodzaju (długookresowych, krótkookresowych, zagranicznych) wyróżnionych ze względu na cel, sposób organizacji, rodzaj zakwaterowania itp. to odsetki osób, które co najmniej raz wzięły udział w tak wyróżnionym wyjeździe, wśród wszystkich uczestników danego rodzaju wyjazdów. Jeśli badane osoby uczestniczyły więcej niż raz w danym rodzaju wyjazdów, mogły wyjeżdżać w różnych celach, korzystając z różnych form organizacyjnych, różnych rodzajów zakwaterowania. W związku z tym odsetki w zestawieniach dotyczących uczestnictwa w wyjazdach przekraczają 100.

W 2005 roku, podobnie jak w poprzednich latach, obserwujemy związek między wyjazdami w celach turystyczno-wypoczynkowych a sytuacją materialną. Im lepsza sytuacja materialna, tym większy odsetek wyjeżdżających w takim celu.

Turystyczno-wypoczynkowy cel wyjazdów był najczęściej wymieniany przez wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów (77%), osoby w wieku 30-39 lat (77%), pracowników administracyjno-biurowych (77%), pracowników usług i sprzedawców (76%), mieszkańców dużych aglomeracji (75%).

Krewnych (znajomych) częściej odwiedzają osoby najstarsze (od 60 lat wzwyż) niż młodsze, częściej nie pracujący niż pracujący, częściej również emeryci, renciści i bezrobotni niż pozostałe grupy społeczno-zawodowe, wreszcie częściej osoby zamieszkałe na wsi i w miastach do 500 tys. mieszkańców niż w dużych aglomeracjach. Taki cel wyjazdu ma też związek z sytuacją materialną badanych (występuje tym częściej, im gorsza sytuacja).

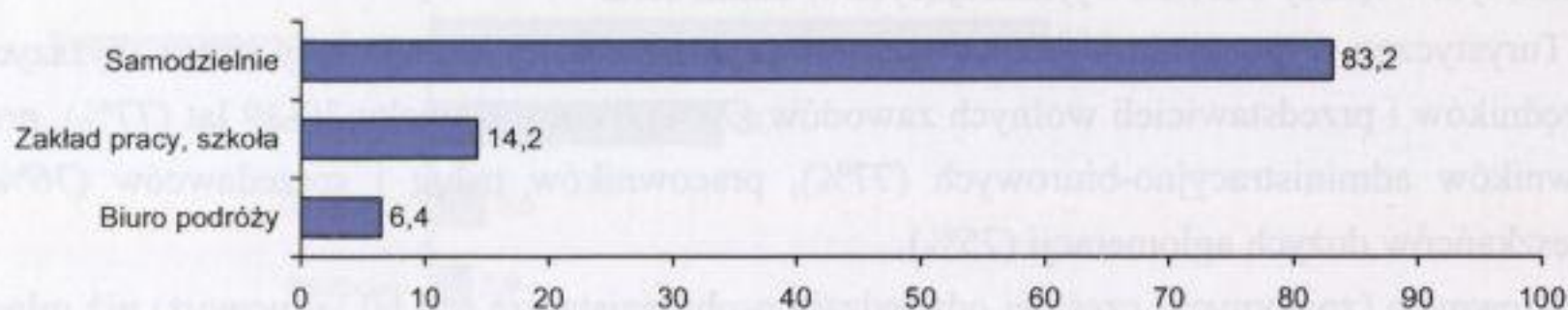
W celach służbowych częściej wyjeżdżają mężczyźni (6%) niż kobiety (2%), najczęściej prywatni przedsiębiorcy (19%), osoby z wyższym wykształceniem (7%), w wieku 20-29 lat (7%) oraz w wieku 50-59 lat (7%).

Uczestnictwo w wyjazdach w celach zdrowotnych ma związek z wiekiem (starsi wyjeżdżają częściej). Najwyższy poziom uczestnictwa w takich wyjazdach obserwujemy wśród rencistów (28%), w grupie osób od 60 lat wzwyż (22%) oraz wśród rolników (18%) i emerytów (17%). W celach religijnych najczęściej wyjeżdżają: młodzież (4%), renciści (4%) i mieszkańcy wsi (4%).

4. Formy organizacyjne

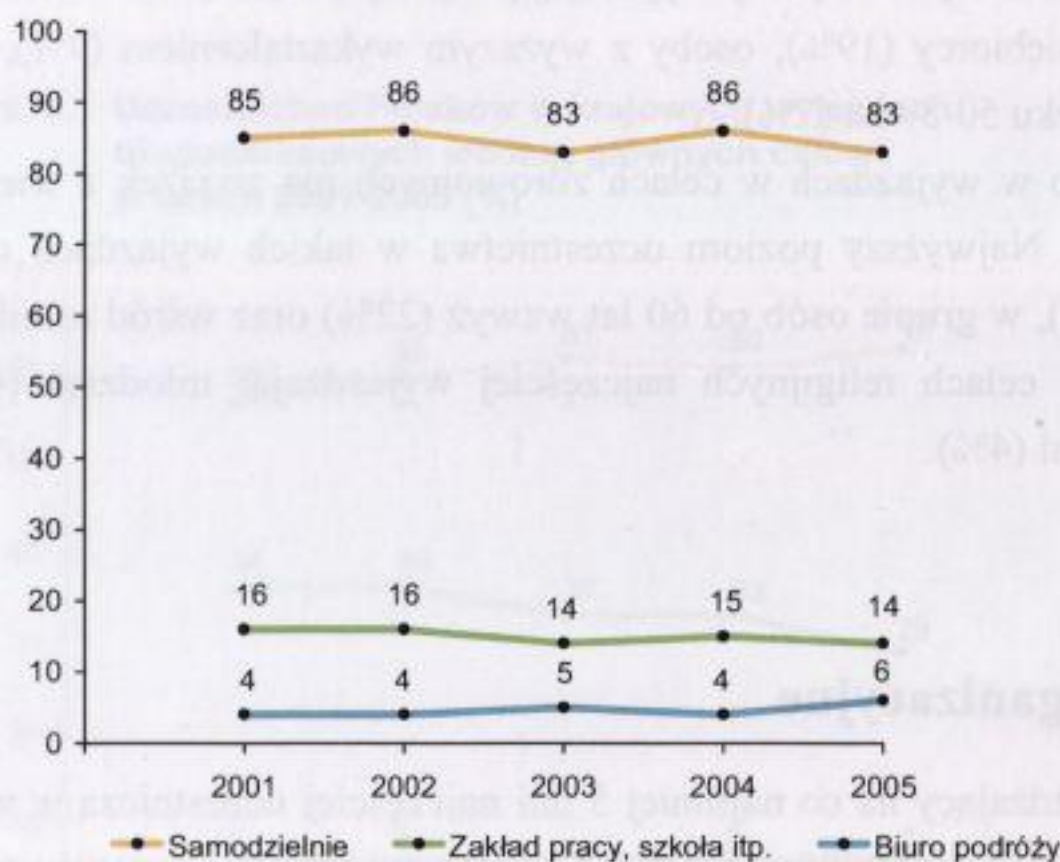
Polacy wyjeżdżający na co najmniej 5 dni najczęściej uczestniczą w wyjazdach organizowanych samodzielnie (w 2005 r. – 83%). Na wczasy i inne imprezy turystyczne organizowane przez zakłady pracy, szkoły, uczelnie, organizacje społeczne i kluby sportowe wyjechało 14% uczestników wyjazdów długookresowych; 6% skorzystało z usług biur podróży. W porównaniu z poprzednim rokiem zanotowano spadek odsetka osób uczestniczących w wyjazdach organizowanych samodzielnie (o 3 pkt. proc.) do poziomu z roku 2003 – najniższego w całym okresie 2001-2005 i wzrost odsetka osób uczestniczących w wyjazdach organizowanych przez biura podróży (o 2 pkt. proc.) do poziomu 6% – najwyższego w analizowanym okresie.

Rys. 7. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 8. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

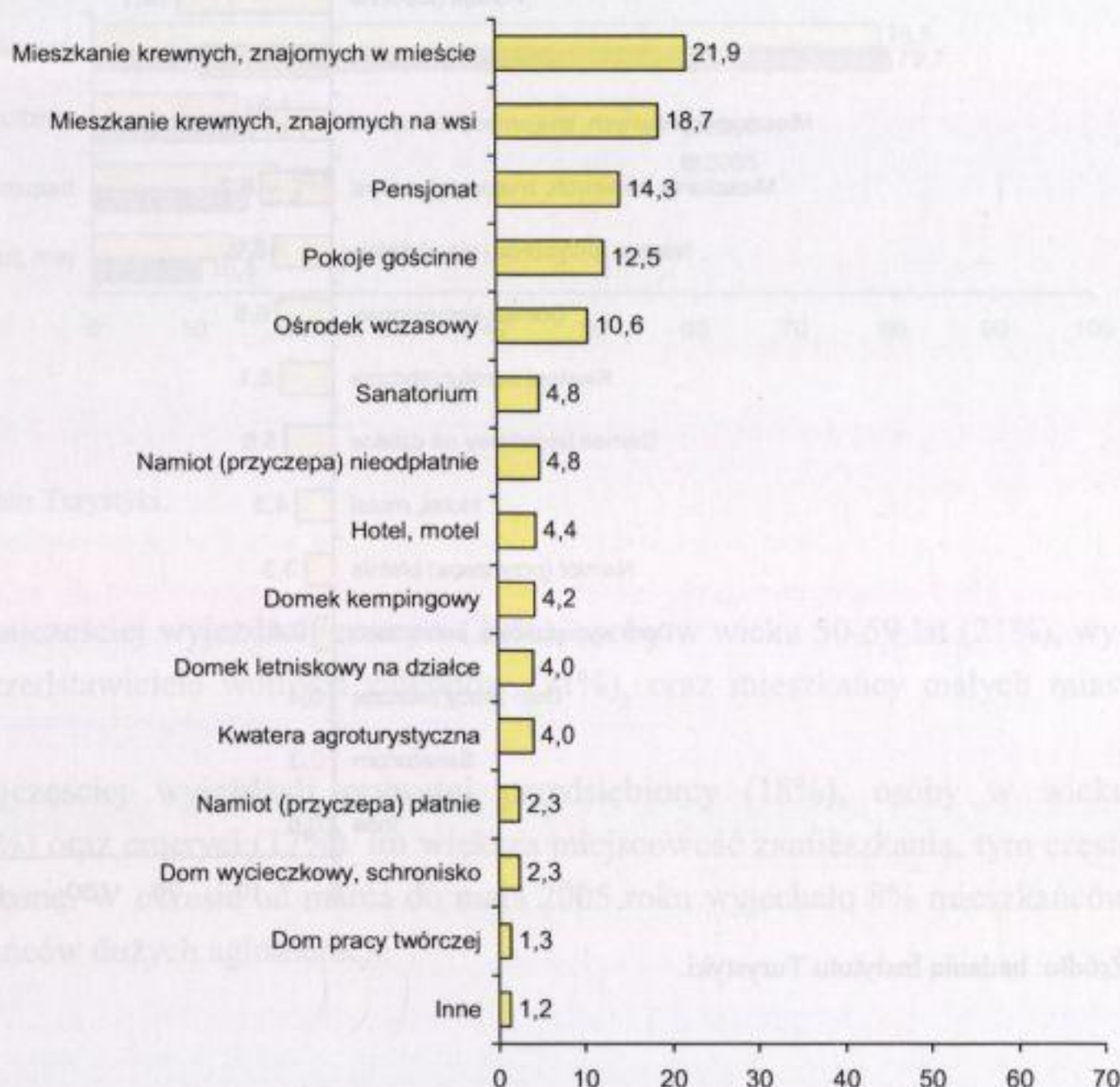
W 2005 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, spadł odsetek uczestników podróży długookresowych organizowanych samodzielnie: przede wszystkim wśród robotników, mieszkańców dużych aglomeracji, osób w wieku 20-29 lat, osób z wyższym wykształceniem i prywatnych przedsiębiorców. Największy spadek uczestnictwa w odniesieniu do podobnych wyjazdów organizowanych przez zakłady pracy, szkoły i innych organizatorów (oprócz biur podróży) obserwujemy wśród pracowników administracyjno-biurowych i mieszkańców małych miast (do 20 tys.). Z usług biur podróży częściej niż w poprzednim roku korzystały osoby w wieku 15-19 i 40-49 lat, pracownicy administracyjno-biurowi, pracownicy usług i sprzedawcy, prywatni przedsiębiorcy, uczniowie i studenci, osoby z wykształceniem podstawowym i mieszkańcy dużych aglomeracji.

Spośród wyjeżdżających w 2005 roku na 5 i więcej dni w celach typowo turystycznych, 84% organizowało sobie wyjazd samodzielnie (w 2004 r. – 86%), 10% skorzystało z propozycji zakładu pracy, szkoły lub podobnej instytucji (w 2004 r. – również 10%), 9% – z oferty biura podróży (w 2004 r. – 5%).

5. Rodzaje zakwaterowania

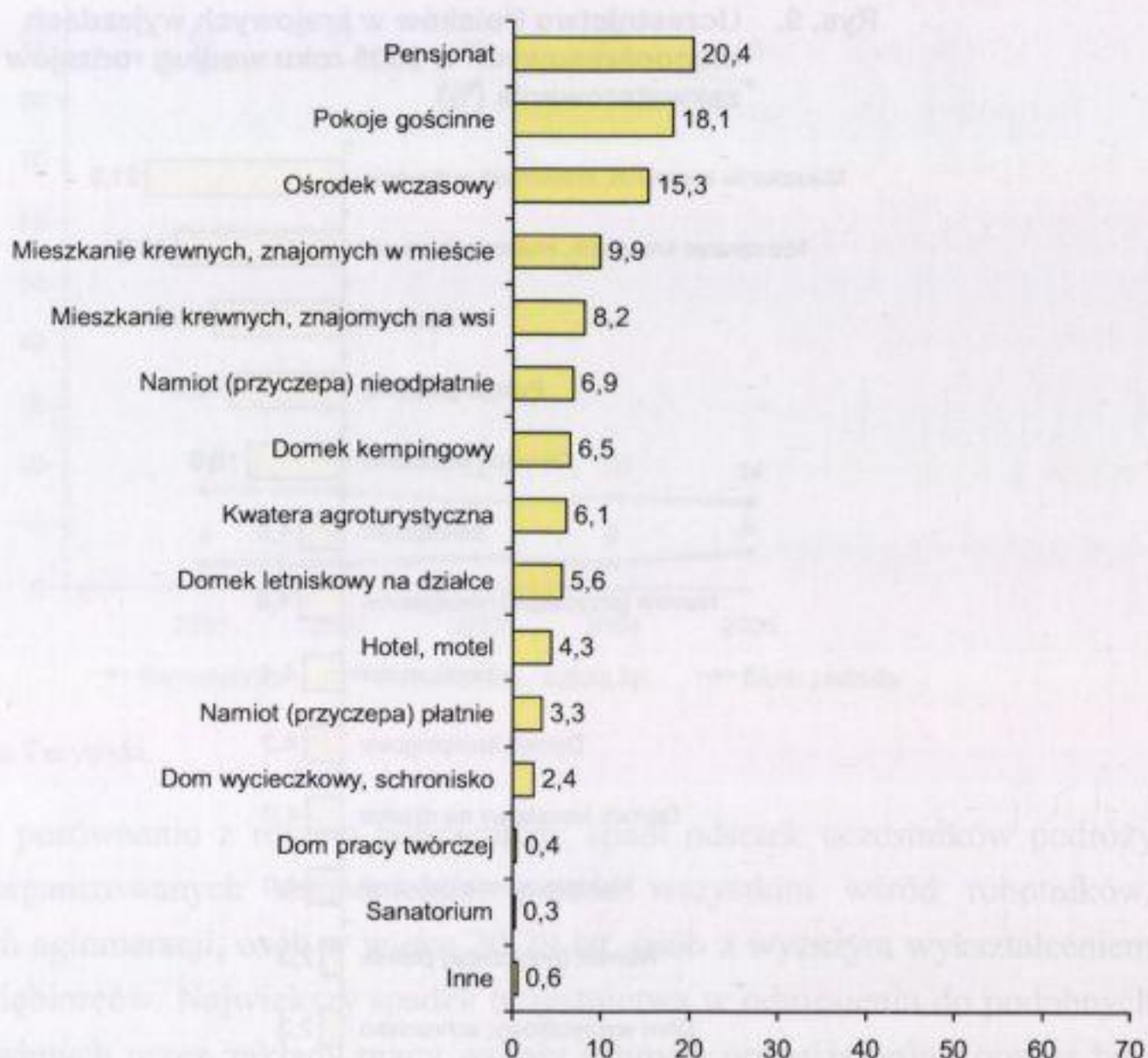
Spośród mieszkańców Polski uczestniczących w 2005 roku w wyjazdach urlopowo-wakacyjnych 40% skorzystało z noclegów u krewnych lub znajomych (22% w mieście, 19% na wsi). Jeśli chodzi o typową bazę turystyczną, najczęściej korzystano z pensjonatów (14%), pokoi gościnnych (13%) i ośrodków wczasowych (11%). Istotne zmiany w porównaniu z poprzednim rokiem to wzrost odsetka korzystających z pensjonatu i spadek odsetka korzystających z gościny krewnych lub znajomych (zarówno w mieście, jak i na wsi) oraz domku letniskowego na działce.

Rys. 9. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

Wśród uczestników krajowych wyjazdów na 5 i więcej dni w celach typowo turystycznych najpopularniejszymi rodzajami bazy noclegowej są pensjonaty (20%), pokoje gościnne (18%) i ośrodki wczasowe (15%). Okazuje się, że podczas podróży w takich celach osoby badane korzystały również, choć w mniejszym stopniu niż w odniesieniu do wszystkich wyjazdów, z gościny u krewnych lub znajomych – częściej w mieście (10%) niż na wsi (8%). Istotne zmiany w porównaniu z poprzednim rokiem to wzrost odsetka korzystających z pensjonatu i spadek odsetka korzystających z domku letniskowego na działce.

Rys. 10. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

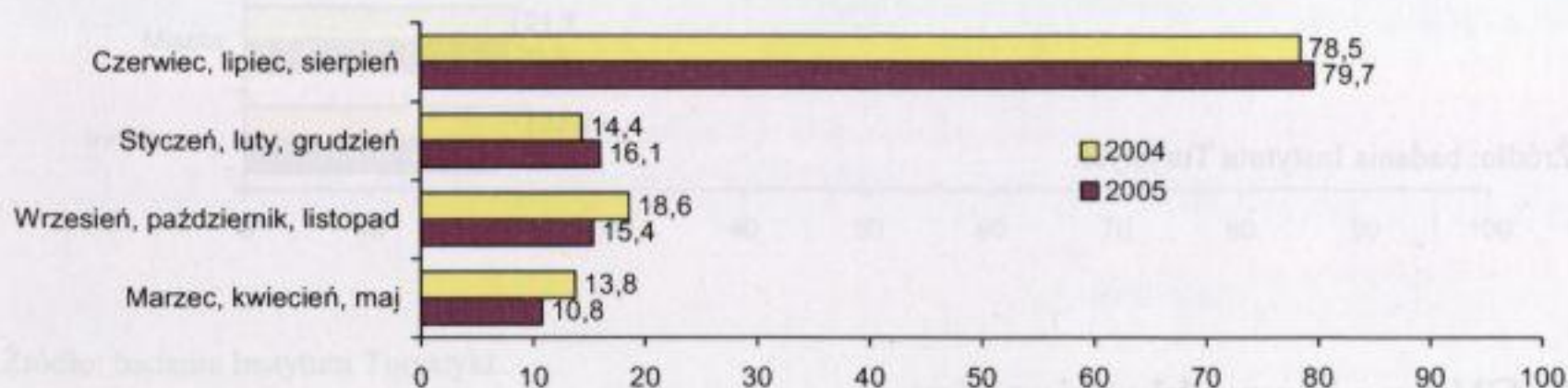
6. Terminy wyjazdów

W 2005 roku 80% uczestników wyjazdów długookresowych wyjechało w lecie, 16% w zimie, 15% jesienią i 11% na wiosnę⁵. W porównaniu z 2004 rokiem obserwujemy znaczne zmiany. Spadł odsetek uczestników wiosennych i jesiennych wyjazdów (o 3 pkt. proc.), wzrosły zaś odsetki wyjeżdżających zimą (o 2 pkt.) i latem (o 1 pkt.).

W lecie najczęściej wyjeżdżali pracownicy usług i sprzedawcy (93% spośród wyjeżdżających na 5 i więcej dni), młodzież (89%) zwłaszcza uczniowie i studenci (87%), a także wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (85%) oraz osoby w wieku 40-49 lat (85%).

Jesienią najczęściej wyjeżdżali emeryci (32%). Częściej wyjeżdżały osoby starsze, nie pracujące i będące w gorszej sytuacji materialnej niż młodsze, zatrudnione i lepiej sytuowane.

Rys. 11. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2004 i 2005 według terminu wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

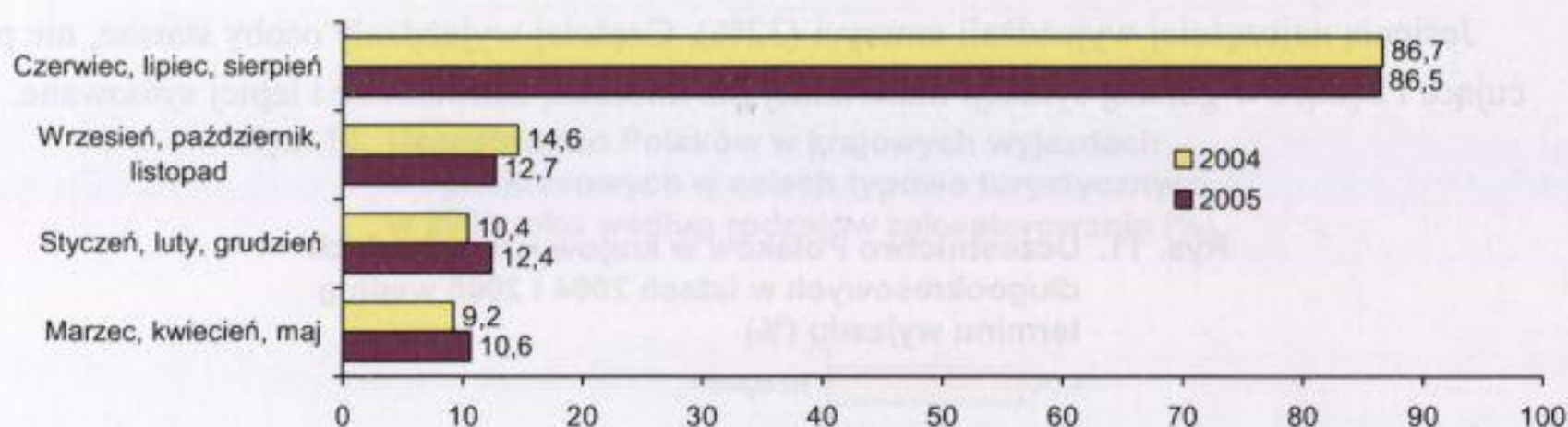
Zimą również najczęściej wyjeżdżali emeryci (22%), osoby w wieku 50-59 lat (21%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (21%), oraz mieszkańcy małych miast (21%).

Na wiosnę najczęściej wyjeżdżali prywatni przedsiębiorcy (18%), osoby w wieku 60 i więcej lat (17%) oraz emeryci (17%). Im większa miejscowość zamieszkania, tym częstsze wyjazdy na wiosnę. W okresie od marca do maja 2005 roku wyjechało 8% mieszkańców wsi i 13% mieszkańców dużych aglomeracji.

⁵ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

W celach typowo turystycznych Polacy częściej niż z innych przyczyn wyjeżdżają w lecie (w 2005 r., podobnie jak rok wcześniej – 87%); w pozostałych celach częściej podróżują w innych porach roku.

Rys. 12. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według terminu wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

7. Główne kierunki wyjazdów

Spośród uczestników wyjazdów długookresowych 32% wyjechało nad morze, 24% w góry, 18% nad jeziora. Miasta odwiedziło 21% wyjeżdżających na 5 i więcej dni, inne miejscowości położone poza głównymi turystycznymi regionami kraju – 20%. Istotne zmiany w porównaniu z 2004 rokiem to wzrost odsetka wyjeżdżających nad morze i do miast oraz spadek odsetka wyjeżdżających na pozostałe tereny.

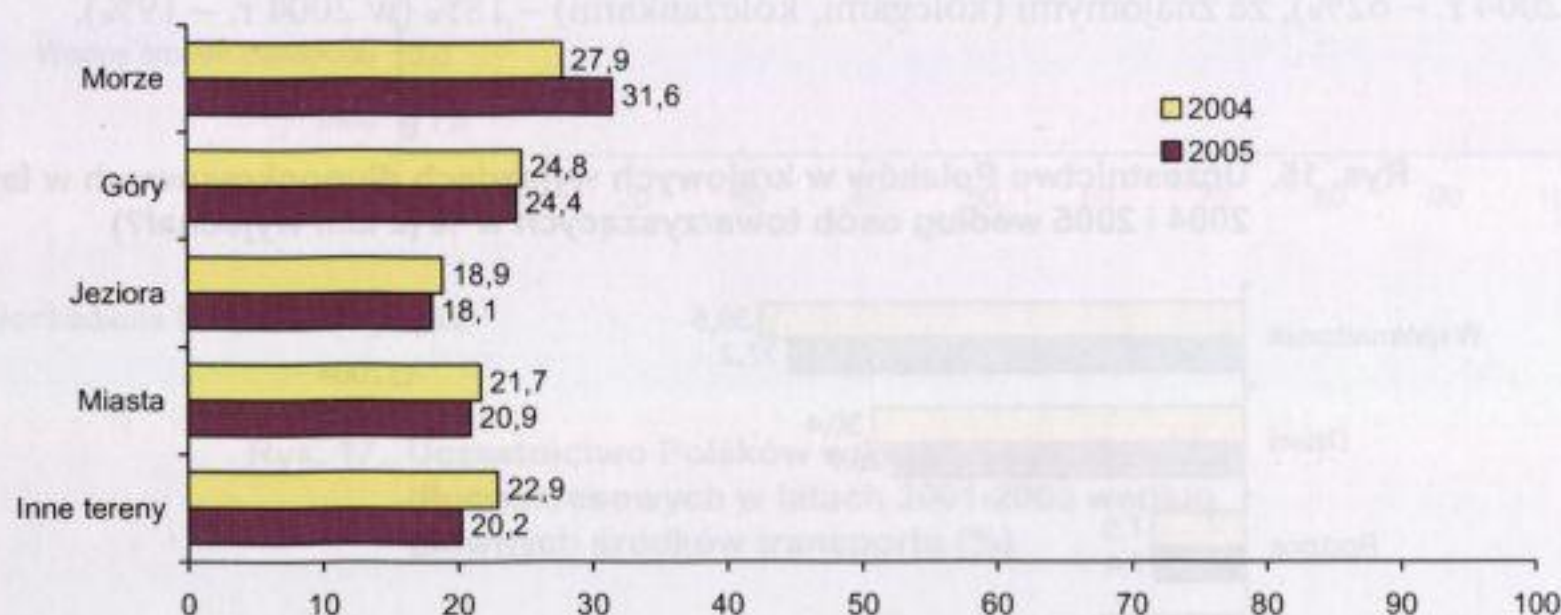
Wyjazdy w góry i nad jeziora są tym częstsze, im lepsza sytuacja materialna badanych; wyjazdy w góry są tym częstsze, im wyższy poziom wykształcenia (przy wyróżnionych kategoriach: wyższe, średnie, poniżej średniego); wyjazdy nad jeziora są tym częstsze, im większa miejscowość zamieszkania.

Nad morze najczęściej wyjeżdżali prywatni przedsiębiorcy (46%), osoby w wieku 15-19 lat (39%) i 30-39 lat (39%), pracownicy administracyjno-biurowi (38%) i mieszkańcy małych miast (37%). Tereny górskie najczęściej wybierali wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (35%), osoby z wyższym wykształceniem (34%) i osoby w dobrej sytuacji materialnej (33%). Nad jeziora najczęściej wyjeżdżali pracownicy administracyjno-biurowi (32%),

prywatni przedsiębiorcy (28%), osoby zamieszkałe w dużych aglomeracjach (26%), w wieku 40-49 lat (24%).

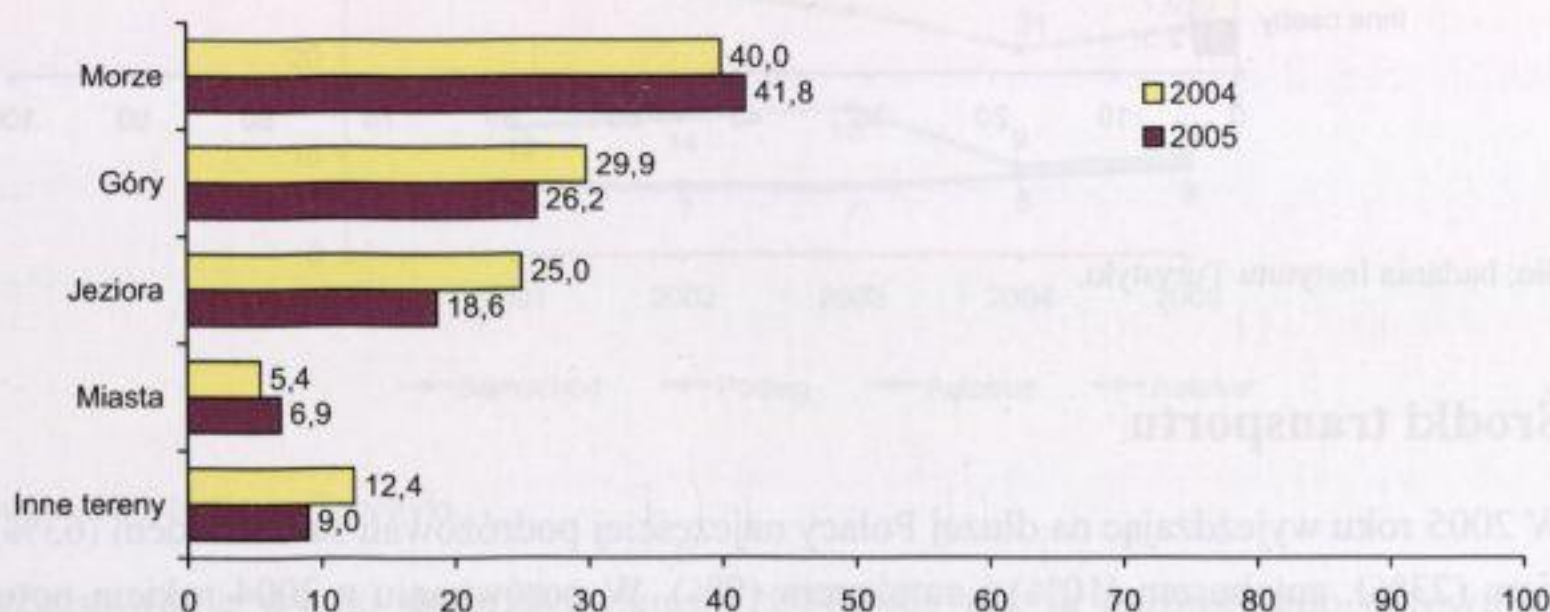
Im niższy poziom wykształcenia i gorsza sytuacja materialna badanych, tym częściej wypoczywają w miejscowościach położonych poza wymienionymi wcześniej głównymi turystycznymi regionami kraju i tym częściej podczas podróży długookresowych odwiedzają miasta.

Rys. 13. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2004 i 2005 według kierunku wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 14. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według kierunku wyjazdu (%)

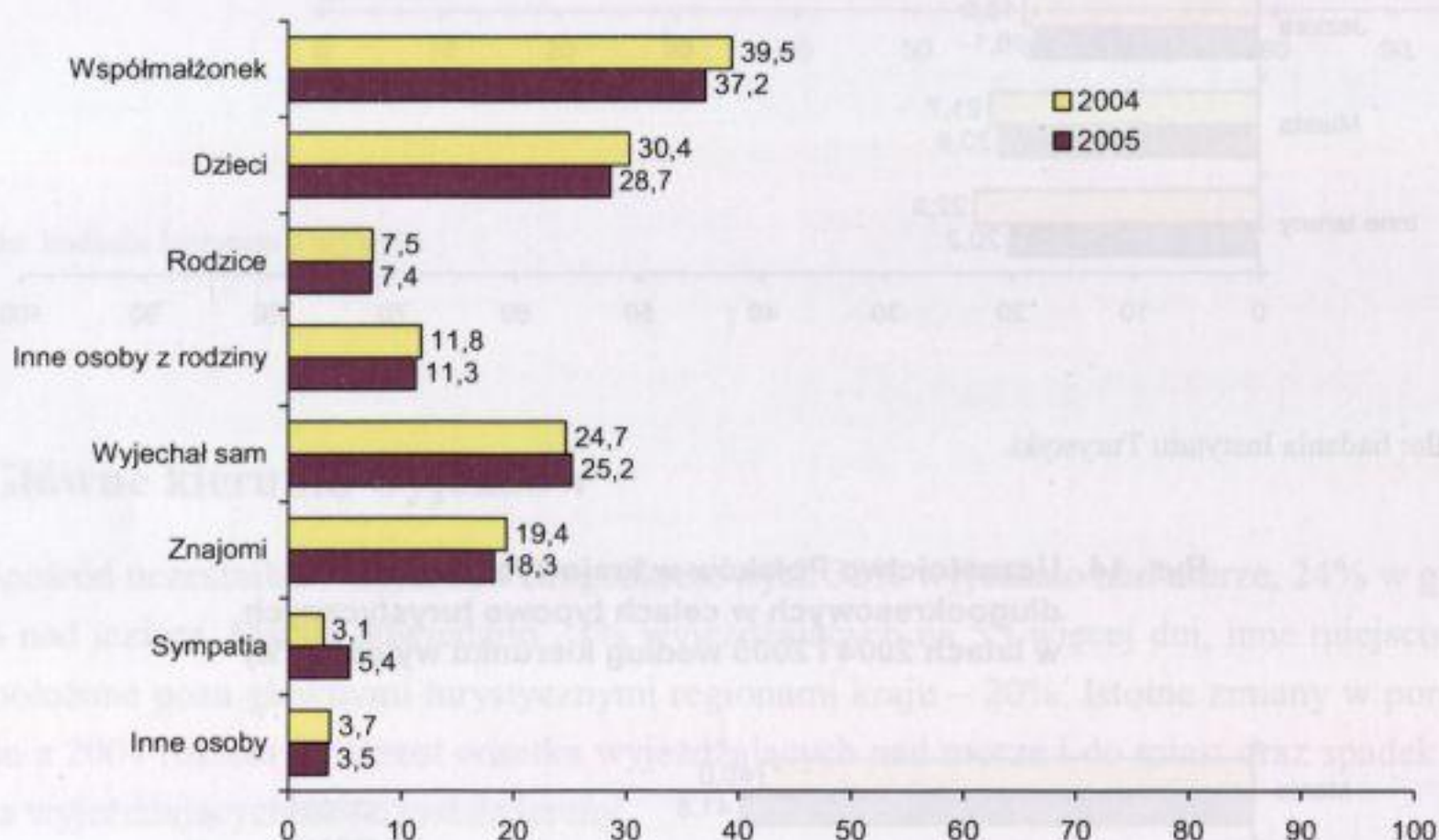
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Przy podróżach typowo turystycznych Polacy preferują najbardziej atrakcyjne, tradycyjne kierunki wyjazdów. W 2005 roku nad morze wyjechało 42% uczestników takich wyjazdów, w góry – 26%, nad jeziora – 19%. Wyjazdy na inne tereny (w tym również do miast) są, jak się okazuje, w znacznej części „wymuszone” przez cele rodzinne i służbowe.

8. Osoby towarzyszące podczas podróży

W 2005 roku na pięć i więcej dni Polacy najczęściej wyjeżdżali ze współmałżonkiem (37% – spadek), z dziećmi (29% – spadek) i samotnie (25%). Jednocześnie ze współmałżonkiem i dziećmi wyjechało 21% mieszkańców Polski (w 2004 r. – 22%), co najmniej z jednym członkiem rodziny (współmałżonkiem, dzieckiem, matką, ojcem lub inną osobą) – 59% (w 2004 r. – 62%), ze znajomymi (kolegami, koleżankami) – 18% (w 2004 r. – 19%).

Rys. 15. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2004 i 2005 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

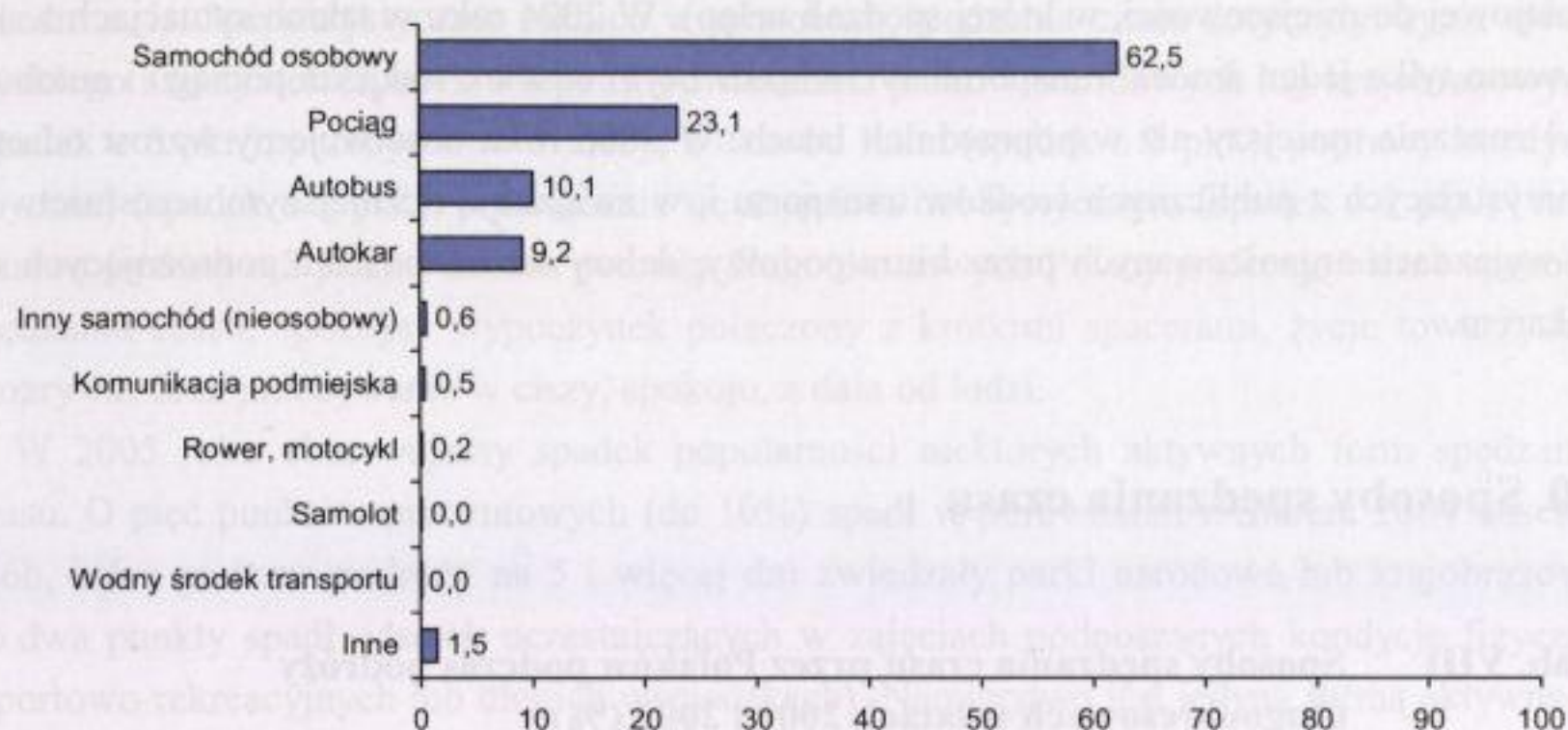

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

9. Środki transportu

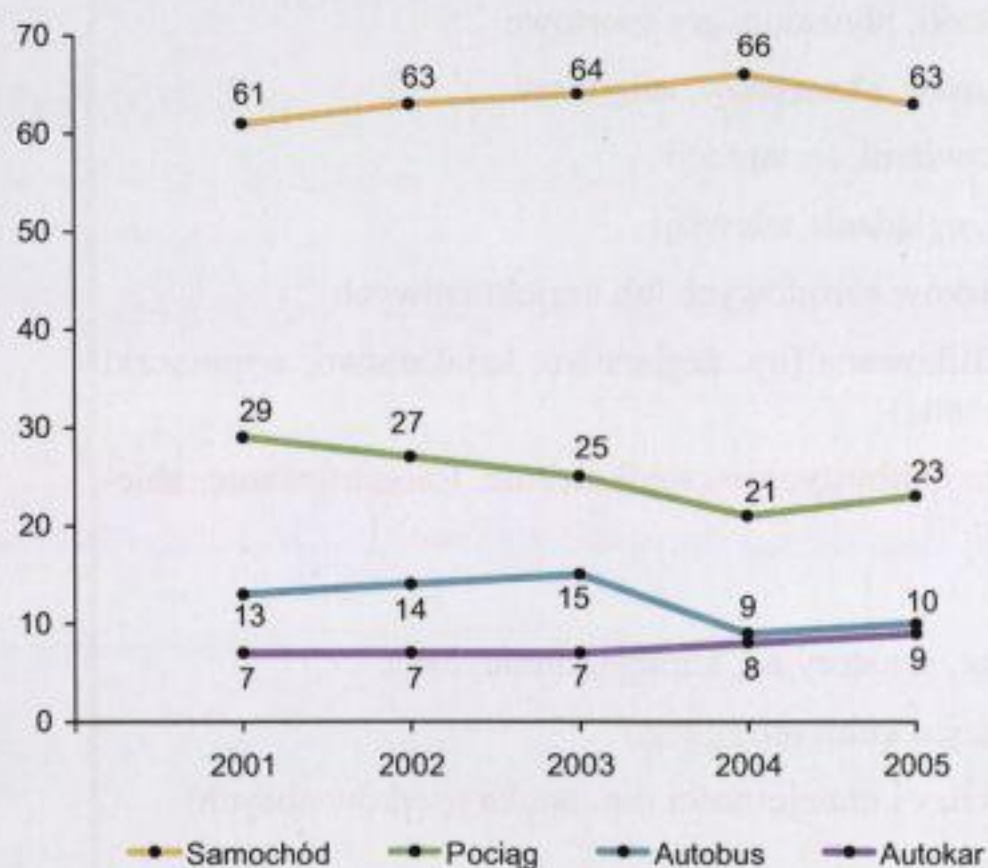
W 2005 roku wyjeżdżając na dłużej Polacy najczęściej podróżowali samochodem (63%), pociągiem (23%), autobusem (10%) i autokarem (9%). W porównaniu z 2004 rokiem notujemy spadek odsetka korzystających z samochodu (o 3 pkt. proc.) i wzrost odsetka podróżujących innymi najpopularniejszymi środkami transportu (przede wszystkim pociągiem – o 2 pkt. proc.).

Rys. 16. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 17. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według głównych środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Przedstawione wyniki dotyczące okresu 2004-2005 nie są bezpośrednio porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat. Wcześniej pytano o wszystkie środki transportu wykorzystywane podczas jednej podróży, od 2004 roku – o środek transportu, z którego korzystano podczas najdłuższej części podróży. Jak należy sądzić, w poprzednich latach respondenci czę-

sto opisywali sytuacje, w których podróżowali pociągiem i autobusem, wskazując oba środki transportu (np. dojazd autobusem z miejsca zamieszkania do stacji kolejowej lub ze stacji kolejowej do miejscowości, w której spędzali urlop). W 2004 roku w takich sytuacjach wskazywano tylko jeden środek transportu. W związku z tym odsetek wskazań pociągu i autobusu był znacznie mniejszy niż w poprzednich latach. W 2005 roku obserwujemy wzrost odsetka korzystających z publicznych środków transportu i, w związku z liczniejszym uczestnictwem w wyjazdach organizowanych przez biura podróży, dalszy wzrost odsetka podróżujących autokarem.

10. Sposoby spędzania czasu

Tab. VIII **Sposoby spędzania czasu przez Polaków podczas podróży długookresowych w latach 2004 i 2005 (%)**

	2004	2005
1. Spokojny wypoczynek, krótkie spacery	67	67
2. Życie towarzyskie i rozrywki	43	35
3. Przebywanie w ciszy, spokoju, z dala od ludzi	23	20
4. Poprawa kondycji fizycznej: gimnastyka, zajęcia fitness, dłuższe spacery i wycieczki, pływanie, gry sportowe	21	19
5. Zwiedzanie muzeów, skansenów, zabytków	15	15
6. Chodzenie do kawiarni, restauracji	13	13
7. Słuchanie radia, oglądanie telewizji	12	13
8. Odwiedzanie parków narodowych lub krajobrazowych	15	10
9. Turystyka kwalifikowana (np. żeglarstwo, kajakarstwo, wspinaczki górskie, jazda konna)	9	8
10. Ulubione zajęcia hobbystyczne (wędkowanie, fotografowanie, zbieranie grzybów)	9	7
11. Czytanie	7	7
12. Zabiegi lecznicze, sanatoryjne, kuracja klimatyczna	7	6
13. Odwiedzanie miejsc kultu religijnego	6	5
14. Zdobywanie wiedzy i umiejętności (np. nauka języków obcych)	3	4
15. Narciarstwo	2	4
16. Udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, seansach filmowych	3	2
17. Specjalistyczne zabiegi rehabilitacyjne związane z inwalidztwem	3	2
18. Inne zajęcia	19	20

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Kolejne badania potwierdziły, że zachowania mieszkańców Polski podczas podróży długookresowych są w znacznym stopniu utrwalone. W 2005 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, istotne statystycznie różnice w sposobach spędzania czasu dotyczyły: życia towarzyskiego i rozrywek (spadek o 8 pkt.), odwiedzania parków narodowych lub krajobrazowych (spadek o 5 pkt.), przebywania w ciszy, z dala od ludzi (spadek o 3 pkt.), poprawy kondycji fizycznej (spadek o 2 pkt.), poświęcania się zajęciom hobbystycznym (spadek o 2 pkt.) i narciarstwa (wzrost o 2 pkt.). Podczas podróży długookresowych Polacy preferują bierne sposoby spędzania czasu: spokojny wypoczynek połączony z krótkimi spacerami, życie towarzyskie i rozrywki oraz przebywanie w ciszy, spokoju, z dala od ludzi.

W 2005 roku obserwujemy spadek popularności niektórych aktywnych form spędzania czasu. O pięć punktów procentowych (do 10%) spadł w porównaniu z rokiem 2004 odsetek osób, które podczas podróży na 5 i więcej dni zwiedzały parki narodowe lub krajobrazowe i o dwa punkty spadł odsetek uczestniczących w zajęciach podnoszących kondycję fizyczną (sportowo-rekreacyjnych lub długich wycieczkach). Narciarstwo jest jedyną formą aktywnego wypoczynku uczestników wyjazdów długookresowych, której popularność wzrosła (do 4%). Inne aktywne formy spędzania czasu wskazywał podobny odsetek respondentów: zabytki, muzea i skanseny zwiedzało 15% badanych; turystykę kwalifikowaną uprawiało 9%. W 2005 roku w co najmniej jednej z pięciu wymienionych form aktywnego wypoczynku uczestniczyło 43% wyjeżdżających na 5 i więcej dni (w 2004 r. – 46%).

V. Uczestnictwo Polaków w krajowych wjazdach krótkookresowych – zmiany i tendencje w latach 2001-2005

1. Poziom uczestnictwa

W 2005 roku w krótkich podróżach (2-4 dni) na terenie kraju uczestniczyło 24% mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat, czyli o trzy punkty procentowe mniej niż w 2004 roku. Na jedną podróż przypadło średnio 1,8 noclegu (w poprzednich czterech latach – 1,7). Na jedną osobę przypadło średnio 2,8 podróży, czyli mniej niż w 2004 roku (2,9) i najmniej spośród ostatnich pięciu lat. Można oszacować, że w 2005 roku w wjazdach krótkookresowych uczestniczyło 7,5 mln osób (spadek o 12,8%). Odbyły one 21,2 mln podróży (spadek o 15,2%), podczas których skorzystały z 38,2 mln noclegów (spadek o 10,1%).

W 2005 roku uczestnictwo w krótkich podróżach było najbardziej zróżnicowane przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej, wykształcenie, sytuację materialną i wiek. Szczególnie wyróżniają się: przynależność do grupy społeczno-zawodowej – od 15% uczestnictwa emerytów do 49% wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów, wykształcenie – od 16% uczestnictwa osób z wykształceniem podstawowym do 42% osób z wyższym, sytuacja materialna – od 15% uczestnictwa osób w złej sytuacji do 38% osób w dobrej sytuacji, oraz wiek – od 13% uczestnictwa osób w wieku 60 i więcej lat do 32% osób w wieku 20-29 lat. Utrzymują się związki widoczne w poprzednich latach: im wyższy poziom wykształcenia i lepsza sytuacja materialna, tym wyższy poziom uczestnictwa w wjazdach na krótko. Także im większa była miejscowość zamieszkania, tym częściej w 2005 roku wyjeżdżano na 2-4 dni.

Tab. IX **Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według grup społeczno-zawodowych (%)**

	2005	Zmiana 2005/2004
Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	49	–3
Pracownicy administracyjno-biurowi	37	–6
Prywatni przedsiębiorcy	35	–6
Uczniowie i studenci	29	–6
Pracownicy usług i sprzedawcy	29	+3
Rolnicy	20	+5
Robotnicy	19	–9
Bezrobotni	17	–8
Renciści	16	0
Emeryci	15	–4
Ogółem mieszkańcy Polski w wieku 15 i więcej lat	24	–3

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W krótkookresowych podróżach najczęściej uczestniczyli wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (49%), osoby z wyższym wykształceniem (42%), osoby w dobrej sytuacji materialnej (38%), pracownicy administracyjno-biurowi (37%), prywatni przedsiębiorcy (35%) oraz osoby w wieku 20-29 lat (32%). Najrzadziej – osoby w wieku od 60 lat (13%), osoby w złej sytuacji materialnej (15%), emeryci (15%), renciści (16%), osoby z wykształceniem podstawowym (16%) i bezrobotni (17%).

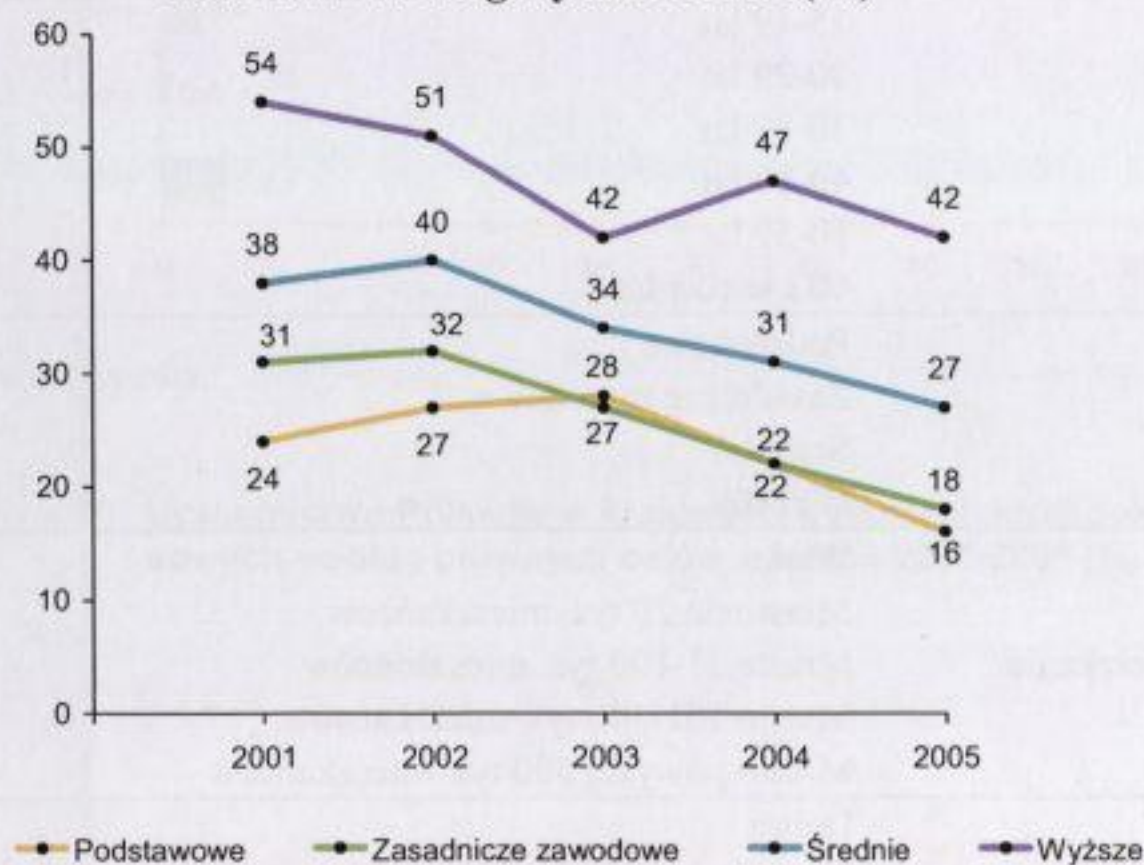
Na ogólny spadek uczestnictwa w krajowych podróżach krótkookresowych w 2005 roku w stosunku do roku poprzedniego złożyły się głównie: spadek uczestnictwa osób w wieku 15-19 lat (o 9 pkt.), robotników (o 9 pkt.), bezrobotnych (o 8 pkt.), mieszkańców małych i dużych miast (o 8 pkt.), mieszkańców dużych aglomeracji (o 7 pkt.) i osób w średniej sytuacji materialnej (o 7 pkt.). W 2004 roku rzadziej niż w 2003 wyjeżdżała również młodzież, a poza tym mieszkańcy wsi (głównie rolnicy) i osoby w złej sytuacji materialnej. W 2003 roku spadek uczestnictwa w wyjazdach krótkookresowych obserwowaliśmy głównie u osób w dobrej sytuacji materialnej, osób z wyższym wykształceniem, mieszkańców dużych aglomeracji i robotników. W kolejnych latach notujemy spadek uczestnictwa różnych grup społeczno-zawodowych w wyjazdach na 2-4 dni (powtarzają się, co jest niepokojące, dwie grupy: młodzież w 2004 i 2005 oraz robotnicy w 2003 i 2005). Obserwacja wskazująca, że w 2003 roku znacznie spadło uczestnictwo w takich wyjazdach osób dobrze sytuowanych, w 2004 – osób w złej sytuacji materialnej, a w 2005 roku – osób średnio sytuowanych, pokazuje, iż w krótkim okresie proces odchodzenia od zwyczaju uczestnictwa w krótkich wyjazdach weekendowych dotyczy całego społeczeństwa. Z pewnością lepsza organizacja przez Polaków tzw. długich weekendów powoduje, że realizowane są wtedy wyjazdy dłuższe niż na 2-4 dni, co z kolei utrzymuje na podobnym poziomie (w ostatnich dwóch latach) uczestnictwo w wyjazdach długookresowych. Z drugiej strony naturalne obumieranie relacji rodzinnych miasto-wieś, relatywnie wysokie ceny usług noclegowych i znaczna powszechność

posiadania samochodu powodują, że wzrasta popularność beznoclegowych wyjazdów turystycznych. Istnieją również opinie, że spadek uczestnictwa w wyjazdach krótkookresowych wynika ze zmiany stylu życia Polaków – wyjazdy weekendowe zastępowane są rodzinnymi wizytami w centrach handlowych.

Spadek poziomu uczestnictwa w wyjazdach krótkookresowych osób ze wszystkich kategorii wykształcenia spowodował, że wskaźniki uczestnictwa dla tych kategorii były w 2005 roku najniższe z całego okresu 2001-2005 (dla wykształcenia wyższego podobny jak w 2003 r.).

W 2005 roku uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych, podobnie jak w wyjazdach na 5 i więcej dni, było w większym stopniu niż w 2004 roku różnicowane przez wykształcenie i wiek, a także sytuację materialną, w mniejszym zaś przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej i wielkość miejscowości zamieszkania.

Rys. 18. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według wykształcenia (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

2. Częstotliwość wyjazdów

W 2005 roku osoby uczestniczące w krajowych podróżach krótkookresowych wyjeżdżały rzadziej niż w poprzednich latach (średnio 2,8 wyjazdu na osobę). Średnia długość pobytu (1,8 noclegu) była wyższa niż w poprzednich czterech latach.

W 2005 roku rzadziej niż w roku poprzednim wyjeżdżali przede wszystkim prywatni przedsiębiorcy, rolnicy, pracownicy usług i sprzedawcy, osoby w wieku 60 i więcej lat oraz w wieku 15-19 lat; częściej wyjeżdżali renciści, robotnicy, wyżsi urzędnicy oraz przedstawiciele wolnych zawodów i osoby w wieku 50-59 lat.

Tab. X **Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas krajowych podróży krótkookresowych w latach 2001-2005**

	2001	2002	2003	2004	2005
Liczba wyjazdów na osobę	3,4	3,3	3,2	2,9	2,8
Średnia długość pobytu	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. XI **Średnia liczba wyjazdów krótkookresowych na osobę w 2005 roku według cech społeczno-demograficznych**

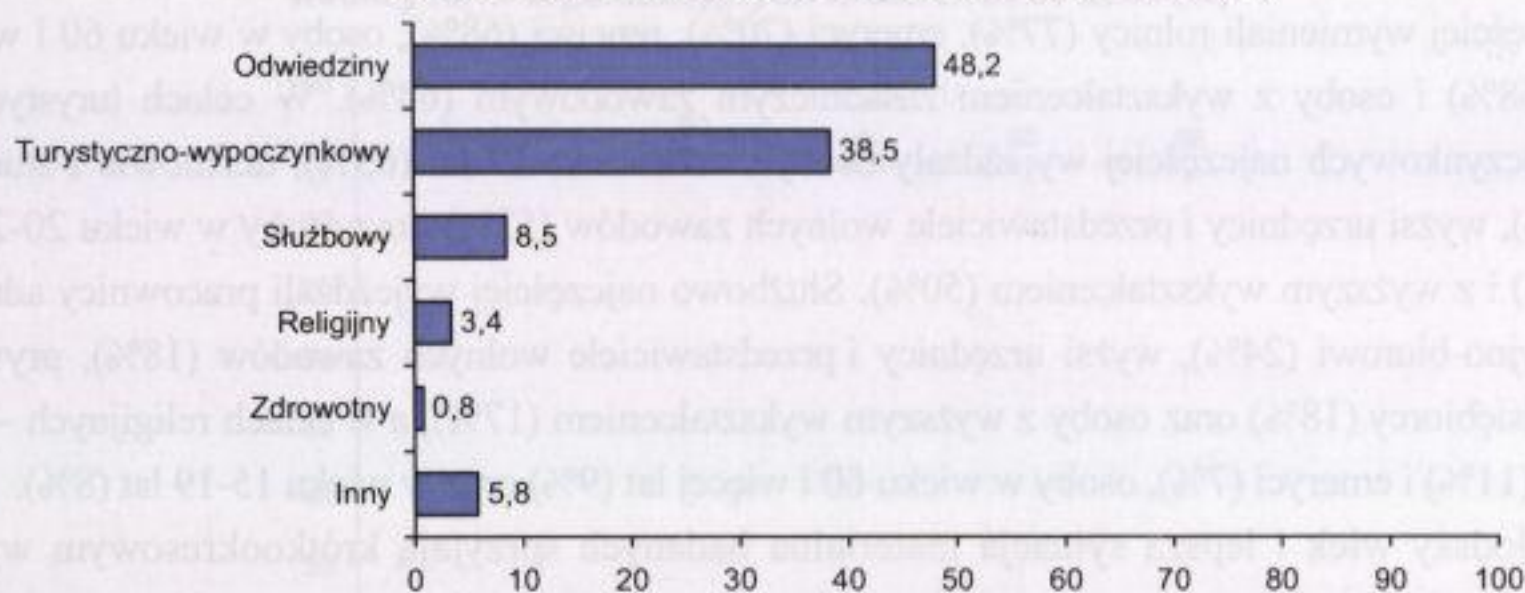
		Średnia
Ogółem		2,8
Płeć	Mężczyzna	3,2
	Kobieta	2,4
Wiek	15-19 lat	1,9
	20-29 lat	2,7
	30-39 lat	3,0
	40-49 lat	3,1
	50-59 lat	3,2
	60 i więcej lat	2,1
Wykształcenie	Podstawowe	2,4
	Zasadnicze zawodowe	2,6
	Średnie	3,8
	Wyższe	3,2
Miejsce zamieszkania	Wieś	2,0
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	2,4
	Miasto 21-100 tys. mieszkańców	3,3
	Miasto 101-500 tys. mieszkańców	3,2
	Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców	3,2
Sytuacja materialna	Dobra	3,1
	Średnia	2,7
	Zła	2,4
Grupa społeczno-zawodowa	Robotnicy	4,7
	Rolnicy	1,1
	Pracownicy adm.-biurowi	2,7
	Pracownicy usług i sprzedawcy,	2,6
	Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	3,5
	Prywatni przedsiębiorcy	3,2
	Uczniowie, studenci	2,1
	Emeryci	2,0
	Renciści	3,1
	Bezrobotni	2,5

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3. Cele wyjazdów

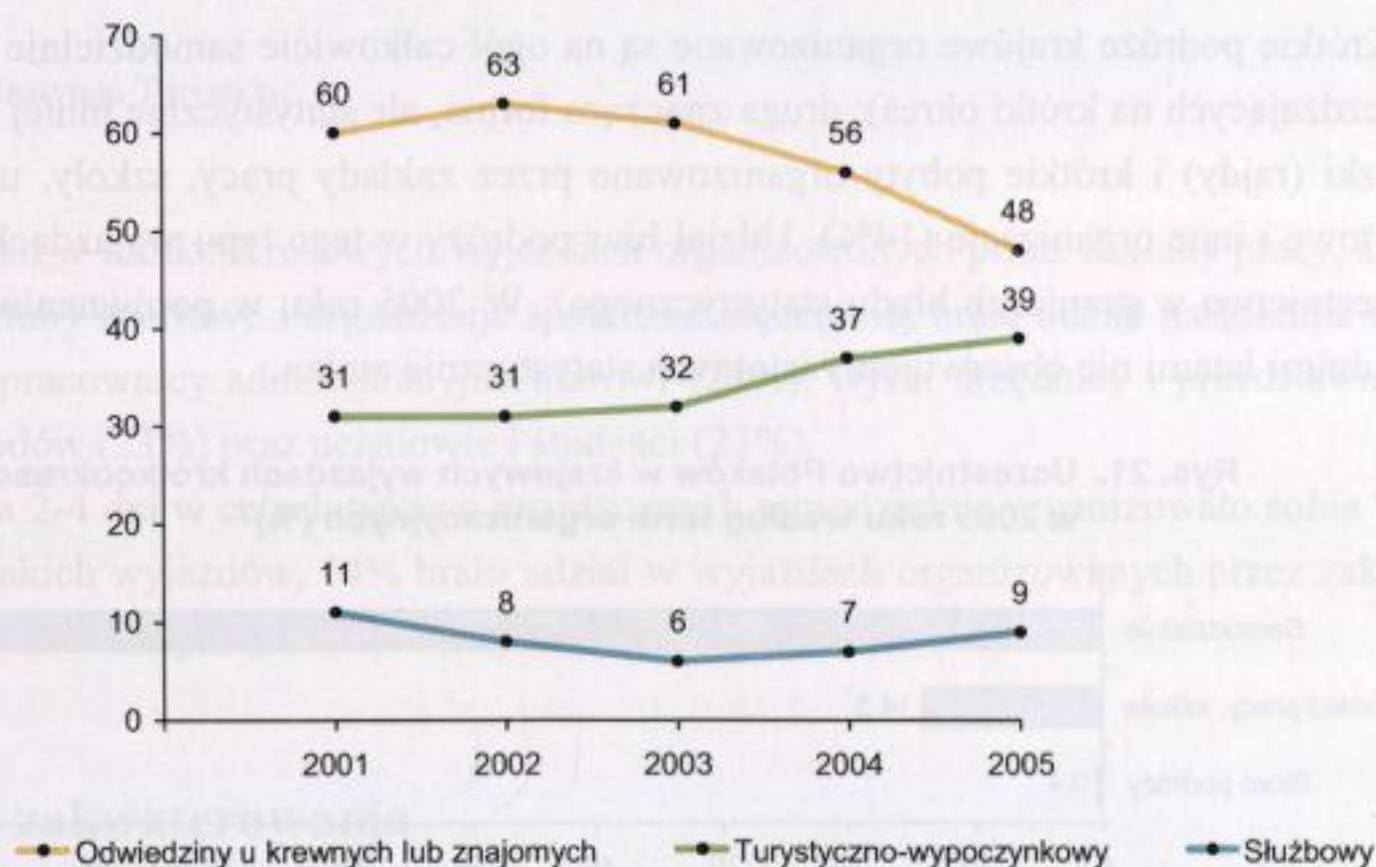
Podobnie jak w poprzednich latach, krótkie podróże mają głównie na celu odwiedzenie rodziny lub znajomych. W 2005 roku w takim celu wyjechało 48% uczestniczących w wyjazdach krótkookresowych, czyli o 8 punktów procentowych mniej niż w roku poprzednim. Odsetek wyjeżdżających w celach typowo turystycznych wzrósł o 2 punkty w porównaniu z rokiem 2004 (39%). Służbowo wyjechało 9% badanych (wzrost o 2 pkt. proc.), w celach religijnych – 3%.

Rys. 19. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według celów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 20. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych według głównych celów w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2005 roku obserwujemy największy w ostatnich latach spadek odsetka wyjeżdżających na 2-4 dni w odwiedziny do krewnych lub znajomych, przy kolejnym wzroście odsetka wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych.

Odsetek wyjeżdżających w odwiedziny był najmniejszy z całego okresu 2001-2005, odsetek wyjeżdżających w celach typowo turystycznych – największy. W 2005 roku, przy mniejszym niż w poprzednim roku uczestnictwie Polaków w wyjazdach krótkookresowych w ogóle, na 2-4 dni w celach typowo turystycznych wyjechało 2,9 mln osób (spadek o 0,3 mln w porównaniu z 2004 r.), a z wizytą do krewnych lub znajomych udało się 3,6 mln osób (o 1,2 mln mniej niż rok wcześniej).

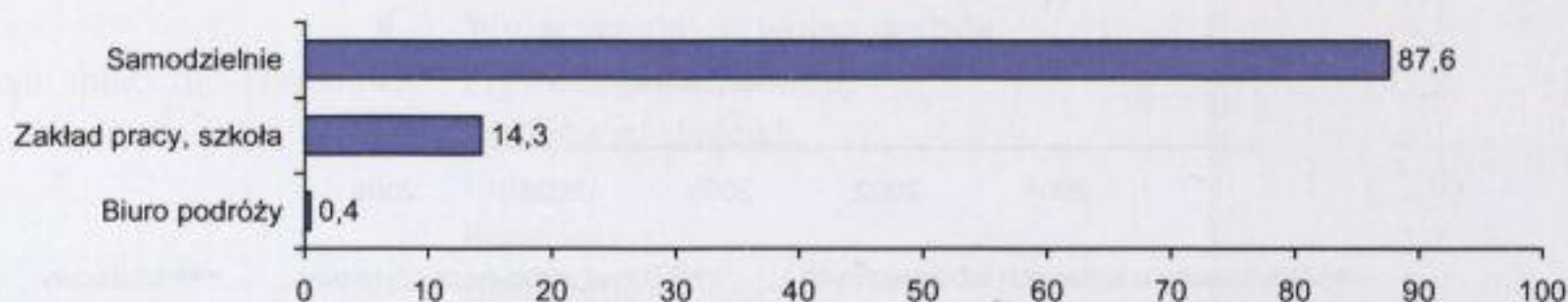
W 2005 roku odwiedziny u krewnych lub znajomych jako cel wyjazdów krótkookresowych najczęściej wymieniali rolnicy (77%), emeryci (70%), renciści (68%), osoby w wieku 60 i więcej lat (68%) i osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (64%). W celach turystyczno-wypoczynkowych najczęściej wyjeżdżały osoby w wieku 15-19 lat (63%), uczniowie i studenci (63%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (53%) oraz osoby w wieku 20-29 lat (53%) i z wyższym wykształceniem (50%). Służbowo najczęściej wyjeżdżali pracownicy administracyjno-biurowi (24%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (18%), prywatni przedsiębiorcy (18%) oraz osoby z wyższym wykształceniem (17%), a w celach religijnych – renciści (11%) i emeryci (7%), osoby w wieku 60 i więcej lat (9%) oraz w wieku 15-19 lat (8%).

Młodszy wiek i lepsza sytuacja materialna badanych sprzyjają krótkookresowym wyjazdom w celach turystyczno-wypoczynkowych, starszy zaś wiek i gorsza sytuacja materialna – wyjazdom w odwiedziny do krewnych i znajomych.

4. Formy organizacyjne

Krótkie podróże krajowe organizowane są na ogół całkowicie samodzielnie (88% spośród wyjeżdżających na krótki okres); druga znacząca forma, ale statystycznie mniej istotna, to wycieczki (rajdy) i krótkie pobyty organizowane przez zakłady pracy, szkoły, uczelnie, kluby sportowe i inne organizacje (14%). Udział biur podróży w tego typu wyjazdach jest znikomy (uczestnictwo w granicach błędu statystycznego). W 2005 roku w porównaniu z dwoma poprzednimi latami nie obserwujemy istotnych statystycznie zmian.

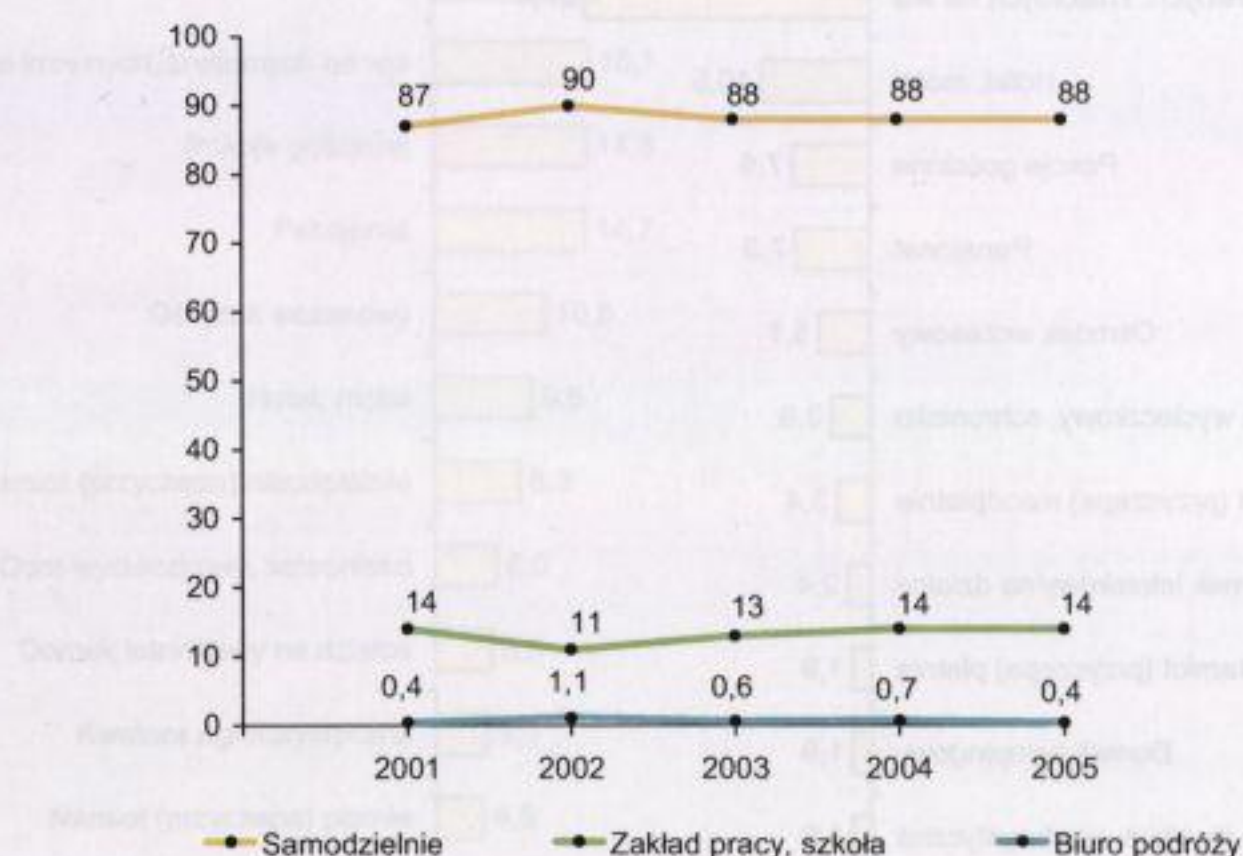
Rys. 21. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W ostatnich latach (2001-2005) formy organizacyjne krótkookresowych wyjazdów Polaków zmieniały się w niewielkim stopniu. Samodzielnie organizowało sobie wyjazd 87-90% uczestników krótkich podróży (największy odsetek – w 2002 r.); w wyjazdach organizowanych przez zakłady pracy, szkoły, uczelnie, organizacje społeczne, kluby sportowe itp. uczestniczyło 11-14% (najmniejszy odsetek – w 2002 r.). Odsetek wyjeżdżających z biurem podróży wynosił 0,4-1,1% i mieścił się w granicach błędu statystycznego.

Rys. 22. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2005 roku w krótkookresowych wyjazdach organizowanych przez zakłady pracy, szkoły, uczelnie, kluby sportowe i organizacje społeczne najczęściej brała udział nastoletnia młodzież (27%), pracownicy administracyjno-biurowi (25%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (23%) oraz uczniowie i studenci (23%).

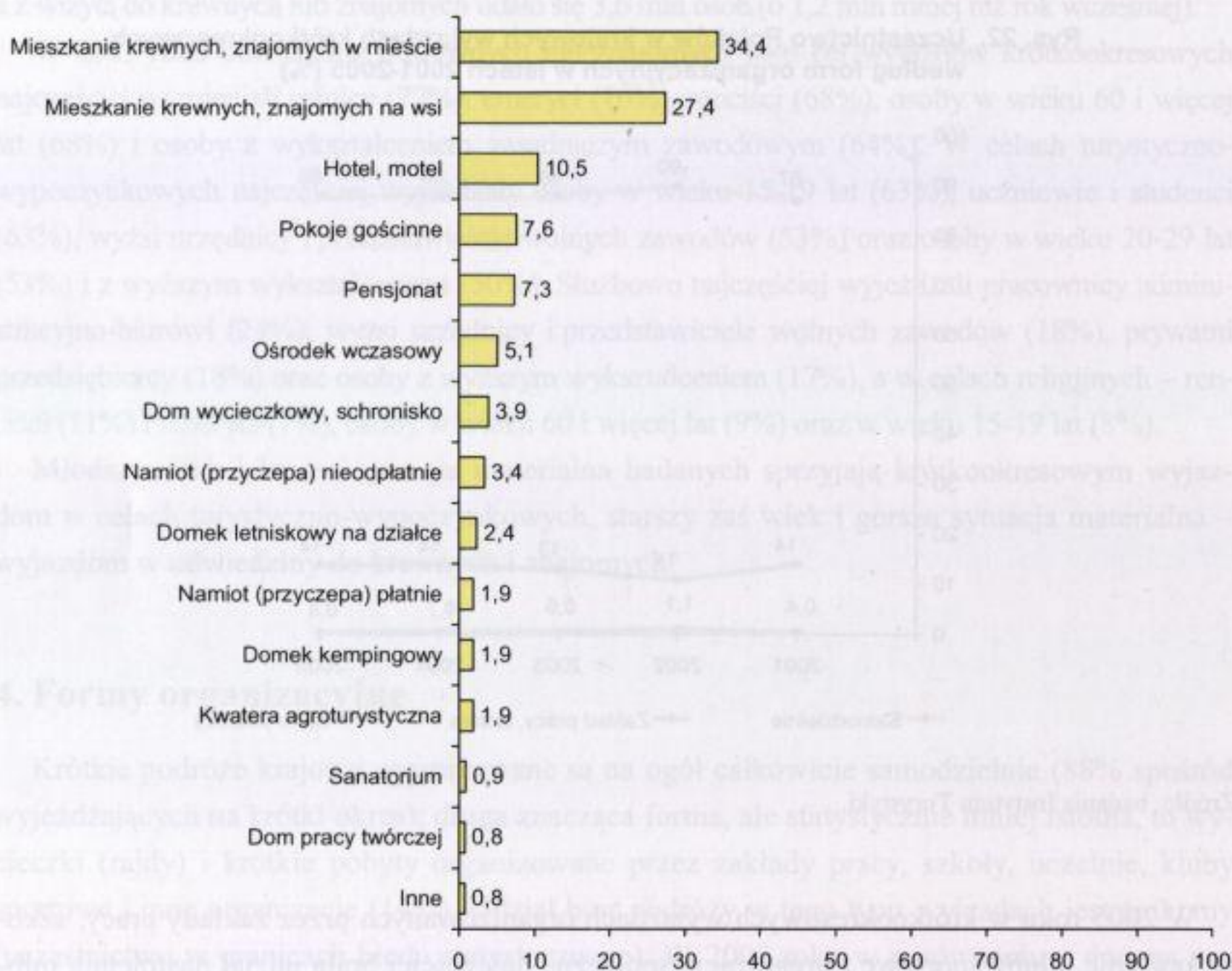
Wyjazdy na 2-4 dni w celach typowo turystycznych samodzielnie organizowało sobie 90% uczestników takich wyjazdów, 14% brało udział w wyjazdach organizowanych przez zakłady pracy, szkoły i inne instytucje, 0,2% korzystało z oferty biura podróży.

5. Rodzaje zakwaterowania

Wyjeżdżający na krótki okres w jeszcze większym stopniu niż przy podróżach długookresowych korzystają z noclegu u rodziny lub znajomych. W 2005 roku dotyczyło to 59% (spadek o 2 pkt. proc.) uczestników takich podróży (34% zatrzymało się u rodziny w mieście,

27% – na wsi). Z typowej bazy turystycznej największą popularnością cieszą się: hotel lub motel (11% – wzrost o 3 pkt. proc.), pokoje gościnne (8%), pensjonat (7%) i ośrodek wczasowy (5%).

Rys. 23. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

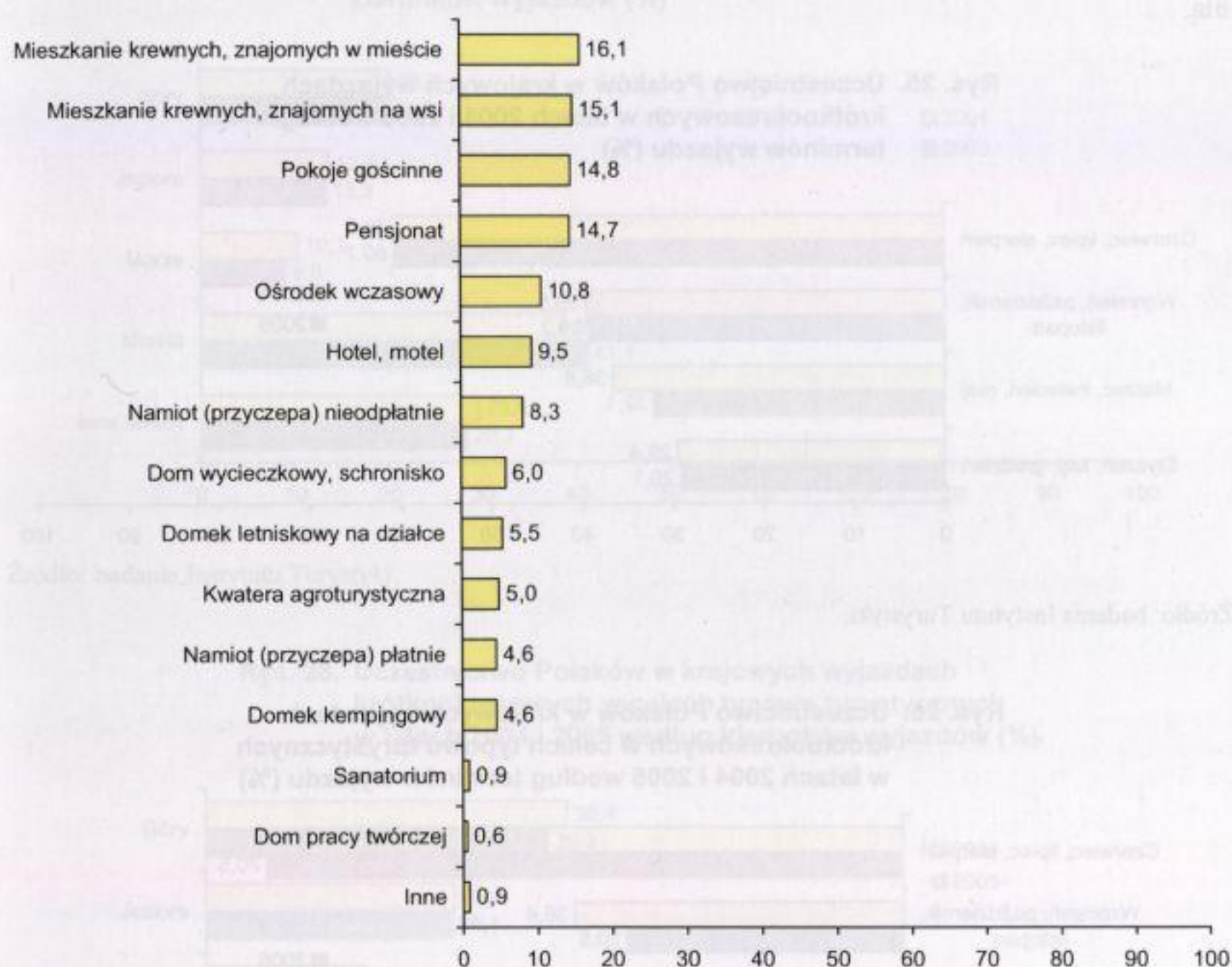

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Analizując odsetki korzystających z poszczególnych rodzajów bazy noclegowej podczas podróży krótkookresowych w zależności od danych społeczno-demograficznych zauważamy, że im lepsza sytuacja materialna badanych, tym częściej korzystają z różnych rodzajów komercyjnej bazy noclegowej (oprócz kempingu i sanatorium) oraz tym rzadziej – z mieszkania krewnych lub znajomych. Obserwujemy też, że im starszy wiek, tym częściej korzystają z domku letniskowego na działce. Z kolei wyższy poziom wykształcenia sprzyja zatrzymywaniu się w hotelu lub motelu oraz pokojach gościnnych, większa miejscowość zamieszkania – korzystaniu z hotelu lub motelu.

Podczas wyjazdów na 2-4 dni w celach typowo turystycznych odsetki korzystających z gościny u krewnych lub znajomych w mieście (16%) lub na wsi (15%) są większe niż w poprzednim roku, znacznie mniejsze niż w odniesieniu do wszystkich analizowanych wyjazdów, ale większe niż przy podobnych wyjazdach na 5 i więcej dni. Najpopularniejsze rodzaje bazy komercyjnej to: pokoje gościnne (15%), pensjonat (15%) i ośrodek wczasowy (11%).

Rys. 24. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

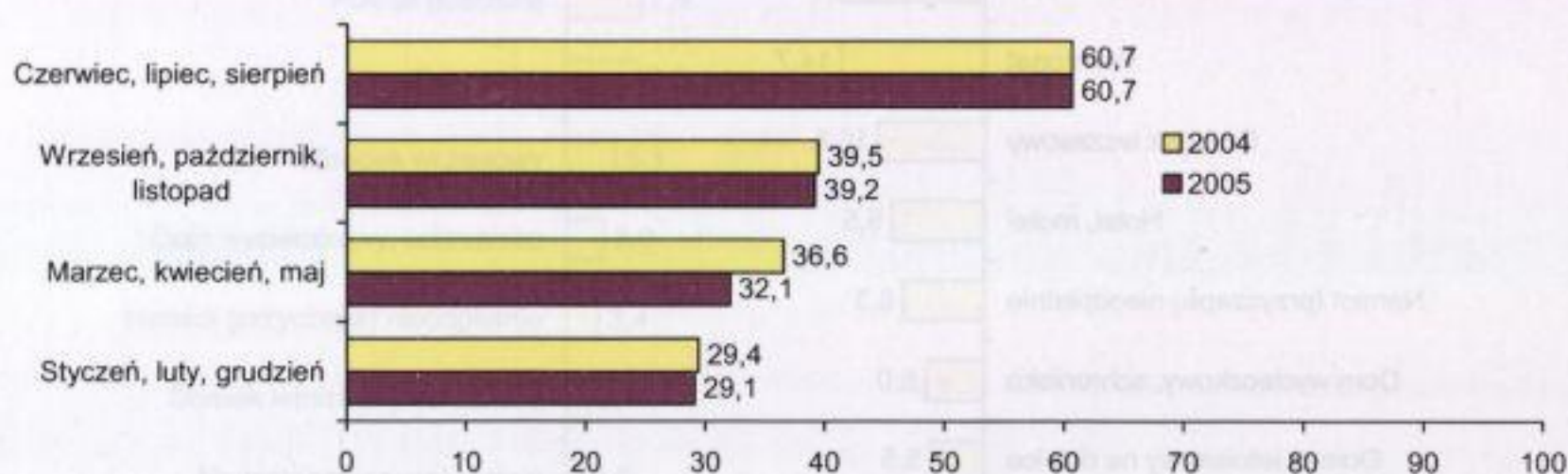
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

6. Terminy wyjazdów

W 2005 roku 61% uczestników podróży krótkookresowych wyjechało w lecie, 39% – jesienią, 32% – wiosną i 29% – zimą. Najważniejsza różnica w porównaniu z rokiem 2004 to mniejszy odsetek wyjeżdżających wiosną (o 5 pkt. proc.).

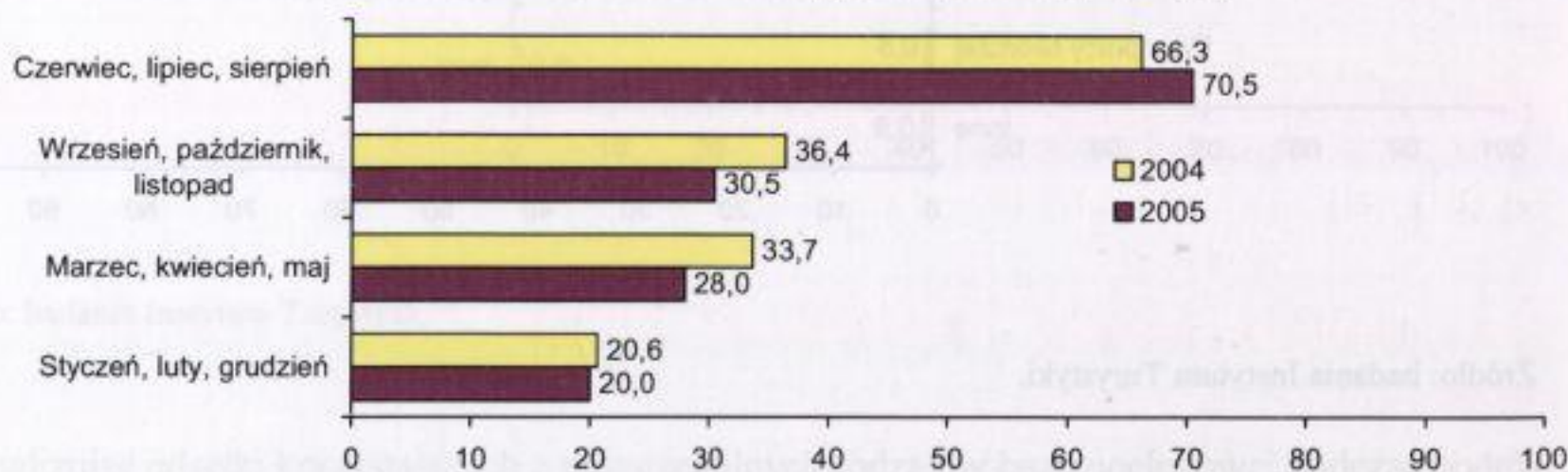
Cechy społeczno-demograficzne w znacznie mniejszym stopniu różnicują uczestnictwo w krótkookresowych wyjazdach latem niż w pozostałych porach roku. Wiosną 2005 roku najczęściej wyjeżdżali wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (56%), zimą – również osoby z tej kategorii (38%) i osoby z wyższym wykształceniem (38%), jesienią – także wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (49%), pracownicy administracyjno-biurowi (49%) oraz osoby w wieku 50 i więcej lat (49%), latem – renciści (70%), młodzież w wieku 15-19 lat (69%) i robotnicy (69%). Im lepsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy zimą, wiosną i jesienią; im starszy wiek i wyższy poziom wykształcenia, tym częstsze wyjazdy jesienią.

Rys. 25. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2004 i 2005 według terminów wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 26. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według terminów wyjazdu (%)

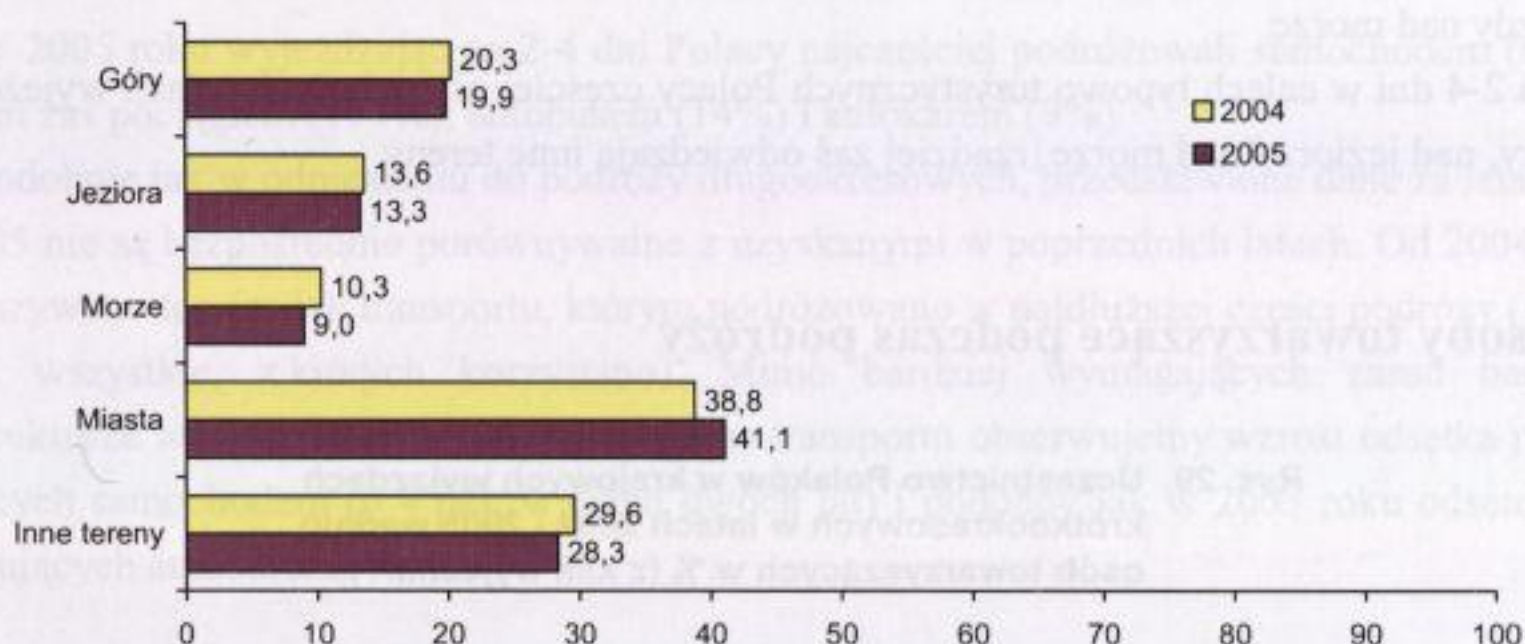
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Wskaźnik uczestnictwa Polaków w wyjazdach na 2-4 dni w celach typowo turystycznych latem jest wyższy niż wskaźnik uczestnictwa we wszystkich wyjazdach krótkookresowych zrealizowanych w lecie. Odpowiednie wskaźniki dla innych pór roku są niższe.

7. Główne kierunki wyjazdów

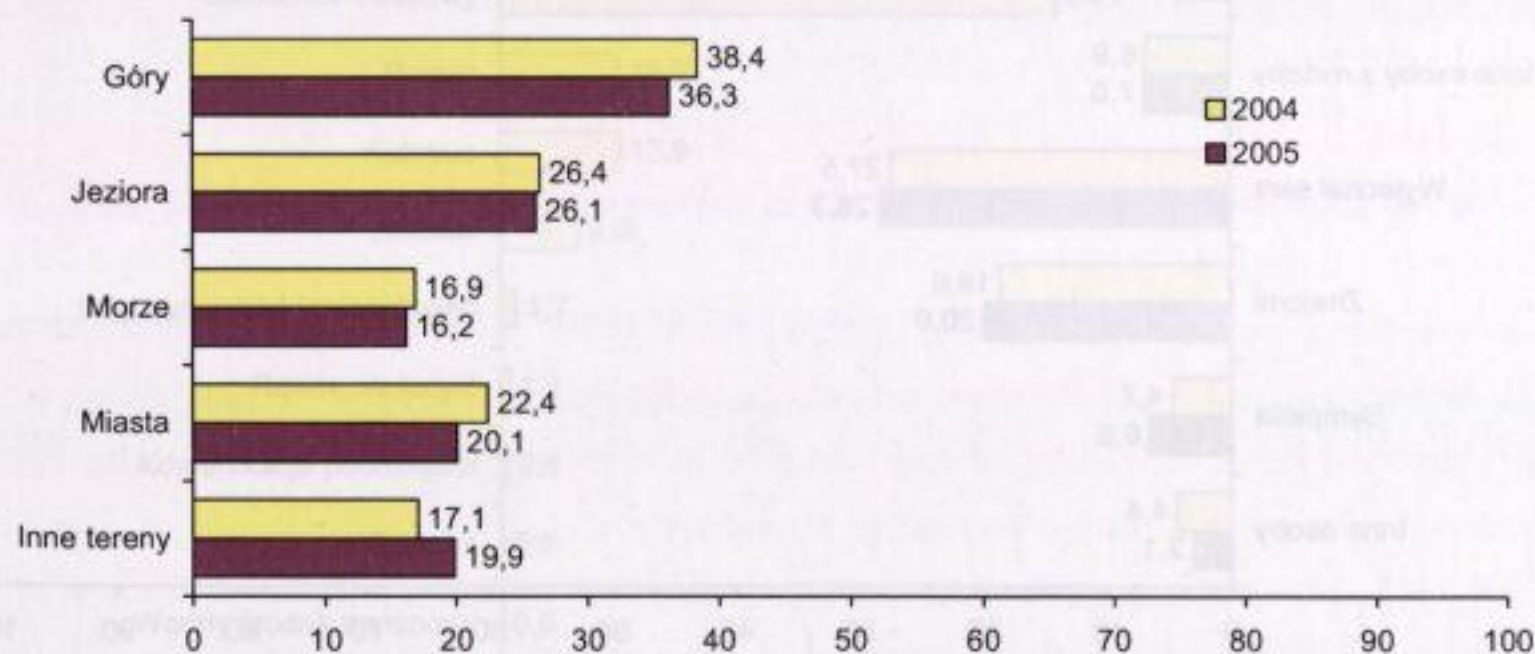
W 2005 roku w góry wyjechało 20% uczestników wyjazdów krótkookresowych, nad jeziora – 13%, nad morze – 9%; 41% wyjeżdżających na 2-4 dni odwiedzało miasta, 28% – inne tereny, położone poza wymienionymi wcześniej głównymi turystycznymi regionami kraju. Większy niż w 2004 roku (różnica przekraczająca błąd statystyczny) był odsetek wyjeżdżających do miast.

Rys. 27. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2004 i 2005 według kierunków wyjazdów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 28. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według kierunków wyjazdów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

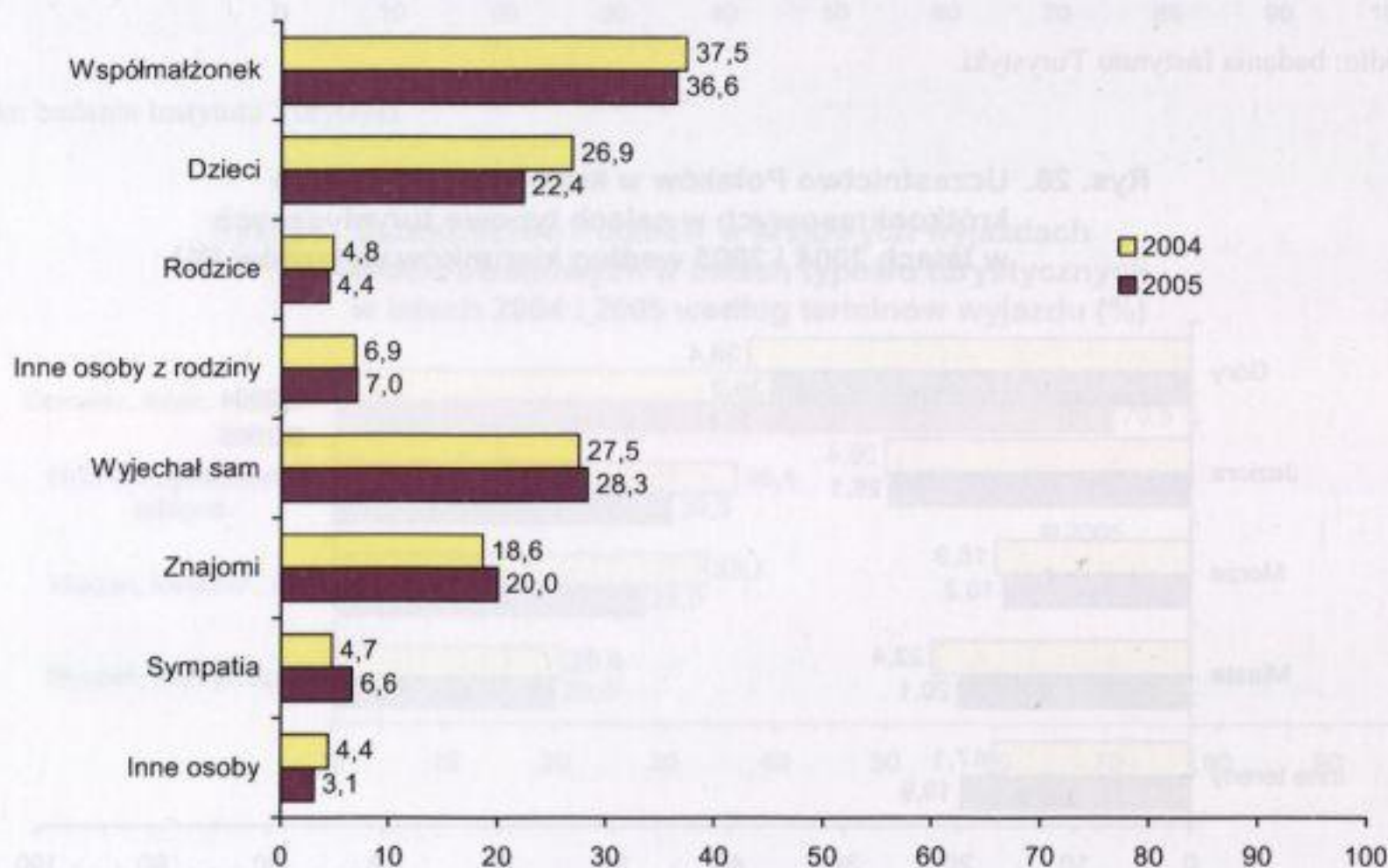
W góry na 2-4 dni najczęściej wyjeżdżali pracownicy administracyjno-biurowi (35%), mieszkańcy dużych aglomeracji (29%) i osoby z wyższym wykształceniem (27%). Nad jeziora – prywatni przedsiębiorcy (27%), pracownicy usług i sprzedawcy (22%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (19%), osoby w wieku 15-29 lat (18%) i mieszkańcy dużych miast (18%). Nad morzem najczęściej przebywały osoby w wieku 30-39 lat (20%), mieszkańcy dużych aglomeracji (15%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (13%), osoby z wyższym wykształceniem (13%).

Obserwujemy, że im lepsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy w góry i nad jeziora. Ponadto im wyższy poziom wykształcenia i większa miejscowość zamieszkania, tym częstsze wyjazdy nad morze.

Na 2-4 dni w celach typowo turystycznych Polacy częściej niż w innych celach wyjeżdżają w góry, nad jeziora i nad morze, rzadziej zaś odwiedzają inne tereny.

8. Osoby towarzyszące podczas podróży

Rys. 29. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2004 i 2005 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

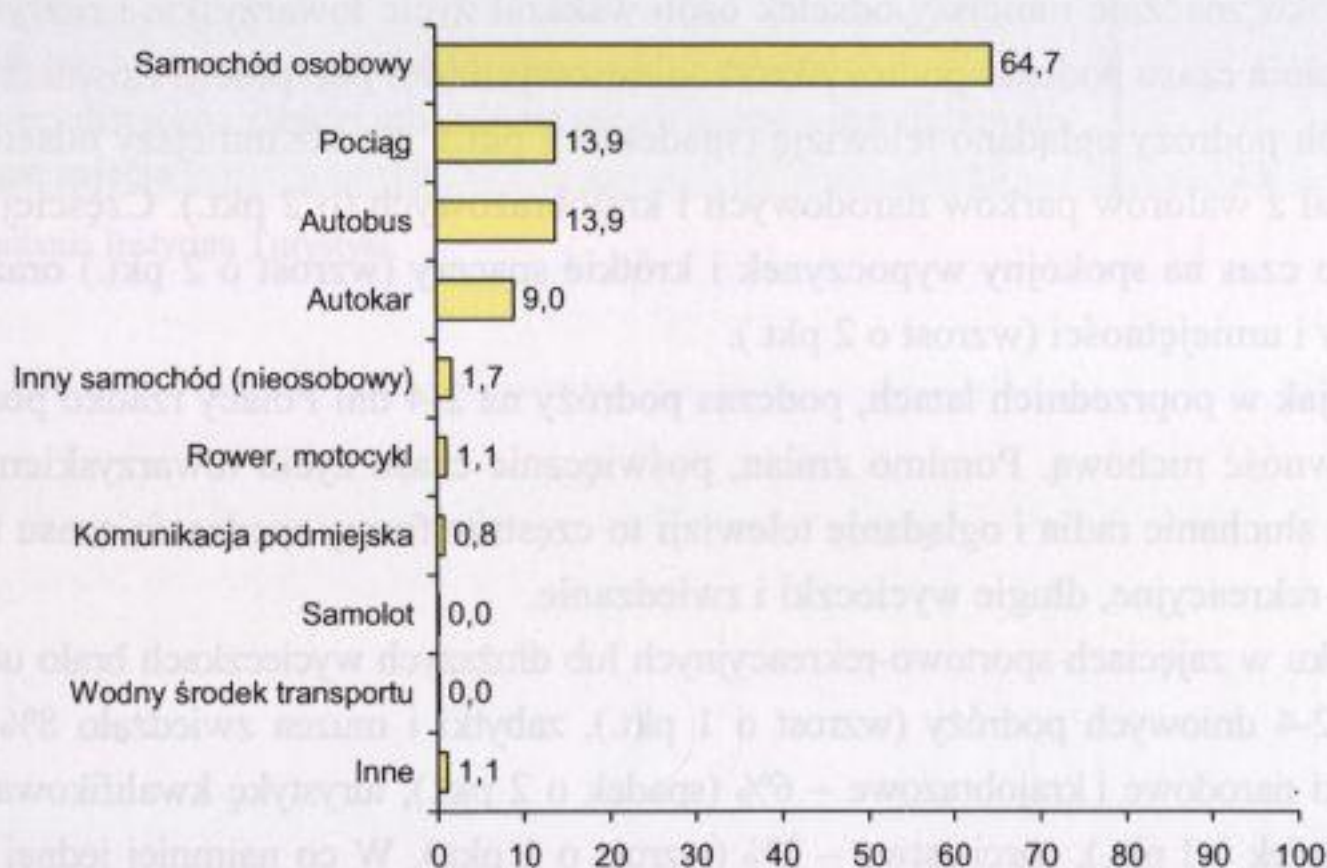
W 2005 roku na 2-4 dni Polacy najczęściej wyjeżdżali ze współmałżonkiem (37%), bez osób towarzyszących (28%) i z dziećmi (22%). Ze znajomymi (kolegami, koleżankami) wyjechało 20%. Najważniejsze różnice w porównaniu z rokiem 2004 to mniejszy odsetek wyjeżdżających ze dziećmi (o 5 pkt. proc.) i większy odsetek wyjeżdżających z sympatią (o 2 pkt.). Jednocześnie ze współmałżonkiem i dziećmi wyjechało 17% uczestników wyjazdów krótkookresowych (w 2004 r. – 20%). Co najmniej z jednym członkiem rodziny (współmałżonkiem, dzieckiem, matką, ojcem lub inną osobą), wyjechało 51% (w 2004 r. – 54%).

9. Środki transportu

W 2005 roku wyjeżdżając na 2-4 dni Polacy najczęściej podróżowali samochodem (65%), potem zaś pociągiem (17%), autobusem (14%) i autokarem (9%).

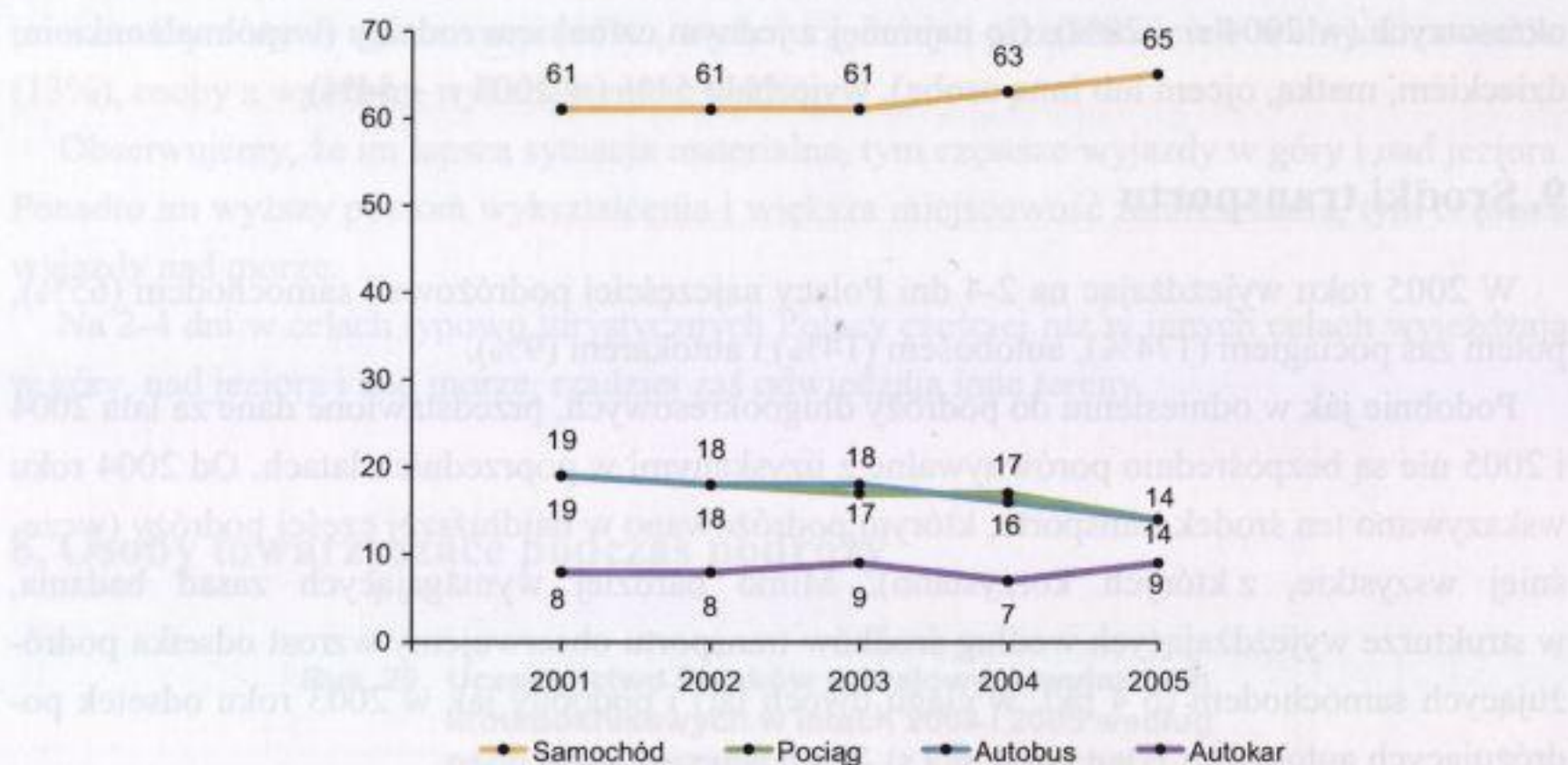
Podobnie jak w odniesieniu do podróży długookresowych, przedstawione dane za lata 2004 i 2005 nie są bezpośrednio porównywalne z uzyskanymi w poprzednich latach. Od 2004 roku wskazywano ten środek transportu, którym podróżowano w najdłuższej części podróży (wcześniej wszystkie, z których korzystano). Mimo bardziej wymagających zasad badania, w strukturze wyjeżdżających według środków transportu obserwujemy wzrost odsetka podróżujących samochodem (o 4 pkt. w ciągu dwóch lat) i podobny jak w 2003 roku odsetek podróżujących autokarem.

Rys. 30. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w roku 2005 według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 31. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według głównych środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

10. Sposoby spędzania czasu

W 2005 roku znacznie mniejszy odsetek osób wskazał życie towarzyskie i rozrywki jako sposób spędzania czasu podczas podróży krótkookresowych (o 8 pkt. proc.). Również rzadziej podczas takich podróży oglądano telewizję (spadek o 4 pkt.), ale też mniejszy odsetek badanych korzystał z walorów parków narodowych i krajobrazowych (o 2 pkt.). Częściej zaś wykorzystywano czas na spokojny wypoczynek i krótkie spacery (wzrost o 2 pkt.) oraz zdobywanie wiedzy i umiejętności (wzrost o 2 pkt.).

Podobnie jak w poprzednich latach, podczas podróży na 2-4 dni Polacy rzadko poświęcają czas na aktywność ruchową. Pomimo zmian, poświęcanie czasu życiu towarzyskiemu i rozrywkom oraz słuchanie radia i oglądanie telewizji to częstsze formy spędzania czasu niż zajęcia sportowo-rekreacyjne, długie wycieczki i zwiedzanie.

W 2005 roku w zajęciach sportowo-rekreacyjnych lub dłuższych wycieczkach brało udział 9% uczestników 2-4 dniowych podróży (wzrost o 1 pkt.), zabytki i muzea zwiedzało 8% (spadek o 1 pkt.), parki narodowe i krajobrazowe – 6% (spadek o 2 pkt.), turystykę kwalifikowaną uprawiało 5% (spadek o 1 pkt.), narciarstwo – 2% (wzrost o 1 pkt.). W co najmniej jednej z pięciu wymienionych form aktywnego wypoczynku uczestniczyło 25% wyjeżdżających na 2-4 dni (w 2004 r. – 26%). Osoby wyjeżdżające na krótko w celach typowo turystycznych wykazują więk-

szą aktywność niż wyjeżdżające w innych celach: o poprawę kondycji dba 18% uczestników takich wyjazdów (wzrost), turystykę kwalifikowaną uprawia 10% (spadek), parki i muzea zwiedza po 13% (spadek), na nartach jeździ 5% (wzrost), życiu towarzyskiemu i rozrywkom oddaje się 37% (spadek), czas przed telewizorem spędza 4% (spadek).

Tab. XII Sposoby spędzania czasu przez Polaków podczas podróży krótkookresowych w latach 2004 i 2005 (%)

	2004	2005
1. Spokojny wypoczynek, krótkie spacery	47	49
2. Życie towarzyskie i rozrywki	47	39
3. Przebywanie w ciszy, spokoju, z dala od ludzi	14	13
4. Słuchanie radia, oglądanie telewizji	13	9
5. Chodzenie do kawiarni, restauracji	10	9
6. Poprawa kondycji fizycznej: gimnastyka, zajęcia fitness, dłuższe spacery i wycieczki, pływanie, gry sportowe	8	9
7. Zwiedzanie muzeów, skansenów, zabytków	9	8
8. Odwiedzanie miejsc kultu religijnego	8	8
9. Zdobywanie wiedzy i umiejętności	5	7
10. Odwiedzanie parków narodowych lub krajobrazowych	8	6
11. Turystyka kwalifikowana (np. żeglarstwo, kajakarstwo, wspinaczki górskie, jazda konna)	6	5
12. Ulubione zajęcia hobbystyczne (wędkarstwo, fotografowanie, zbieranie grzybów)	5	4
13. Czytanie	3	3
14. Udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, seansach filmowych	2	3
15. Narciarstwo	2	3
16. Zabiegi lecznicze, sanatoryjne, kuracja klimatyczna	1	1
17. Specjalistyczne zabiegi rehabilitacyjne związane z inwalidztwem	1	1
18. Inne zajęcia	23	26

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

ani aktywność niż wyżej wymienione w innych kategoriach o poprawę kondycji ciała (18% uczestników takich wyjazdów) (wzrost), turystykę kwalifikowaną uprawiało 10% (spadek), jacht i nurkowanie zwiedzało 13% (spadek), na narty i inne sporty zimowe w sezonie zimowym i turystykę wycieczkową 37% (spadek), czas spędzony na rekreacji indywidualnej 37% (spadek).

Tab. XII
Spory spędzane czas przez Polaków podczas podróży
krajowych w latach 2004 i 2005 (%)

Wzrost	Spadek	Wzrost	Spadek
1	13	1	13
2	13	2	13
3	13	3	13
4	13	4	13
5	13	5	13
6	13	6	13
7	13	7	13
8	13	8	13
9	13	9	13
10	13	10	13
11	13	11	13
12	13	12	13
13	13	13	13
14	13	14	13
15	13	15	13
16	13	16	13
17	13	17	13
18	13	18	13
19	13	19	13
20	13	20	13
21	13	21	13
22	13	22	13
23	13	23	13
24	13	24	13
25	13	25	13
26	13	26	13
27	13	27	13
28	13	28	13
29	13	29	13
30	13	30	13
31	13	31	13
32	13	32	13
33	13	33	13
34	13	34	13
35	13	35	13
36	13	36	13
37	13	37	13
38	13	38	13
39	13	39	13
40	13	40	13
41	13	41	13
42	13	42	13
43	13	43	13
44	13	44	13
45	13	45	13
46	13	46	13
47	13	47	13
48	13	48	13
49	13	49	13
50	13	50	13
51	13	51	13
52	13	52	13
53	13	53	13
54	13	54	13
55	13	55	13
56	13	56	13
57	13	57	13
58	13	58	13
59	13	59	13
60	13	60	13
61	13	61	13
62	13	62	13
63	13	63	13
64	13	64	13
65	13	65	13
66	13	66	13
67	13	67	13
68	13	68	13
69	13	69	13
70	13	70	13
71	13	71	13
72	13	72	13
73	13	73	13
74	13	74	13
75	13	75	13
76	13	76	13
77	13	77	13
78	13	78	13
79	13	79	13
80	13	80	13
81	13	81	13
82	13	82	13
83	13	83	13
84	13	84	13
85	13	85	13
86	13	86	13
87	13	87	13
88	13	88	13
89	13	89	13
90	13	90	13
91	13	91	13
92	13	92	13
93	13	93	13
94	13	94	13
95	13	95	13
96	13	96	13
97	13	97	13
98	13	98	13
99	13	99	13
100	13	100	13

W 2005 roku w porównaniu z 2004 rokiem nastąpił wzrost udziału w czasie podróży spędzanej na aktywność ruchową, turystykę kwalifikowaną, jacht i nurkowanie, na narty i inne sporty zimowe, na rekreację indywidualną, turystykę wycieczkową i turystykę wycieczkową.

W 2005 roku w porównaniu z 2004 rokiem nastąpił spadek udziału w czasie podróży spędzanej na aktywność ruchową, turystykę kwalifikowaną, jacht i nurkowanie, na narty i inne sporty zimowe, na rekreację indywidualną, turystykę wycieczkową i turystykę wycieczkową.

W 2005 roku w porównaniu z 2004 rokiem nastąpił spadek udziału w czasie podróży spędzanej na aktywność ruchową, turystykę kwalifikowaną, jacht i nurkowanie, na narty i inne sporty zimowe, na rekreację indywidualną, turystykę wycieczkową i turystykę wycieczkową.

W 2005 roku w porównaniu z 2004 rokiem nastąpił spadek udziału w czasie podróży spędzanej na aktywność ruchową, turystykę kwalifikowaną, jacht i nurkowanie, na narty i inne sporty zimowe, na rekreację indywidualną, turystykę wycieczkową i turystykę wycieczkową.

Podczas pk w podróży spędzany czas na aktywność ruchową, turystykę kwalifikowaną, jacht i nurkowanie, na narty i inne sporty zimowe, na rekreację indywidualną, turystykę wycieczkową i turystykę wycieczkową.

W 2005 roku w porównaniu z 2004 rokiem nastąpił spadek udziału w czasie podróży spędzanej na aktywność ruchową, turystykę kwalifikowaną, jacht i nurkowanie, na narty i inne sporty zimowe, na rekreację indywidualną, turystykę wycieczkową i turystykę wycieczkową.

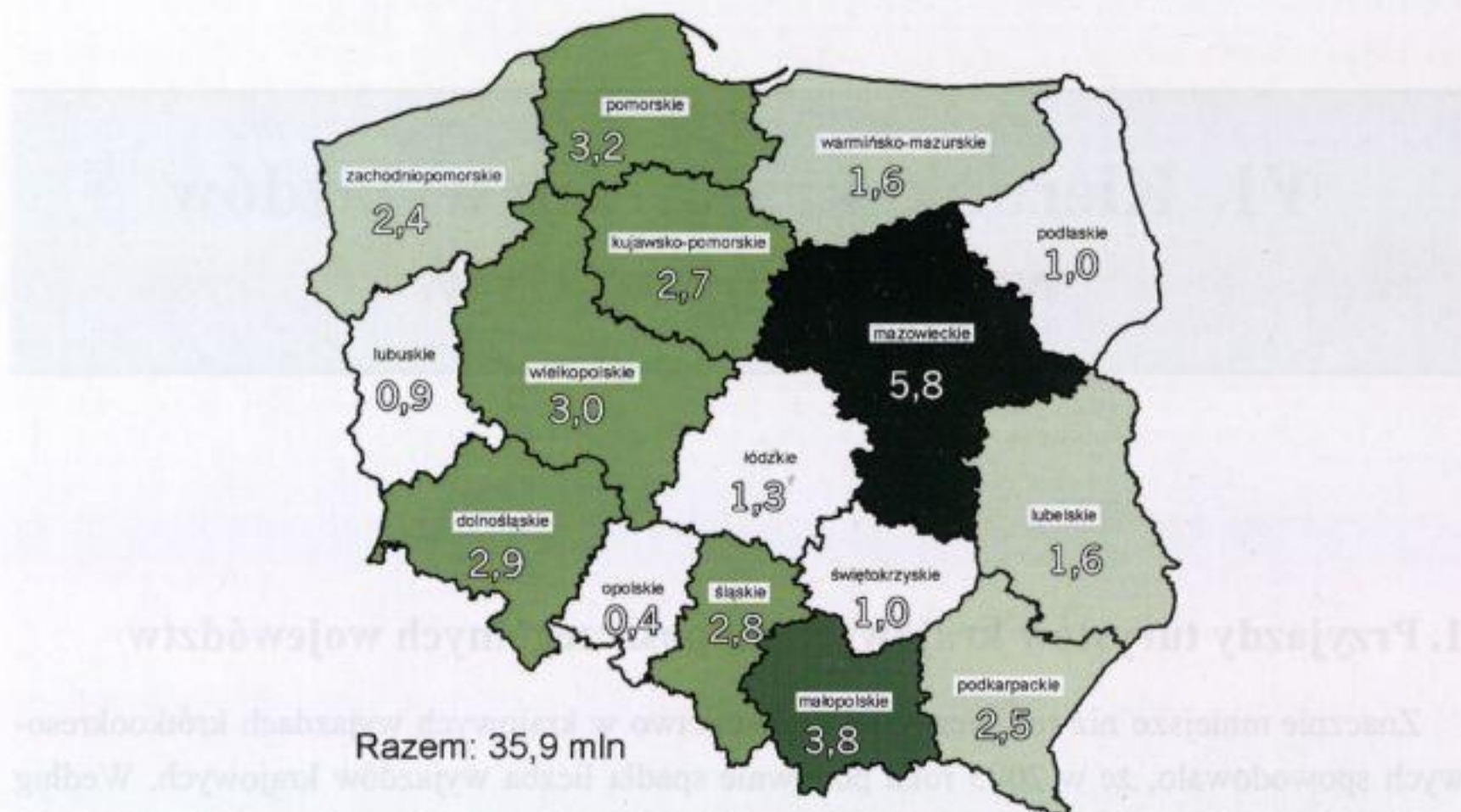
VI. Kierunki krajowych wyjazdów według województw

1. Przyjazdy turystów krajowych do poszczególnych województw

Znacznie mniejsze niż rok wcześniej uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych spowodowało, że w 2005 roku ponownie spadła liczba wyjazdów krajowych. Według szacunków, Polacy odbyli 14,7 mln podróży długookresowych (o 0,1 mln, czyli 0,7% więcej niż w poprzednim roku) i 21,2 mln krótkookresowych (o 3,8 mln, czyli 15,2% mniej) – łącznie 35,9 mln podróży (o 3,7 mln, czyli o 9,3% mniej). W rezultacie zanotowano mniej przyjazdów do dwunastu z szesnastu województw. Więcej przyjazdów obserwujemy w województwie mazowieckim; podobną liczbę w województwach: kujawsko-pomorskim, małopolskim i podlaskim.

Podobnie jak w poprzednich latach, w recepcji turystów, czyli osób, które na terenie danego województwa spędziły co najmniej jedną noc, szczególnie wyróżnia się mazowieckie. Kolejne miejsca zajmują: małopolskie, pomorskie, wielkopolskie i dolnośląskie. Te pięć województw przyjęło ponad połowę (52%) całego krajowego ruchu turystycznego. Kolejne cztery województwa: śląskie, kujawsko-pomorskie, podkarpackie i zachodniopomorskie, przyjęły 29%. Tak więc do dziewięciu wymienionych województw przyjechało ponad 80% wszystkich podróżujących po kraju Polaków. Cztery spośród tych województw mają na swoim obszarze tereny górskie (małopolskie, śląskie, dolnośląskie i podkarpackie), dwa są województwami nadmorskimi (pomorskie i zachodniopomorskie), jedno – pojeziernym (kujawsko-pomorskie), dwa zaś położone są centralnie. Województwa, które w skali roku przyjęły najmniej krajowych turystów, to: opolskie, lubuskie, świętokrzyskie i podlaskie.

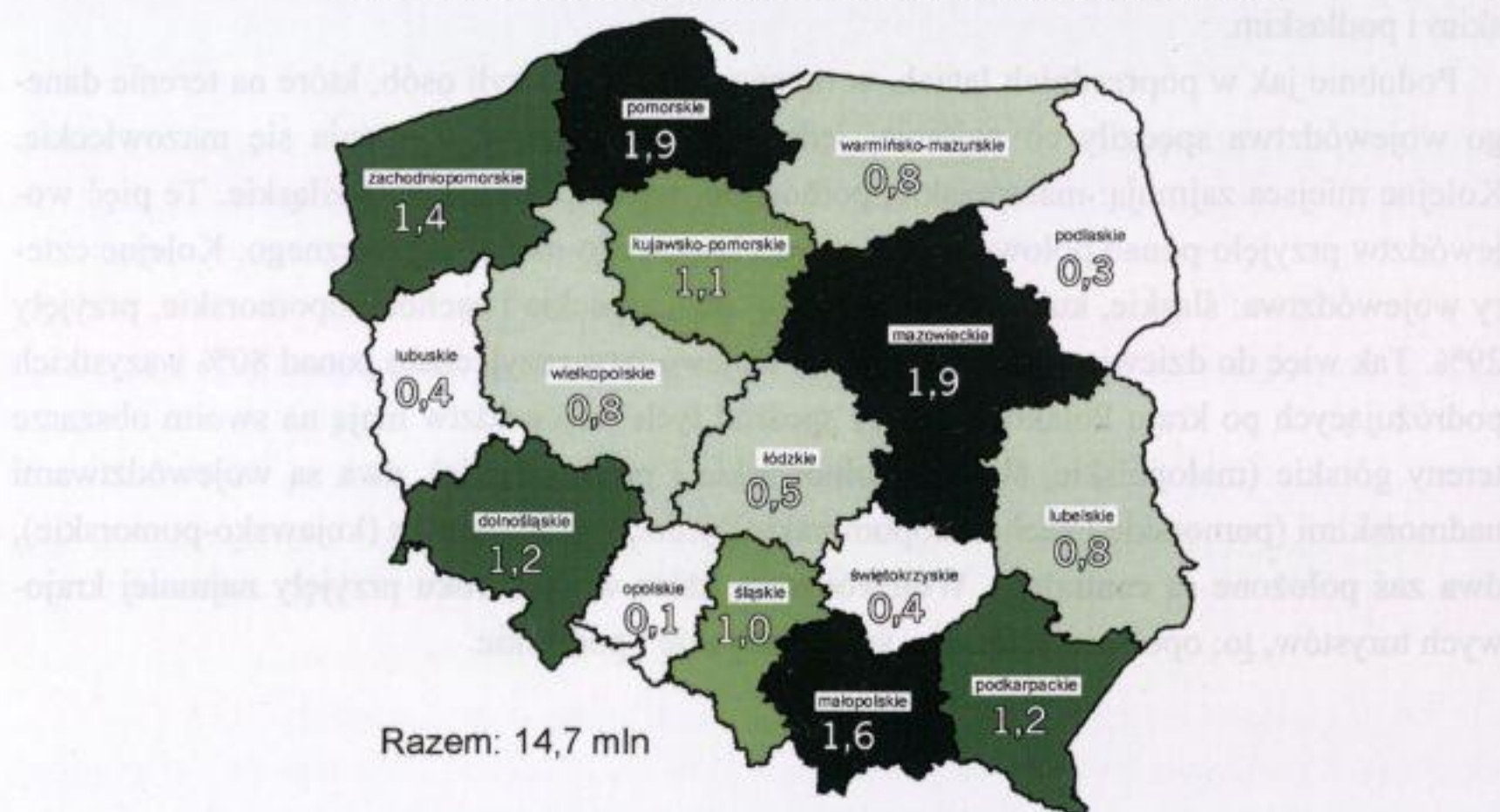
Rys. 32. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2005 roku według województw i liczby podróży (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 1,0 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

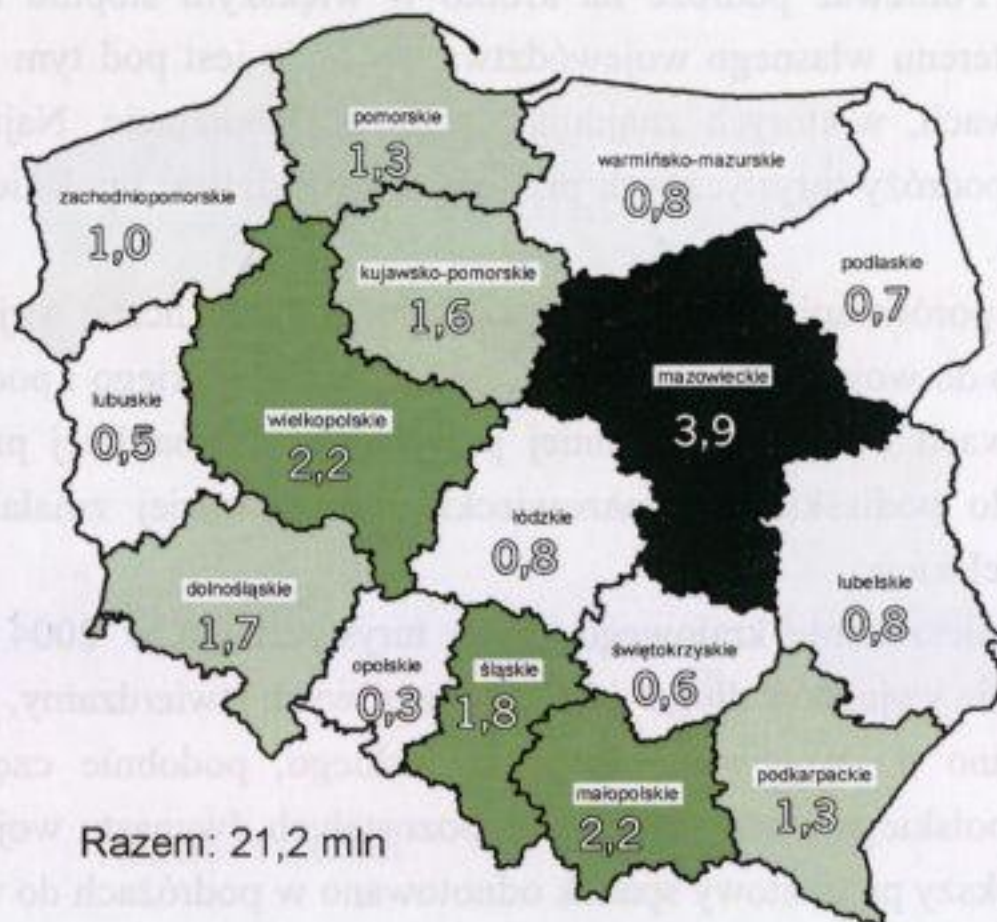
Rys. 33. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2005 roku według województw i liczby podróży długookresowych (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,7 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 34. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2005 roku według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,3 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W czasie podróży długookresowych polscy turyści najczęściej odwiedzali województwa: mazowieckie, pomorskie, małopolskie i zachodniopomorskie. Przyjęły one łącznie 46% uczestników krajowych podróży długookresowych. Województwa najmniej odwiedzane podczas podróży co najmniej pięciodniowych to: opolskie, podlaskie, świętokrzyskie, lubuskie i łódzkie.

W porównaniu z poprzednim rokiem, większą liczbę przyjazdów długookresowych zano-towano do województw: mazowieckiego, lubelskiego, dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego; taką samą liczbę – do świę-tokrzyskiego i wielkopolskiego. W pozostałych województwach obserwujemy mniej przyjaz-dów. Najbardziej procentowo wzrosła liczba przyjazdów do województw: lubelskiego i łódz-kiego; najbardziej spadła – do opolskiego, śląskiego i podlaskiego. Pięć województw, które mają na swoim obszarze tereny górskie: dolnośląskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie i świętokrzyskie, przyjęło 5,4 mln uczestników wyjazdów długookresowych, o 0,6 mln (11%) mniej niż rok wcześniej. Dwa województwa nadmorskie odwiedziło 3,3 mln uczestników po-dróży na co najmniej 5 dni, o 0,2 mln (6 %) więcej.

W recepcji uczestników krajowych podróży krótkookresowych największy udział miało województwo mazowieckie, po nim małopolskie i wielkopolskie oraz śląskie i dolnośląskie.

Wymienione pięć województw przyjęło ponad połowę (57%) uczestników krajowych podróży krótkookresowych. Ponieważ podróże na krótko w większym stopniu niż długookresowe ograniczają się do terenu własnego województwa, recepcja jest pod tym względem większa w tych województwach, w których znajdują się duże aglomeracje. Najmniej uczestników krótkookresowych podróży turystycznych przyjęły województwa: opolskie, lubuskie, świętokrzyskie i podlaskie.

W 2005 roku w porównaniu z rokiem poprzednim większą liczbę wyjazdów krótkookresowych zanotowano do województw: mazowieckiego, małopolskiego i podlaskiego. W pozostałych województwach obserwujemy mniej przyjazdów. Najbardziej procentowo wzrosła liczba wyjazdów do podlaskiego i mazowieckiego; najbardziej zmalała – do lubuskiego, opolskiego i lubelskiego.

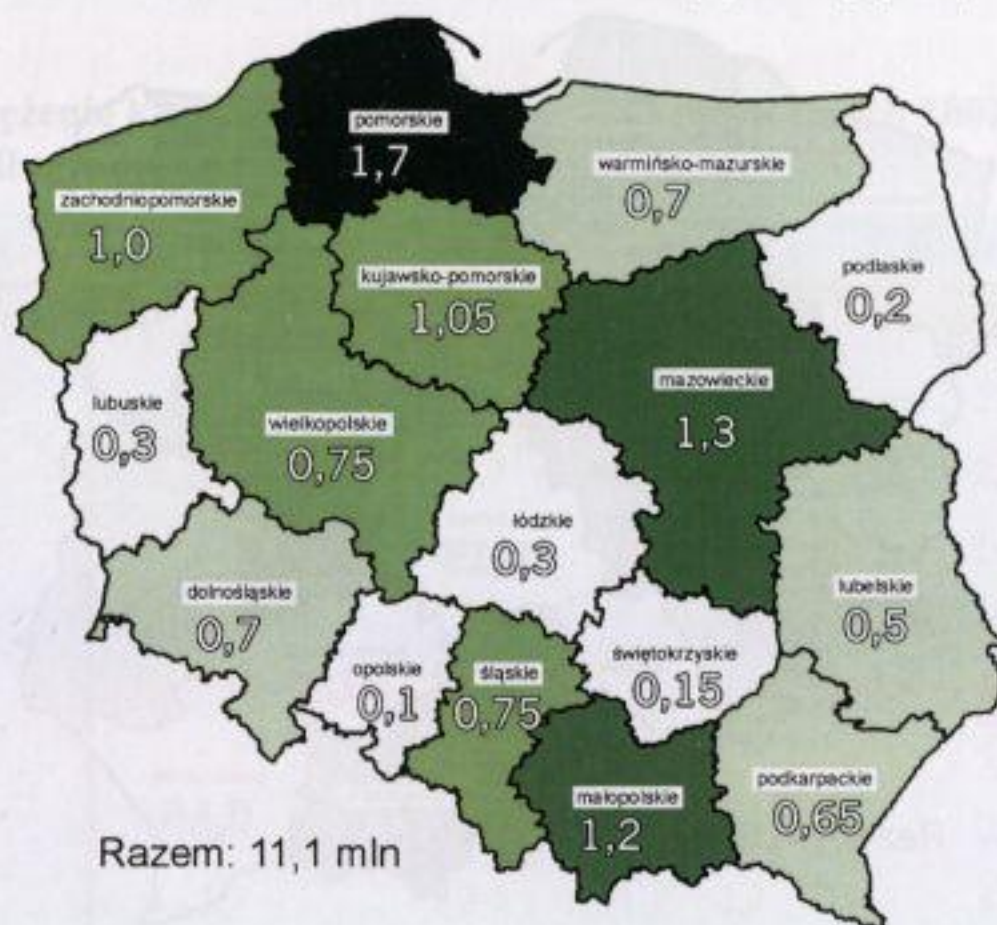
Porównując rozmieszczenie krajowego ruchu turystycznego w 2004 i 2005 roku przy uwzględnieniu łącznie wyjazdów długo- i krótkookresowych stwierdzamy, że w ostatnim roku częściej podróżowano do województwa mazowieckiego, podobnie często do kujawsko-pomorskiego, małopolskiego i podlaskiego; do pozostałych dwunastu województw podróżowano mniej. Największy procentowy spadek odnotowano w podróżach do województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i śląskiego.

Rys. 23. Rozmieszczenie krajowego ruchu turystycznego w 2005 roku

2. Kierunki wyjazdów Polaków w okresie wakacji

W lipcu i sierpniu 2005 roku, podobnie jak rok wcześniej, Polacy odbyli na terenie kraju 6,5 mln podróży urlopowo-wakacyjnych (długookresowych). Stanowi to 44% wszystkich podróży na co najmniej 5 dni, w których uczestniczyli mieszkańcy Polski w ciągu całego roku. Najwięcej letnich wyjazdów długookresowych odnotowano do województw: pomorskiego, zachodniopomorskiego, małopolskiego i mazowieckiego. Wymienione cztery województwa przyjęły ponad połowę (52%) wszystkich letnich podróży długookresowych. W porównaniu z poprzednim rokiem więcej przyjazdów zanotowano przede wszystkim do mazowieckiego, dolnośląskiego, lubelskiego i pomorskiego; mniej – do małopolskiego i śląskiego. Największy wzrost liczby przyjazdów dotyczył województw: lubelskiego, lubuskiego i mazowieckiego; największy spadek – opolskiego, świętokrzyskiego, śląskiego, łódzkiego i wielkopolskiego.

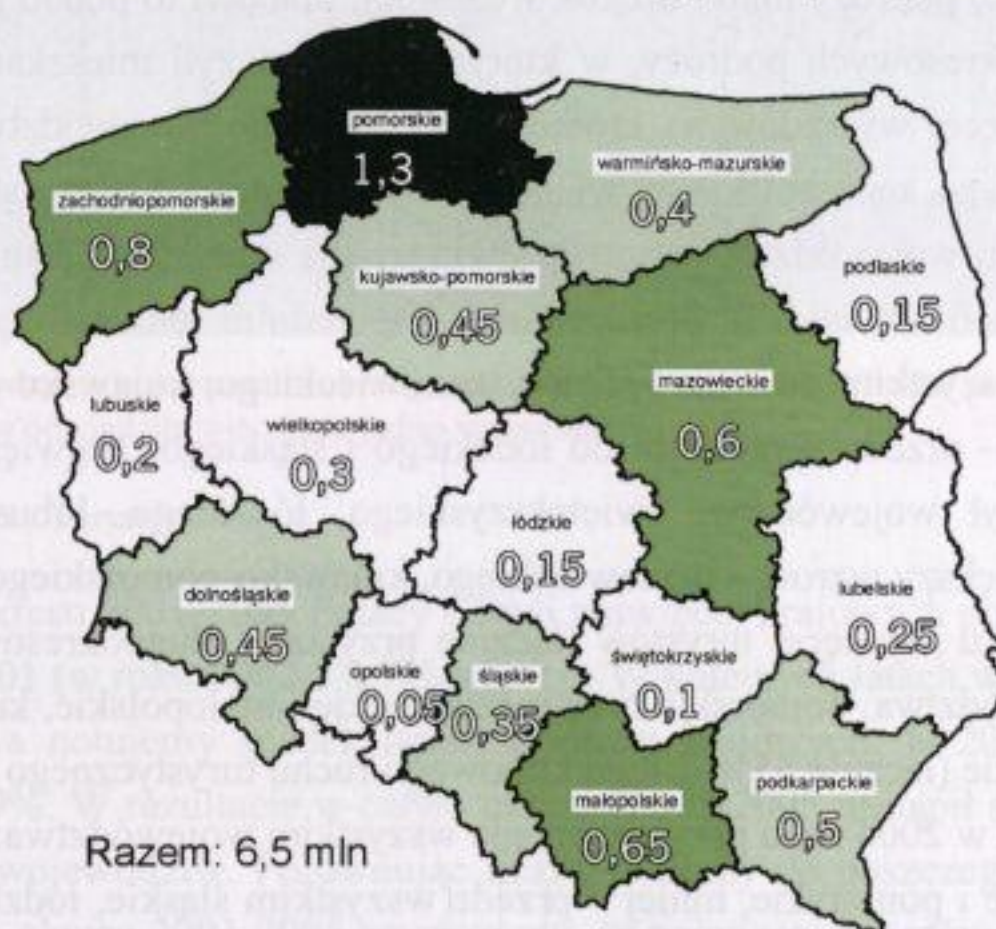
Rys. 35. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2005 roku według województw i liczby podróży (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,25 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

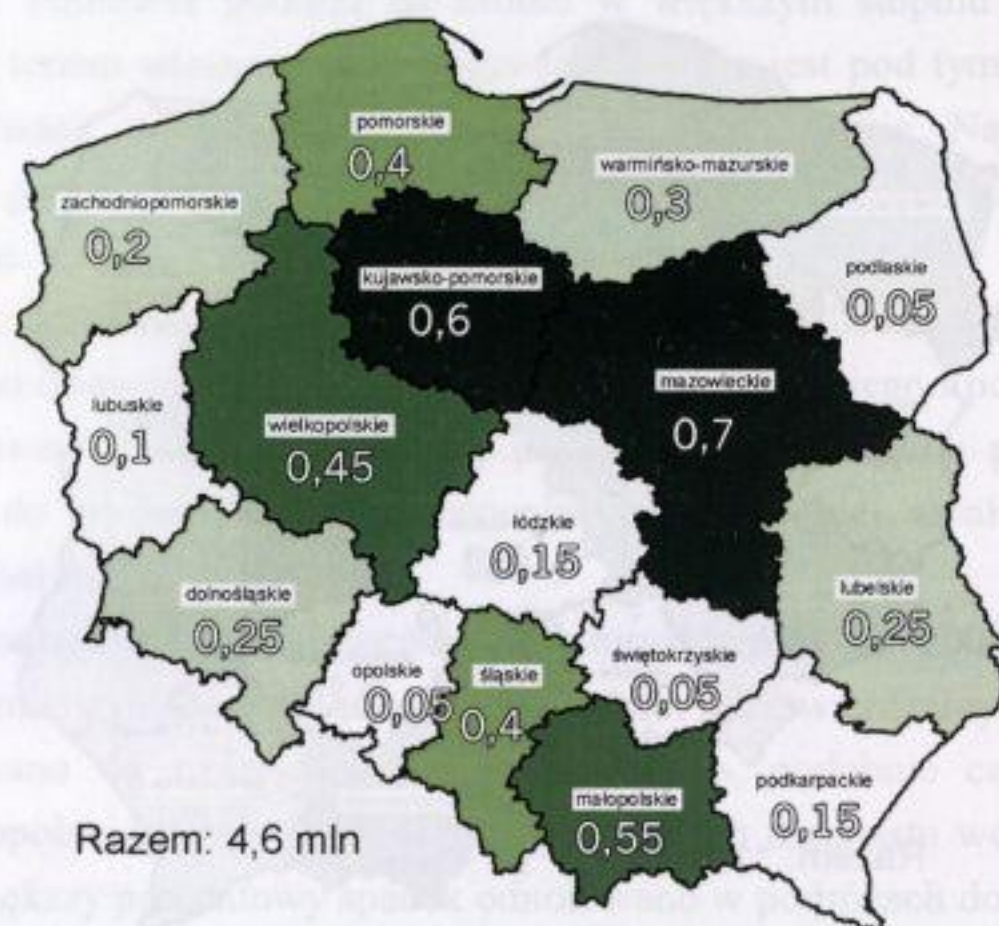
Rys. 36. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2005 roku według województw i liczby podróży długookresowych (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,2 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 37. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2005 roku według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,05 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Na krótko (2-4 dni) w lipcu i sierpniu 2005 roku Polacy wyjeżdżali 4,6 mln razy, czyli odbyli o 0,2 mln (4,2%) podróży mniej niż rok wcześniej. Stanowi to ponad jedną piątą (21,7%) wszystkich krótkookresowych podróży, w których uczestniczyli mieszkańcy Polski w ciągu całego roku. Najwięcej wyjazdów na krótko zanotowano do województw: mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego, małopolskiego, wielkopolskiego, pomorskiego i śląskiego. Przyjazdy na teren tych sześciu województw stanowiły dwie trzecie wszystkich letnich weekendowych wyjazdów mieszkańców Polski. W porównaniu z poprzednim rokiem więcej przyjazdów zanotowano przede wszystkim do województw: mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i małopolskiego; mniej – przede wszystkim do łódzkiego i śląskiego. Największy spadek liczby przyjazdów dotyczył województw: świętokrzyskiego, łódzkiego, lubuskiego, opolskiego i podlaskiego; największy wzrost – mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i małopolskiego.

W lecie 2005 roku najwięcej turystów (łącznie przyjazdy długookresowe i krótkookresowe) przyjeły województwa: pomorskie oraz mazowieckie i małopolskie, kujawsko-pomorskie i zachodniopomorskie (łącznie 55% całego krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu). Więcej turystów niż w 2004 roku przyjeły przede wszystkim województwa: mazowieckie oraz kujawsko-pomorskie i pomorskie, mniej – przede wszystkim śląskie, łódzkie, świętokrzyskie i wielkopolskie. Największy wzrost liczby podróży wystąpił w mazowieckim i kujawsko-pomorskim; największy spadek – w świętokrzyskim, opolskim, łódzkim i śląskim.

3. Główne zmiany w porównaniu z latami 2001-2004

Tab. XIII **Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2001-2005 według województw i liczby podróży (mln)**

	2001	2002	2003	2004	2005
Dolnośląskie	3,5	3,9	2,8	3,1	2,9
Kujawsko-pomorskie	2,7	3,1	3,0	2,7	2,7
Lubelskie	2,3	3,2	3,2	2,0	1,6
Lubuskie	1,5	1,3	1,3	1,9	0,9
Łódzkie	2,5	2,7	1,8	1,4	1,3
Małopolskie	5,6	5,3	4,8	3,8	3,8
Mazowieckie	6,5	7,3	6,4	5,1	5,8
Opolskie	1,8	1,6	1,2	0,8	0,4
Podkarpackie	1,7	3,1	2,7	3,0	2,5
Podlaskie	2,8	1,9	1,9	1,0	1,0
Pomorskie	4,6	4,0	4,8	3,5	3,2
Śląskie	4,9	5,0	4,0	3,6	2,8
Świętokrzyskie	2,4	2,6	1,6	1,3	1,0
Warmińsko-mazurskie	2,6	2,6	2,6	1,9	1,6
Wielkopolskie	4,2	3,5	3,7	3,4	3,0
Zachodniopomorskie	4,2	3,5	3,6	2,6	2,4
Łączna liczba wizyt	53,8	54,6	49,4	41,1	36,9
Liczba podróży	53,8	54,2	48,4	39,6	35,9

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Na tle całego okresu 2001-2005 Polacy odbyli najwięcej krajowych podróży turystycznych w latach 2002 i 2001 (w roku 2002 o 0,7% więcej). W kolejnych latach wraz ze spadkiem poziomu uczestnictwa notujemy spadek liczby podróży krajowych: w 2003 o 11%, w 2004 o 18%, w 2005 o 9%. W rezultacie w całym okresie 2001-2005 nastąpił spadek liczby podróży do wszystkich województw. Porównując liczby podróży do poszczególnych województw w kolejnych latach okresu 2001-2005 zauważamy, że najwięcej turystów połowa z nich przyjechała w roku 2002. Odniesienie liczby przyjazdów do poszczególnych województw w 2005 roku do największej liczby z analizowanego okresu pozwala stwierdzić, które województwa zanotowały największy spadek przyjazdów, a które w zakresie recepcji turystów najmniej odczuły skutki ograniczenia aktywności turystycznej Polaków.

Największy spadek liczby podróży (co najmniej z jednym noclegiem, czyli długookresowych i krótkookresowych łącznie) zanotowano w województwach: opolskim (o 78%), podlaskim (o 64%) i świętokrzyskim (o 62%). Spadek liczby przyjazdów o połowę i około połowy zanotowano w lubuskim (52%), łódzkim (52%) i lubelskim (50%). Spadek o około 40% wystąpił w śląskim (44%), zachodniopomorskim (43%) i warmińsko-mazurskim (38%). Najmniej liczba przyjazdów spadła w województwach: pomorskim (33%), małopolskim (32%), wielkopolskim (29%), dolnośląskim (26%), mazowieckim (21%), podkarpackim (19%) i kujawsko-pomorskim (13%).

Tab. XIV **Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2001-2005 według województw i liczby podróży długookresowych (mln)**

	2001	2002	2003	2004	2005
Dolnośląskie	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2
Kujawsko-pomorskie	0,9	1,1	1,1	1,0	1,1
Lubelskie	0,8	0,8	0,8	0,6	0,8
Lubuskie	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4
Łódzkie	0,6	0,9	0,5	0,4	0,5
Małopolskie	2,3	1,7	1,8	1,7	1,6
Mazowieckie	1,9	1,9	1,7	1,6	1,9
Opolskie	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1
Podkarpackie	0,7	1,3	1,1	1,3	1,2
Podlaskie	0,4	0,5	0,6	0,4	0,3
Pomorskie	2,2	2,0	2,3	1,8	1,9
Śląskie	1,0	1,4	1,4	1,5	1,0
Świętokrzyskie	0,8	0,9	0,5	0,4	0,4
Warmińsko-mazurskie	1,3	1,3	1,4	1,0	0,8
Wielkopolskie	1,0	0,8	1,1	0,8	0,8
Zachodniopomorskie	1,9	1,9	1,9	1,3	1,4
Łączna liczba wizyt	17,4	18,4	18,0	15,6	15,4
Liczba podróży	17,4	18,0	17,2	14,6	14,7

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Podobną analizę przeprowadzono dla podróży długookresowych. Województwo dolnośląskie przyjęło w roku 2005 najwięcej turystów na co najmniej pięciodniowy wypoczynek z całego okresu 2001-2005, województwa kujawsko-pomorskie, lubelskie i mazowieckie również

najwięcej, ale podobną liczbę jak w poprzednich latach. Największy spadek liczby przyjazdów długookresowych zanotowano w województwach: opolskim (67%), świętokrzyskim (56%), podlaskim (50%), łódzkim (44%) i warmińsko-mazurskim (43%). Mniejszy spadek wystąpił w śląskim (33%), małopolskim (30%), wielkopolskim (27%) i zachodniopomorskim (26%), a najmniejszy – w lubuskim (20%), pomorskim (17%) i podkarpackim (8%).

Tab. XV **Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2001-2005 według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln)**

	2001	2002	2003	2004	2005
Dolnośląskie	2,5	2,8	1,7	2,0	1,7
Kujawsko-pomorskie	1,8	2,0	1,9	1,7	1,6
Lubelskie	1,5	2,4	2,4	1,4	0,8
Lubuskie	1,1	0,8	0,9	1,4	0,5
Łódzkie	1,9	1,8	1,3	1,0	0,8
Małopolskie	3,3	3,6	3,0	2,1	2,2
Mazowieckie	4,6	5,4	4,7	3,5	3,9
Opolskie	1,6	1,3	0,9	0,6	0,3
Podkarpackie	1,0	1,8	1,6	1,7	1,3
Podlaskie	2,4	1,4	1,3	0,6	0,7
Pomorskie	2,4	2,0	2,5	1,7	1,3
Śląskie	3,9	3,6	2,6	2,1	1,8
Świętokrzyskie	1,6	1,7	1,1	0,9	0,6
Warmińsko-mazurskie	1,3	1,3	1,2	0,9	0,8
Wielkopolskie	3,2	2,7	2,6	2,6	2,2
Zachodniopomorskie	2,3	1,6	1,7	1,3	1,0
Łączna liczba wizyt	36,4	36,2	31,4	25,5	21,5
Liczba podróży	36,4	36,2	31,2	25,0	21,2

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Analiza wykazała, że w 2005 roku więcej niż o połowę w stosunku do roku, w którym przyjazdów na 2-4 dni było najwięcej, spadła ich liczba w województwach: opolskim (81%), podlaskim (71%), lubelskim (67%), świętokrzyskim (65%), lubuskim (64%), łódzkim (58%), zachodniopomorskim (56%) i śląskim (54%). Mniejszy spadek obserwujemy w pomorskim (48%), dolnośląskim (39%), małopolskim (39%) i warmińsko-mazurskim (38%). Najmniejszy spadek wystąpił w wielkopolskim (31%), mazowieckim (28%), podkarpackim (28%) i kujawsko-pomorskim (20%).

Ogólny wniosek, który nasuwa się na podstawie przedstawionych porównań, jest taki, że skutki zmniejszonej aktywności turystycznej Polaków miały najmniejszy wpływ na wielkość ruchu turystycznego w województwach tradycyjnie łączonych ze znacznym ruchem turystycznym o charakterze wypoczynkowym (małopolskie, dolnośląskie, warmińsko-mazurskie, pomorskie, zachodniopomorskie) oraz w nowo odkrywanych dla masowej turystyki województwach kujawsko-pomorskim i podkarpackim. Spadek natężenia ruchu turystycznego w Polsce, w postaci mniejszej recepcji turystów na swoim terenie, w największym stopniu odczuły województwa aglomeracyjne (łódzkie, śląskie; mazowieckie jest tu wyjątkiem) oraz słabo zaludnione województwa o małym natężeniu ruchu turystycznego w latach 2001-2002 (lubuskie, opolskie, podlaskie, świętokrzyskie).

VII. Zagraniczne podróże mieszkańców Polski według przekroczeń granicy – zmiany i tendencje w latach 2001-2005

1. Kierunki wyjazdów

W 2005 roku na polskich przejściach granicznych zanotowano 40 841,1 tys. przekroczeń granicy przez naszych obywateli wyjeżdżających do innych krajów, co stanowi wzrost o prawie 10% w stosunku do roku poprzedniego. Ostatni wzrost zanotowano w 2000 roku (o 1,6 mln – 2,9% w stosunku do 1999 r.).

Tab. XVI **Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005**
według granic (przekroczenia granicy w tys.)

	2001	2002	2003	2004	2005	Zmiana 05/04
Ogółem	53122	45043	38730	37225	40841	9,7%
Zachodnia	16035	13293	12657	12917	13639	5,6%
Południowa	31942	26690	20429	17947	17512	-2,4%
Wschodnia	2075	2552	3180	3885	6434	65,6%
Morska	1790	1186	1093	595	484	-18,8%
Lotniska	1281	1321	1371	1882	2772	47,3%

Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej.

W latach 2001-2005 krajowy ruch wyjazdowy w największym stopniu obciążał granicę południową. W latach 2001-2003 przejścia na granicy z Czechami i Słowacją przyjmowały

ponad połowę krajowego ruchu granicznego. W latach 2004 i 2005, po kolejnych spadkach liczby przekroczeń granicy południowej oraz wzroście liczby przekroczeń granicy wschodniej, zachodniej i na lotniskach, przejścia południowe przyjmowały mniej niż połowę całego ruchu wyjazdowego polskich obywateli (2004 r. – 48,2%; 2005 r. – 42,9%).

Przejścia na granicy zachodniej obsługują około jednej trzeciej ruchu (2004 r. – 34,7%; 2005 r. – 33,4%). W ostatnich dwóch latach odnotowujemy niewielki wzrost (2004 r. – o 6,1%; 2005 r. – o 5,6%).

W okresie 2001-2005 obserwujemy systematyczny wzrost liczby przekroczeń granicy wschodniej – w ostatnim roku o prawie dwie trzecie. Obecnie przejścia położone na wschodzie skupiają ponad 15% wszystkich przekroczeń granicy przez polskich obywateli w ruchu wyjazdowym.

Tab. XVII Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według granic (przekroczenia granicy w %)

	2001	2002	2003	2004	2005
Zachodnia	30,2	29,5	32,7	34,7	33,4
Południowa	60,1	59,3	52,8	48,2	42,9
Wschodnia	3,9	5,7	8,2	10,4	15,7
Morska	3,4	2,6	2,8	1,6	1,2
Lotniska	2,4	2,9	3,5	5,1	6,8
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS i Straży Granicznej.

W latach 2001-2004 krajowym ruchem wyjazdowym najbardziej obciążona była granica z Czechami. W 2001 roku granicę z Czechami przekroczyło 46,3% wyjeżdżających Polaków, a z Niemcami – 30,2%. W roku 2002 udziały przekroczeń granicy z Czechami (46,1%) i Niemcami (29,5%) były w przybliżeniu takie, jak w 2001. W 2003 roku liczba przekroczeń granicy polsko-czeskiej spadła o jedną czwartą, a polsko-niemieckiej o 4,8%. W rezultacie udział przekroczeń granicy z Czechami wyniósł 40,1%, z Niemcami zaś – 32,7%. W kolejnym roku było prawie o 15% mniej przekroczeń granicy polsko-czeskiej i o ponad 2% więcej przekroczeń granicy polsko-niemieckiej. W efekcie, w strukturze przekroczeń granicy według krajów utrzymywała się znikoma przewaga granicy czeskiej (35,7% wszystkich przekroczeń) nad niemiecką (34,7%). W 2005 roku obserwujemy prawie 6-procentowy spadek liczby przekroczeń granicy z Czechami i prawie 6-procentowy wzrost – przekroczeń granicy z Niemcami, co spowodowało, że po raz pierwszy od 1999 roku ruchem wyjazdowym Polaków bardziej obciążona jest granica niemiecka (33,4% wszystkich przekroczeń), niż czeska (30,6%).

W okresie 2001-2004 obserwujemy coroczny spadek liczby przekroczeń granicy ze Słowacją (największy w latach 2002 i 2003). W 2005 roku notujemy spadek o niecałe 7%. Udział przekroczeń granicy polsko-słowackiej w całym ruchu wyjazdowym w 2005 roku wyniósł 12,3%.

W latach 2001-2002 na granicy wschodniej Polacy najczęściej korzystali z przejść między Polską a Federacją Rosyjską (w 2005 r. – 2,7% wszystkich przekroczeń; wzrost o 1,0% w stosunku do 2004 r.). Od 2000 roku drugi po Federacji Rosyjskiej, a od 2003 roku pierwszy wschodni kierunek wyjazdów Polaków to Ukraina: w 2005 roku zanotowano wzrost liczby przekroczeń o 96,6% i największą w okresie 2001-2005 liczbę wyjazdów Polaków na Ukrainę (ponad 4,1 mln). W 2005 roku w porównaniu z rokiem poprzednim więcej mieszkańców Polski przekraczało granice ze wszystkimi wschodnimi sąsiadami (granice z Białorusią o 92,3%, z Litwą – o 62,3%).

2. Wyjazdy według typów przejść granicznych

Największą popularnością wśród Polaków udających się w 2005 roku za granicę cieszyły się następujące przejścia: Cieszyn-Boguszowice (2,9 mln przekroczeń), Cieszyn (2,6 mln), Chyżne (1,3 mln), Kudowa Słone (1,1 mln), Chałupki (1,0 mln), Jakuszyce (0,6 mln) i Korbielów (0,6 mln) na granicy południowej, Świecko (2,9 mln), Jędrzychowice (2,6 mln), Olszyna (2,2 mln), Kołbaskowo (1,6 mln), Słubice (0,8 mln) i Kostrzyn (0,8 mln) na granicy zachodniej oraz Medyka (1,4 mln) i Krościenko (0,8 mln) na granicy wschodniej. Wszystkie te przejścia są przejściami drogowymi. W latach 2001-2004, w związku z ogólnym spadkiem liczby wyjazdów Polaków, obserwujemy systematyczny spadek liczby korzystających z przejść drogowych (największy w 2003 r. – 15,1%). W 2005 roku notujemy wzrost o 8,8%. Statystyki pokazują, że co roku przez przejścia drogowe udaje się za granicę ponad 90% wszystkich wyjeżdżających Polaków.

W analizowanym okresie systematycznie wzrastała liczba wyjazdów Polaków drogą lotniczą: ponad dwukrotnie (116%) w ciągu czterech lat. Szczególnie znaczący wzrost obserwujemy w ostatnim roku: o prawie połowę (47,3%), w związku z dalszym rozwojem na polskim rynku firm oferujących tanie przeloty. W 2001 roku przekroczenia granicy na lotniskach stanowiły 2,4%, w 2005 roku – 6,8% (ruch wyjazdowy Polaków spadł w tym okresie o prawie jedną czwartą).

W latach 2001-2005 ruch wyjazdowy na przejściach kolejowych co roku spadał (łącznie w całym okresie o 38%; w 2005 r. o 5,4%). Liczba przekroczeń granicy morskiej spadała w tym okresie prawie czterokrotnie, a w 2005 roku w porównaniu z rokiem poprzednim – prawie o 20%. Przyczyną było ograniczenie rejsów wycieczkowych, których jedną z atrakcji były sklepy wolnocłowe na statkach. To z kolei wiązało się ze zmianą przepisów celnych

przystosowującą Polskę do Unii Europejskiej. Podobną przyczynę ma ogromny spadek frekwencji na rzecznych przejściach granicznych.

Tab. XVIII Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według typów przejść granicznych (przekroczenia granicy w tys.)

	2001	2002	2003	2004	2005
Drogowe	48440	41277	35048	33862	36851
Kolejowe	1181	1019	840	775	733
Morskie	1790	1186	1093	595	483
Rzeczne	430	239	377	112	2*
Lotnicze	1281	1321	1371	1882	2772
Ogółem	53122	45043	38730	37226	40841

* W 2005 roku granicę na przejściu rzeczonym w Gryfinie przekroczyło 0,5 tys. wyjeżdżających Polaków; w 2004 roku – 110 tys.

Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej.

Najczęściej wykorzystywanym przez wyjeżdżających Polaków przejściem lotniczym jest Warszawa-Okęcie (1 742 tys. przekroczeń w 2005 r.), morskim – Świnoujście (240 tys.), kolejowym – Kunowice (230 tys.), rzeczonym – Osinów Dolny (0,8 tys.).

Tab. XIX Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według typów przejść granicznych (przekroczenia granicy w %)

	2001	2002	2003	2004	2005
Drogowe	91,2	91,6	90,5	90,9	90,2
Kolejowe	2,2	2,3	2,2	2,1	1,8
Morskie	3,4	2,6	2,8	1,6	1,2
Rzeczne	0,8	0,5	1,0	0,3	*
Lotnicze	2,4	2,9	3,5	5,1	6,8
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* W 2005 roku udział przekroczeń granicy przez wyjeżdżających Polaków na przejściach rzecznych wyniósł 0,005%.

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS i Straży Granicznej.

3. Sezonowość wyjazdów

W latach 2001 oraz 2003-2005 miesiącem, w którym na podstawie przekroczeń granicy rejestrowano najwięcej zagranicznych wyjazdów Polaków, był sierpień; drugie miejsce zajmował lipiec. W 2002 roku było odwrotnie. Trzecim miesiącem pod względem wielkości ruchu wyjazdowego był w latach 2001 oraz 2003-2004 czerwiec, w 2002 roku – maj, w 2005 – wrzesień. Najmniej wyjazdów notowano w listopadzie (2001), grudniu (2002-2004) i lutym (2005).

Tab. XX **Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według miesięcy (przekroczenia granicy w mln)**

	2001	2002	2002	2004	2005
Styczeń	3,791	3,013	2,763	2,617	2,822
Luty	3,665	3,372	2,693	2,710	2,632
Marzec	3,748	3,591	2,797	2,572	2,759
Kwiecień	3,992	3,524	2,796	2,715	3,035
Maj	4,652	4,392	3,444	2,893	3,435
Czerwiec	4,875	4,190	3,518	3,337	3,417
Lipiec	6,072	5,314	4,345	4,195	4,554
Sierpień	6,476	5,271	4,787	4,318	4,827
Wrzesień	4,275	3,795	3,387	3,336	3,838
Październik	4,002	3,063	2,918	3,077	3,517
Listopad	3,525	2,808	2,679	2,669	3,129
Grudzień	4,049	2,709	2,603	2,786	2,875
Ogółem	53,1	45,0	38,7	37,2	40,8

Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej.

W latach 2001-2004 w obu letnich miesiącach granicę przekroczyło od 22,9% (2004 r.) do 23,6% (2001 i 2003) wszystkich wyjeżdżających Polaków. W 2005 roku udział ten wyniósł 23,0%. W 2005 roku w miesiącach wakacyjnych granicę przekroczyło 9,38 mln Polaków udających się do innych krajów (o 10,2% więcej niż w roku poprzednim, przy wzroście liczby wyjazdów w całym roku o 9,7%). W ciągu jedenastu miesięcy 2005 roku wyjechało za granicę więcej Polaków niż rok wcześniej (największy wzrost w maju: 18,7%, najmniejszy

w czerwcu: 2,4%). Tylko w lutym przejścia graniczne przekroczyło mniej wyjeżdżających Polaków niż w poprzednim roku: o 2,9%).

Tab. XXI Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według kwartałów (przekroczenia granicy w mln)

	2001	2002	2003	2004	2005
I kwartał	11,204	9,976	8,253	7,899	8,213
II kwartał	13,519	12,106	9,758	8,945	9,887
III kwartał	16,823	14,380	12,519	11,849	13,219
IV kwartał	11,576	8,580	8,200	8,532	9,521
Ogółem	53,1	45,0	38,7	37,2	40,8

Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej.

Tab. XXII Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2001-2005 według kwartałów (przekroczenia granicy w %)

	2001	2002	2003	2004	2005
I kwartał	21,1	22,1	21,3	21,2	20,1
II kwartał	25,4	26,9	25,2	24,0	24,2
III kwartał	31,7	31,9	32,3	31,9	32,4
IV kwartał	21,8	19,1	21,2	22,9	23,3
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS i Straży Granicznej.

W związku z kulminacją wyjazdów w okresie letnim, w latach 2001-2005 w strukturze wyjazdów dominował III kwartał. Granicę przekraczało wtedy ponad 30% wszystkich Polaków wyjeżdżających w danym roku. Drugi pod względem udziału w całorocznym ruchu wyjazdowym był w latach 2001-2005 II kwartał. W 2001 roku najmniejszy odsetek zagranicznych wyjazdów Polaków notowano w I kwartale; w okresie 2002-2003 – w IV kwartale, w okresie 2004-2005 – w I kwartale.

VIII. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych – zmiany i tendencje w latach 2001-2005

1. Poziom uczestnictwa

W okresie 2001-2005 uczestnictwo Polaków w zagranicznych wyjazdach turystycznych wynosiło od 11% w 2003 roku do 14% w latach 2001 i 2002. W latach 2001-2002 turystycznie (tzn. co najmniej z jednym noclegiem) wyjeżdżało za granicę 4,4 mln Polaków w wieku 15 i więcej lat. W 2003 roku obserwujemy zdecydowany spadek liczby uczestniczących w wyjazdach zagranicznych: do 3,3 mln osób (o 25%), a w 2004 wzrost do 3,8 mln (o 15,2%). W 2005 roku, podobnie jak rok wcześniej, wyjechało za granicę 3,8 mln Polaków w wieku 15 i więcej lat.

W 2005 roku w wyjazdach zagranicznych uczestniczyło 12% mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat, czyli podobny odsetek jak rok wcześniej. Na jedną podróż przypadało średnio 12,0 noclegów (w 2004 r. – 12,1). W średniej uwzględniono podróże, podczas których korzystano z ponad 90 noclegów (ale nie więcej niż 365), objęte badaniami po raz pierwszy w 2004 roku. Stanowiły one 1,2% wszystkich wyjazdów zagranicznych. Średnia długość pobytu obliczona po ich wykluczeniu wyniosła 9,9 noclegu (w 2004 r. porównywalna średnia wynosiła 10,2), a wskaźnik uczestnictwa Polaków w wyjazdach zagranicznych – 11,7%. Na jedną osobę, podobnie jak w 2004 roku, przypadało średnio 1,5 podróży.

W 2001 roku za granicę wyjechało 520 tys. dzieci w wieku do 14 lat (najwięcej z całego okresu 2001-2005). W następnych trzech latach wyjeżdżało coraz mniej dzieci: w 2004 roku –

280 tys. W 2005 roku za granicę wyjechało 300 tys. osób w wieku do 14 lat, które odbyły 400 tys. podróży.

W 2005 roku Polacy w wieku 15 i więcej lat odbyli 5,8 mln podróży zagranicznych. Jeśli doliczyć do tego zagraniczne wyjazdy dzieci do 14 lat (0,4 mln podróży), można przyjąć, że w 2005 roku mieszkańcy Polski odbyli około 6,2 mln zagranicznych podróży turystycznych⁶. Jest to o 1,6% mniej niż w 2004 roku (6,3 mln) i o 13,9% mniej niż w 2003 (7,2 mln).

Rys. 38. Polacy w wieku 15 i więcej lat uczestniczący w zagranicznych wyjazdach turystycznych w latach 2001-2005 (mln)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. XXIII Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 w podziale na długookresowe i krótkookresowe (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Długookresowe	11,5	11,4	8,2	9,0	9,2
Krótkookresowe	3,3	3,8	3,1	3,5	3,7
Ogółem	14,0	14,1	10,5	11,9	12,0

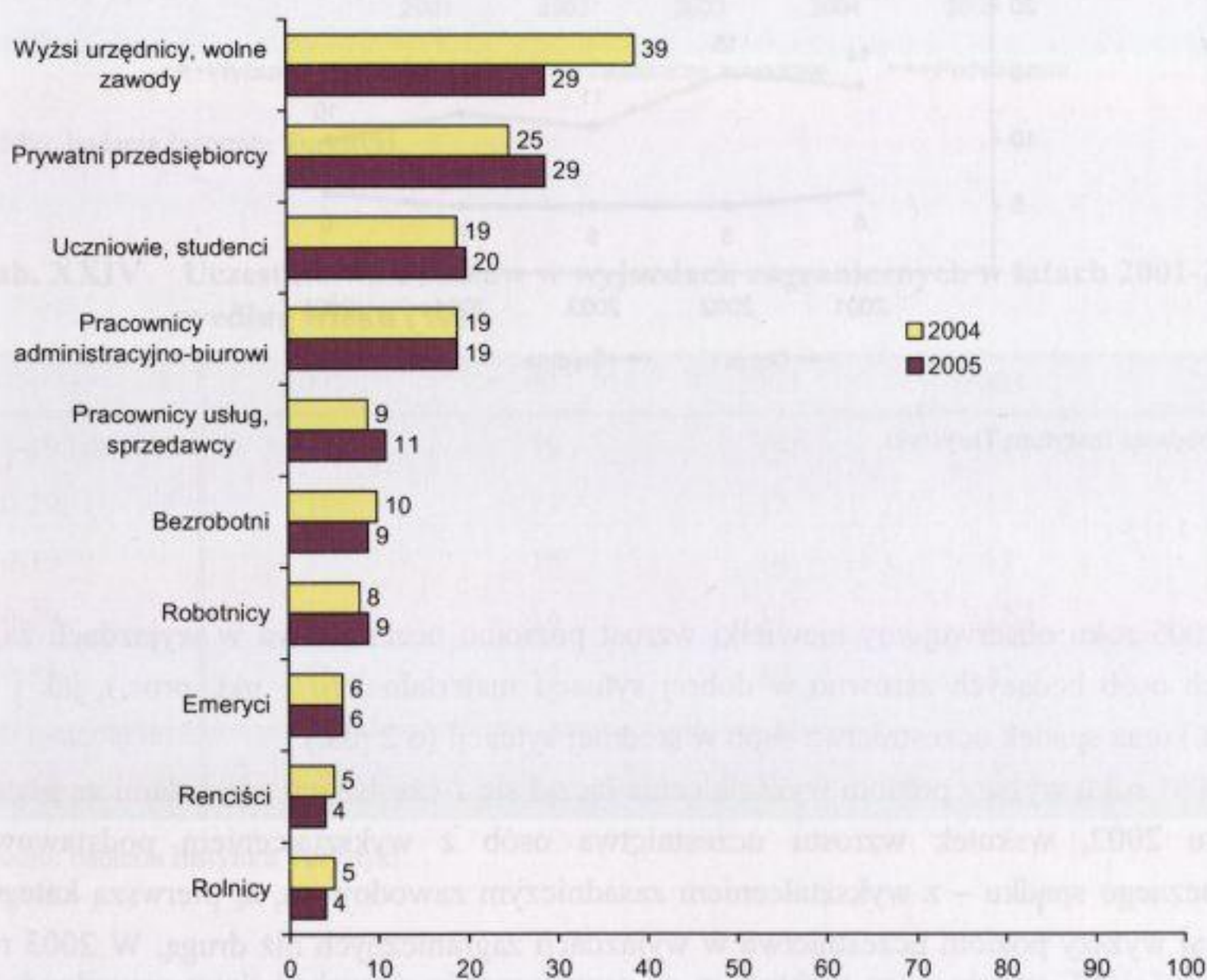
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Większość Polaków wyjeżdżających za granicę uczestniczy w podróżach długookresowych, obejmujących co najmniej 5 dni. Spośród 3,8 mln osób w wieku 15 i więcej lat, które wyjeżdżały za granicę w 2005 roku, w podróżach co najmniej pięciodniowych uczestniczyło 2,9 mln; w wyjazdach na 2-4 dni – 1,2 mln.

⁶ W tym fragmencie tekstu odpowiednie dane przedstawiono w zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku. Kolejne obliczenia były dokonywane bez zaokrągleń.

W latach 2001-2005 uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych najbardziej różnicowała przynależność do grupy społeczno-zawodowej i sytuacja materialna. Ich znaczenie w poszczególnych latach było różne: w latach 2001 i 2003-2005 najbardziej różnicowała przynależność do grupy społeczno-zawodowej, w roku 2002 – sytuacja materialna. W ostatnim roku wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów oraz prywatni przedsiębiorcy siedem razy częściej uczestniczyli w wyjazdach zagranicznych niż rolnicy i renciści. W mniejszym stopniu różnicowało wykształcenie i sytuacja materialna, w najmniejszym – wiek i miejsce zamieszkania. W 2005 roku uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych w większym stopniu niż w roku poprzednim było różnicowane przez wykształcenie i wiek. Pozostałe cechy różnicowały w mniejszym stopniu.

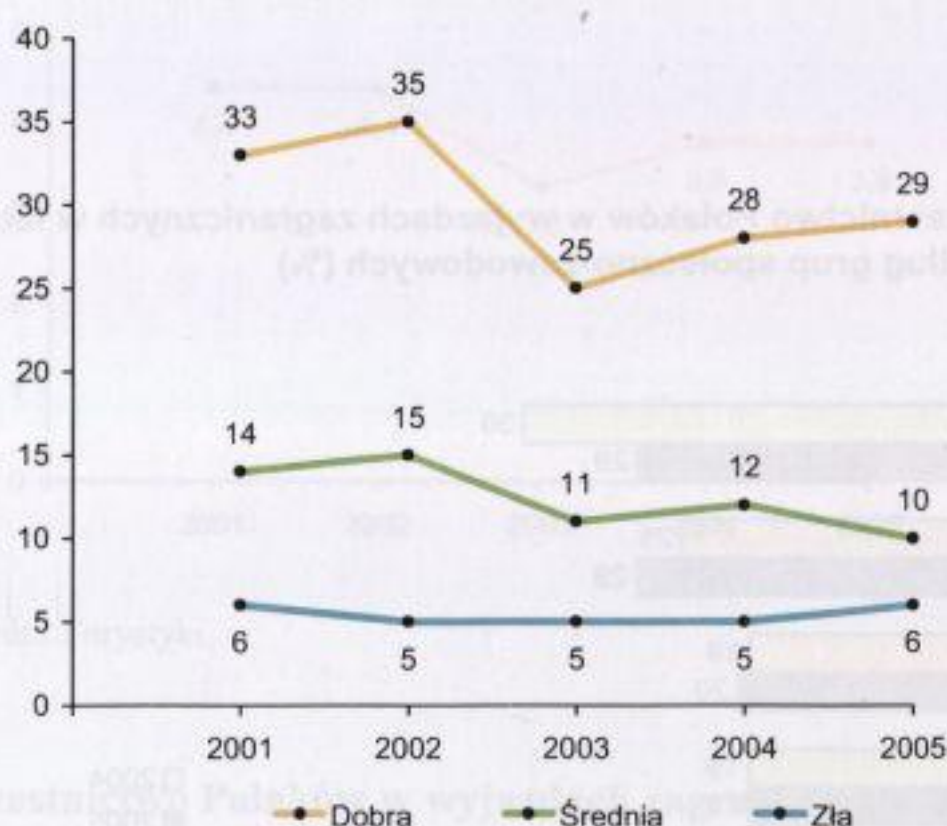
Rys. 39. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2004 i 2005 według grup społeczno-zawodowych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Spośród kategorii osób wyróżnionych ze względu na różne cechy najwyższe wskaźniki uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku obserwujemy wśród wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów (29%), prywatnych przedsiębiorców (29%), osób z wyższym wykształceniem (29%) i osób w dobrej sytuacji materialnej (29%).

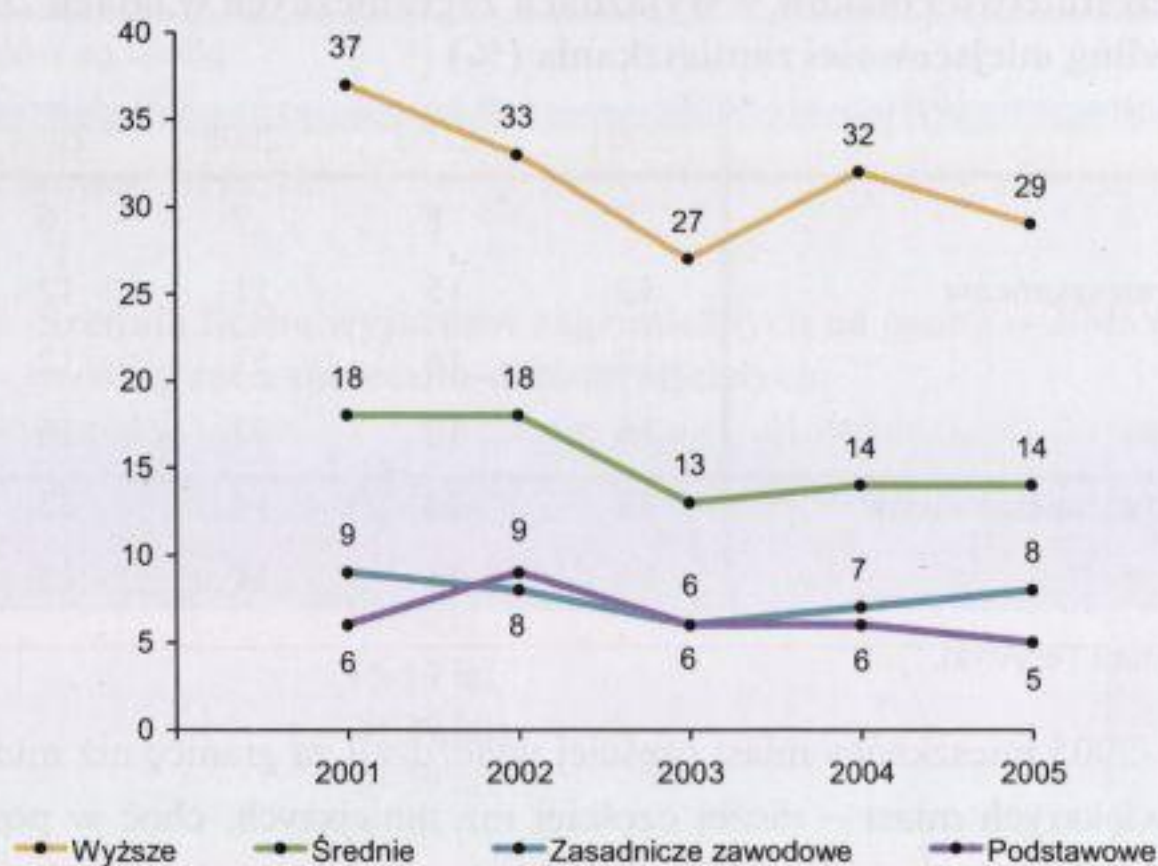
Rys. 40. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według sytuacji materialnej (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2005 roku obserwujemy niewielki wzrost poziomu uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych osób będących zarówno w dobrej sytuacji materialnej (o 1 pkt. proc.), jak i złej (o 1 pkt.) oraz spadek uczestnictwa osób w średniej sytuacji (o 2 pkt.).

W 2001 roku wyższy poziom wykształcenia łączył się z częstszymi wyjazdami za granicę. W roku 2002, wskutek wzrostu uczestnictwa osób z wykształceniem podstawowym i nieznacznego spadku – z wykształceniem zasadniczym zawodowym, tę pierwszą kategorię cechował wyższy poziom uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych niż drugą. W 2003 roku uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych osób należących do obu kategorii wykształcenia było podobne, a w 2004 roku znów nieco częściej wyjeżdżały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W roku 2005 obserwujemy zwiększenie się tej różnicy.

Rys. 41. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według wykształcenia (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. XXIV Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według wieku (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
15-19 lat	16	19	14	14	12
20-29	19	21	12	17	19
30-39	17	15	14	13	14
40-49	15	14	11	12	11
50-59	13	12	10	12	12
60 i więcej lat	6	6	5	5	4
Ogółem	14	14	11	12	12

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Analizując wiek badanych obserwujemy, że w każdym roku okresu 2001-2004 wyższe wskaźniki uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych niż całą populację Polaków charakteryzowały osoby w wieku 15-39 lat; niższe – osoby w wieku 50-59 lat (z wyjątkiem 2004 r., kiedy wskaźnik był podobny) oraz w wieku 60 i więcej lat. W 2005 roku notujemy istotny spadek uczestnictwa młodzieży w wieku 15-19 lat w wyjazdach turystycznych do poziomu całej

badanej populacji (12%) i utrzymujące się na tym poziomie uczestnictwo osób w wieku 50-59 lat.

Tab. XXV Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według miejscowości zamieszkania (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Wieś	9	8	7	6	8
Miasto do 20 tys. mieszkańców	12	15	11	12	13
Miasto 21-100 tys.	18	16	11	12	14
Miasto 101-500 tys.	16	16	14	16	13
Miasto ponad 500 tys. mieszkańców	22	24	14	23	19
Ogółem	14	14	11	12	12

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W latach 2001-2005 mieszkańcy miast częściej wyjeżdżali za granicę niż mieszkańcy wsi, mieszkańcy zaś większych miast – raczej częściej niż mniejszych, choć w poszczególnych latach obserwujemy odstępstwa od tej ostatniej reguły. W 2002 roku notujemy dość duże zróżnicowanie poziomu uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych ze względu na miejsce zamieszkania; w 2003 roku to zróżnicowanie zmalało. W 2004 roku ponownie wzrosło: nastąpił spadek uczestnictwa mieszkańców wsi (do najniższego poziomu z całego okresu 2001-2005) i wzrost uczestnictwa mieszkańców największych miast. W rezultacie w 2004 roku zróżnicowanie uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych ze względu na miejsce zamieszkania było największe z całego analizowanego okresu. W 2005 roku ponownie się zmniejszyło: obserwujemy wzrost uczestnictwa mieszkańców wsi i znaczący spadek uczestnictwa mieszkańców dużych aglomeracji.

2. Częstotliwość wyjazdów

W 2005 roku średnia liczba wyjazdów na osobę była najniższa w analizowanym okresie (2001-2005), podobnie jak w latach 2001 i 2004, a zarazem najniższa była średnia długość pobytu (przy uwzględnieniu wyjazdów do 90 noclegów).

W 2005 roku w porównaniu z 2004 rokiem rzadziej wyjeżdżały przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym, w wieku 15-19 i 50-59 lat, mieszkańcy dużych aglomeracji oraz wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów; częściej wyjeżdżali prywatni przedsiębiorcy, rolnicy, osoby w wieku 30-39 lat oraz mieszkańcy wsi.

Tab. XXVI Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas podróży zagranicznych obejmujących do 90 noclegów w latach 2001-2005

	2001	2002	2003	2004	2005
Liczba wyjazdów na osobę	1,5	1,7	1,9	1,5	1,5
Średnia długość pobytu	11,9	10,2	10,9	10,2	9,9

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. XXVII Średnia liczba wyjazdów zagranicznych na osobę w 2005 roku według cech społeczno-demograficznych

		Średnia
	Ogółem	1,5
Płeć	Mężczyzna	1,9
	Kobieta	1,1
Wiek	15-19 lat	1,0
	20-29 lat	1,5
	30-39 lat	2,0
	40-49 lat	1,4
	50-59 lat	1,3
	60 i więcej lat	1,2
Wykształcenie	Podstawowe	1,0
	Zasadnicze zawodowe	1,3
	Średnie	1,4
	Wyższe	1,8
Miejsce zamieszkania	Wieś	1,9
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	1,6
	Miasto 21-100 tys. mieszkańców	1,3
	Miasto 101-500 tys. mieszkańców	1,3
	Miasto pow. 500 tys. mieszkańców	1,3
Sytuacja materialna	Dobra	1,4
	Średnia	1,6
	Zła	1,3
Grupa społeczno-zawodowa	Robotnicy	1,5
	Rolnicy	2,6
	Pracownicy adm.-biurowi	1,1
	Pracownicy usług i sprzedawcy	1,1
	Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	1,4
	Prywatni przedsiębiorcy	3,8
	Uczniowie, studenci	1,3
	Emeryci	1,2
	Renciści	1,0
	Bezrobotni	1,7
	Inne kategorie osób	1,0

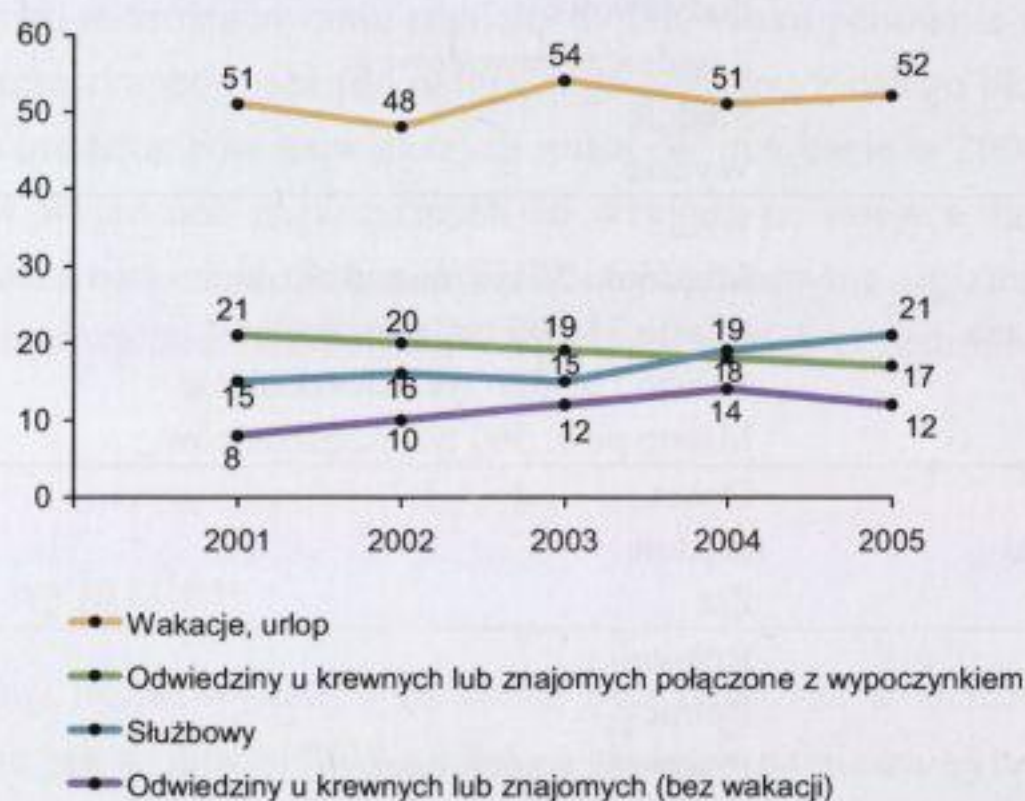
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3. Cele wyjazdów

W okresie 2001-2005 (z wyjątkiem 2002 r.) ponad połowa Polaków udających się za granicę wyjeżdżała w celach typowo turystycznych (wakacje, urlop), ale wraz ze spadkiem poziomu uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych, liczba wyjeżdżających w celach turystycznych zmniejszyła się z 2,2 mln w 2001 roku do 1,8 mln w 2003. W 2004 roku spadł odsetek wyjeżdżających w celach typowo turystycznych (do 51%), ale wraz ze wzrostem liczby Polaków podróżujących za granicę wzrosła również liczba wyjeżdżających w celach turystycznych: do 1,9 mln. W 2005 roku notujemy wzrost odsetka wyjeżdżających w celach typowo turystycznych (do 52%), a zarazem wzrost liczby wyjeżdżających (do 2 mln).

W 2005 roku wśród wszystkich podróżujących za granicę 28% (w 2004 r. – 31%) stanowiły osoby, których celem wyjazdu była wizyta u krewnych lub znajomych (w połączeniu z wakacjami lub wyłącznie w celach rodzinno-towarzyskich). Służbowo wyjechało 21% – największy odsetek z całego okresu 2001-2005.

Rys. 42. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według głównych celów (%)

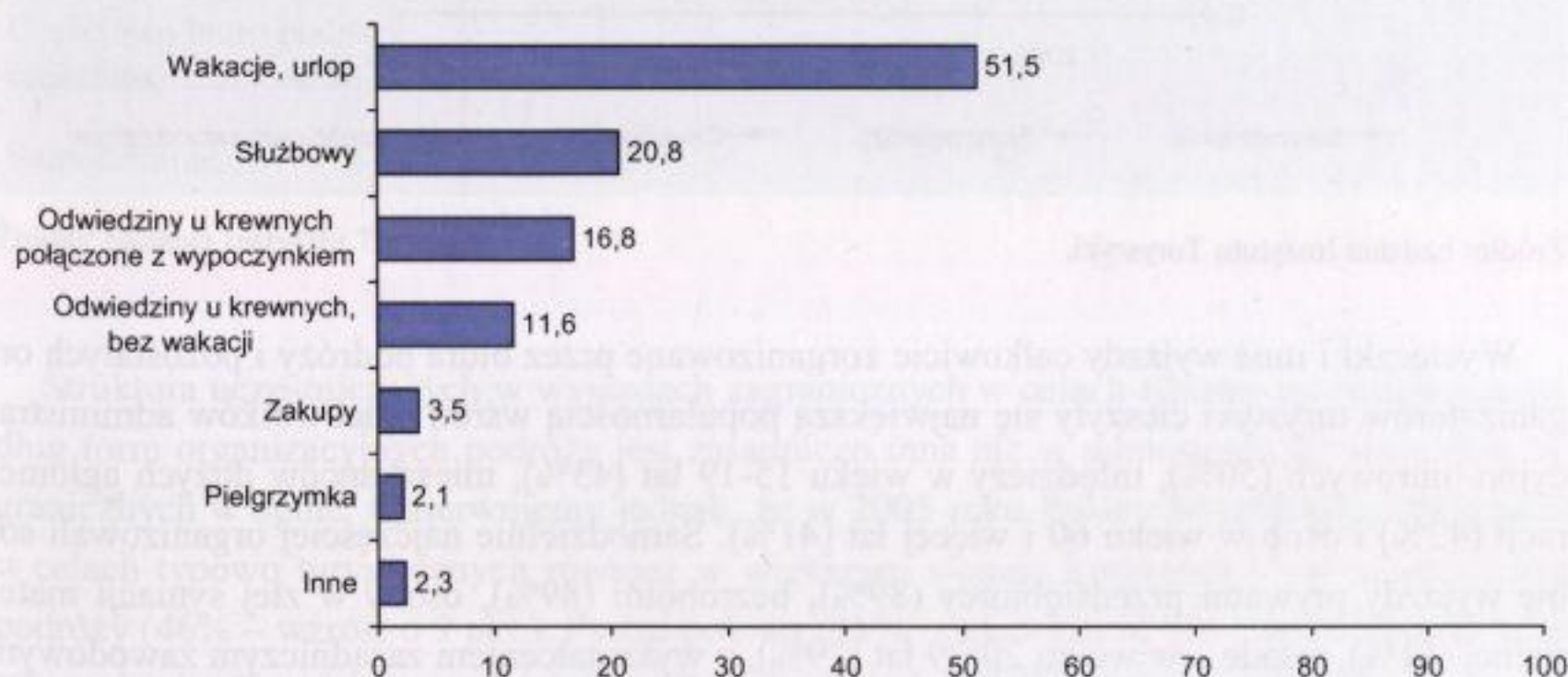

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Im lepsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy za granicę w celach turystyczno-wypoczynkowych. Z kolei im gorsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy w odwiedziny do krewnych lub znajomych. Im mniejsza miejscowość zamieszkania, tym częstsze wyjazdy do krewnych lub znajomych wyłącznie w odwiedziny (bez wakacji).

Na turystyczny cel wyjazdu zagranicznego, określany jako spędzanie urlopu lub wakacji, najczęściej wskazywali pracownicy administracyjno-biurowi (72%), osoby zamieszkałe w miastach liczących ponad 500 tys. mieszkańców (70%), młodzież (70%), osoby z wyższym i podstawowym wykształceniem (63%) oraz w dobrej sytuacji materialnej (63%). W odwiedziny do krewnych lub znajomych połączone z celami turystycznymi najczęściej wyjeżdżały osoby w wieku 50-59 lat (29%), w złej sytuacji materialnej (27%), bezrobotni (25%) i osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (25%). W wyjazdach zagranicznych, których wyłączną motywacją było odwiedzenie rodziny (znajomych), najczęściej uczestniczyli rolnicy (30%), robotnicy (27%), bezrobotni (25%), osoby w wieku 60 i więcej lat (24%) oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym (24%). Za granicę w celach służbowych i w interesach najczęściej wyjeżdżali prywatni przedsiębiorcy (29%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (29%), osoby w wieku 30-39 lat (29%), mężczyźni (28%) i osoby z wyższym wykształceniem (27%). Na zakupy wyjeżdżali zwłaszcza renciści (14%), bezrobotni (10%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (10%) i prywatni przedsiębiorcy (9%).

Rys. 43. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według celów (%)

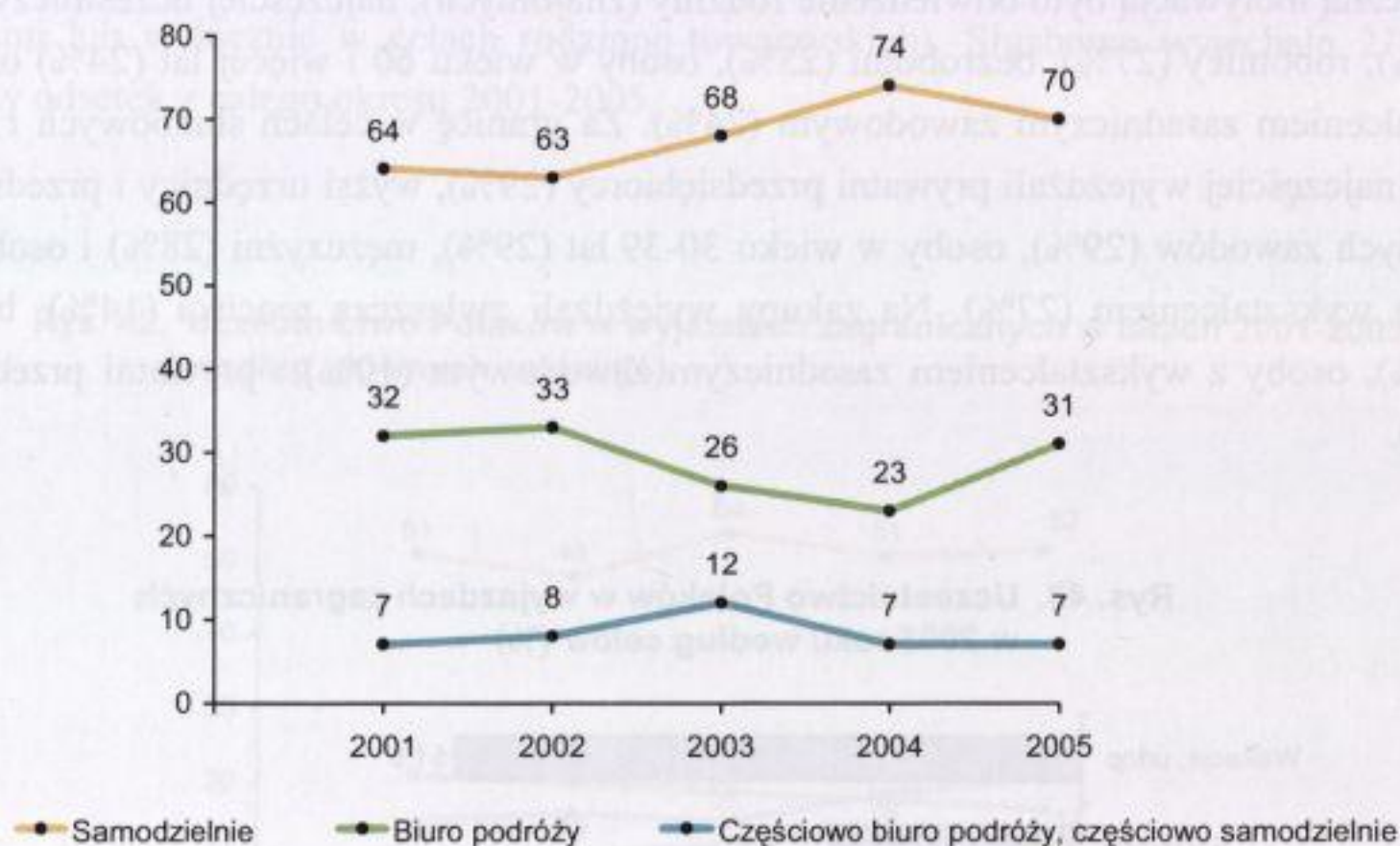

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

4. Formy organizacyjne

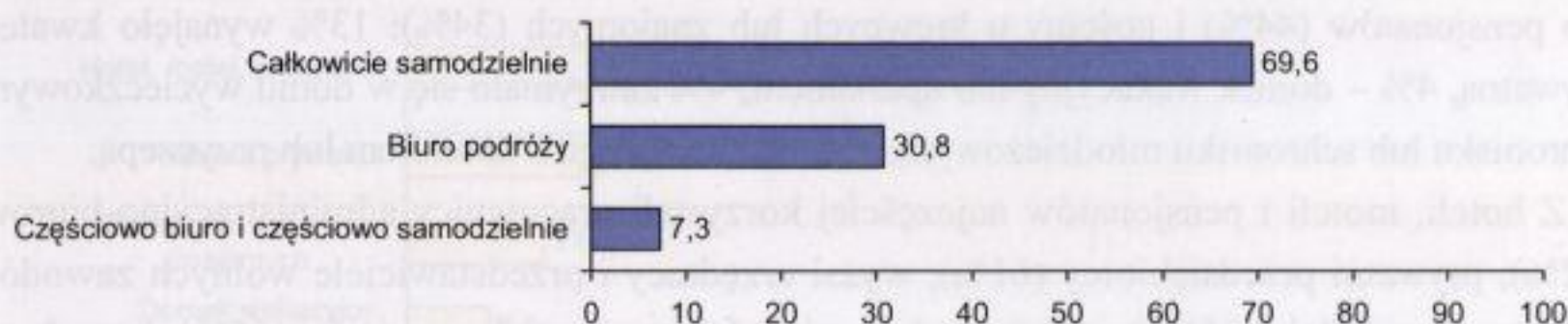
W okresie 2001-2002 odsetek Polaków korzystających z pełnej oferty biura podróży kształtował się na poziomie jednej trzeciej wszystkich uczestniczących w wyjazdach zagranicznych. W kolejnych latach obserwujemy spadek (o 10 pkt. proc. w ciągu dwóch lat). W 2005 roku obserwujemy ponowny wzrost popularności wyjazdów w pełni organizowanych przez biura podróży (wzrost odsetka o 8 pkt. – do 31%). Mniej osób organizowało sobie wyjazdy samodzielnie (spadek odsetka o 4 pkt). Na podobnym poziomie (7%) utrzymuje się odsetek tych, którzy w biurze podróży wykupili tylko niektóre usługi.

Rys. 44. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Wycieczki i inne wyjazdy całkowicie zorganizowane przez biura podróży i pozostałych organizatorów turystyki cieszyły się największą popularnością wśród pracowników administracyjno-biurowych (50%), młodzieży w wieku 15-19 lat (43%), mieszkańców dużych aglomeracji (42%) i osób w wieku 60 i więcej lat (41%). Samodzielnie najczęściej organizowali sobie wyjazdy prywatni przedsiębiorcy (89%), bezrobotni (89%), osoby w złej sytuacji materialnej (81%), młode – w wieku 20-29 lat (79%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym (79%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (79%). Z wyjazdów organizowanych samodzielnie, ale z pomocą biura podróży, najczęściej korzystali pracownicy administracyjno-biurowi (16%), osoby z wykształceniem podstawowym (13%) i wyższym (12%) oraz osoby w wieku 15-19 lat (12%) i renciści (11%).

Rys. 45. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Zaobserwowano, że im lepsza sytuacja materialna badanych, tym większy odsetek uczestniczących w wyjazdach zagranicznych organizowanych całkowicie przez biura podróży oraz mniejszy odsetek uczestniczących w wyjazdach organizowanych całkowicie samodzielnie.

Tab. XXVIII Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w latach 2003-2005 według form organizacyjnych (%)

	2003	2004	2005
Biuro podróży	39	37	46
Częściowo biuro podróży, częściowo samodzielnie	15	6	9
Samodzielnie	51	63	51

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

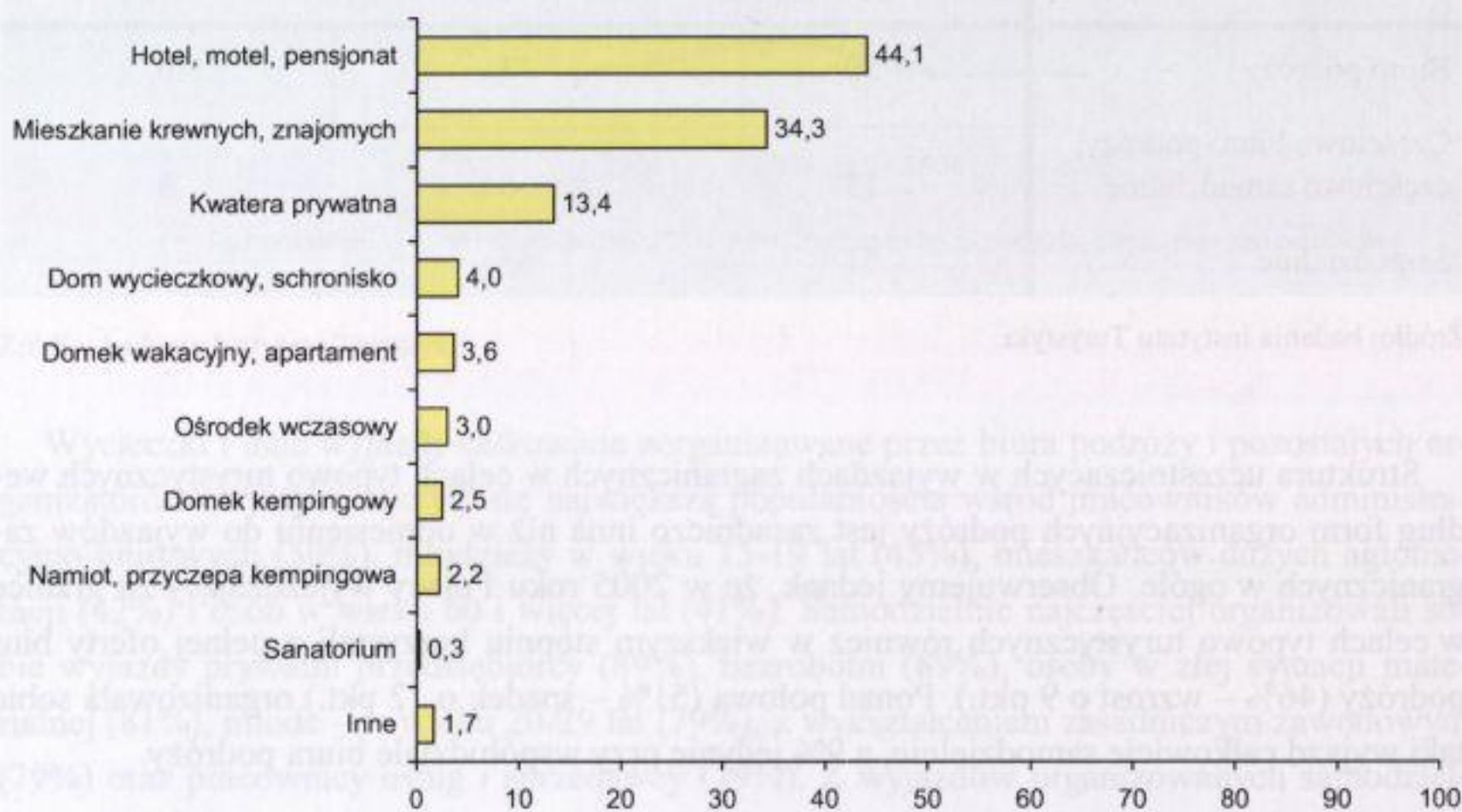
Struktura uczestniczących w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych według form organizacyjnych podróży jest zasadniczo inna niż w odniesieniu do wyjazdów zagranicznych w ogóle. Obserwujemy jednak, że w 2005 roku Polacy wyjeżdżający za granicę w celach typowo turystycznych również w większym stopniu korzystali z pełnej oferty biur podróży (46% – wzrost o 9 pkt.). Ponad połowa (51% – spadek o 12 pkt.) organizowała sobie taki wyjazd całkowicie samodzielnie, a 9% jedynie przy współudziale biura podróży.

5. Rodzaje zakwaterowania

W 2005 roku podczas zagranicznych podróży Polacy najczęściej korzystali z hoteli, moteli lub pensjonatów (44%) i gościny u krewnych lub znajomych (34%); 13% wynajęło kwatere prywatną, 4% – domek wakacyjny lub apartament; 4% zatrzymało się w domu wycieczkowym, schronisku lub schronisku młodzieżowym, 3% – na kempingu z namiotem lub przyczepą.

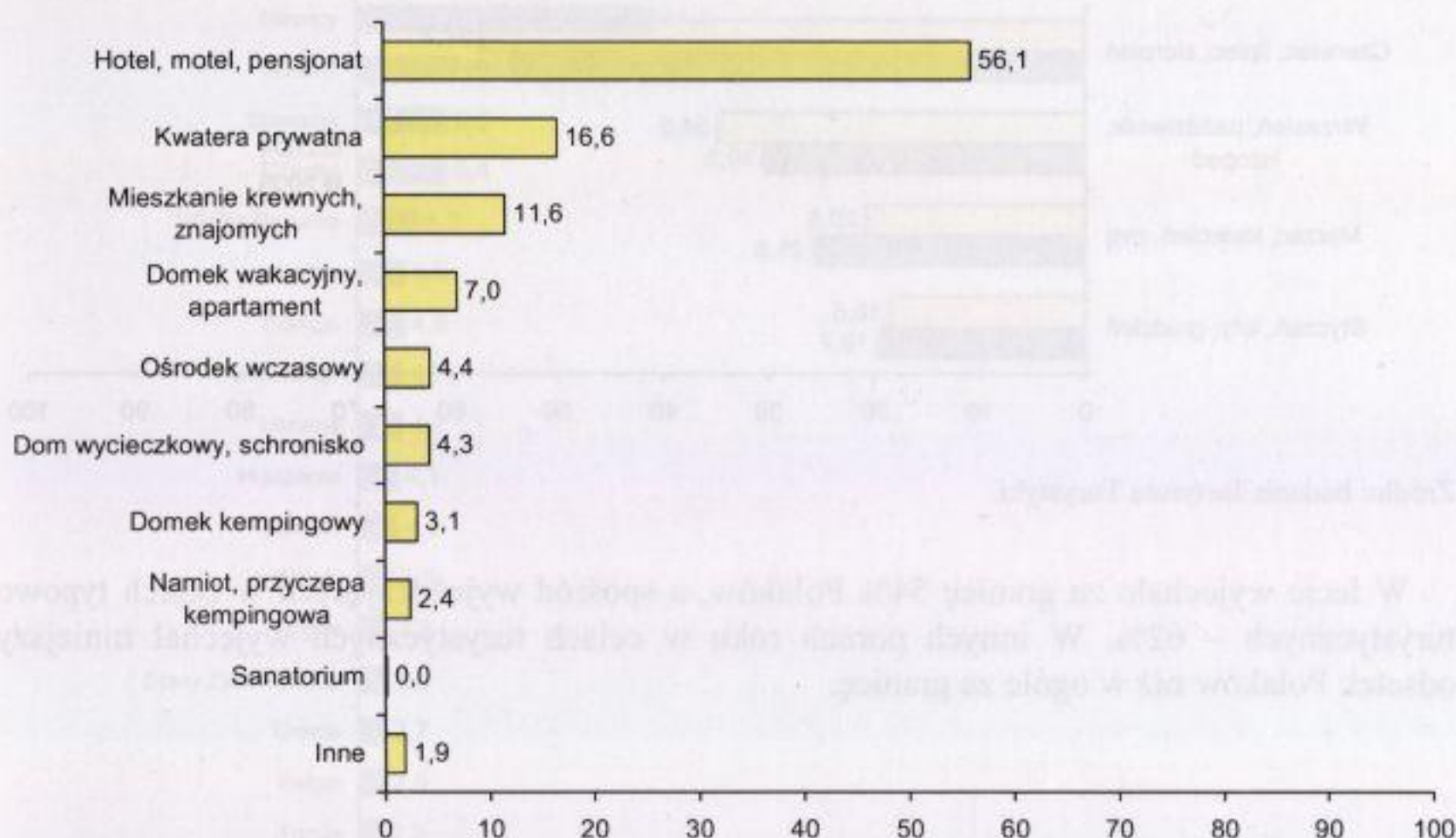
Z hoteli, moteli i pensjonatów najczęściej korzystali pracownicy administracyjno-biurowi (62%), prywatni przedsiębiorcy (61%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (61%) oraz młodzież (61%); z gościny krewnych lub znajomych – renciści (65%), bezrobotni (65%) i osoby w złej sytuacji materialnej (62%); z kwater prywatnych – osoby w wieku 20-29 (17%) i 40-49 lat (16%) oraz uczniowie i studenci (16%); z ośrodków wczasowych, domów wycieczkowych i schronisk młodzieżowych – osoby w wieku 15-19 lat (15%), z wykształceniem podstawowym (13%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (12%) oraz osoby w wieku 60 i więcej lat (12%); z kempingów – uczniowie i studenci (10%) oraz mieszkańcy wsi (9%); z domków wakacyjnych i apartamentów – osoby w wieku 15-19 lat (12%) i prywatni przedsiębiorcy (9%).

Rys. 46. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w roku 2005 według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 47. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

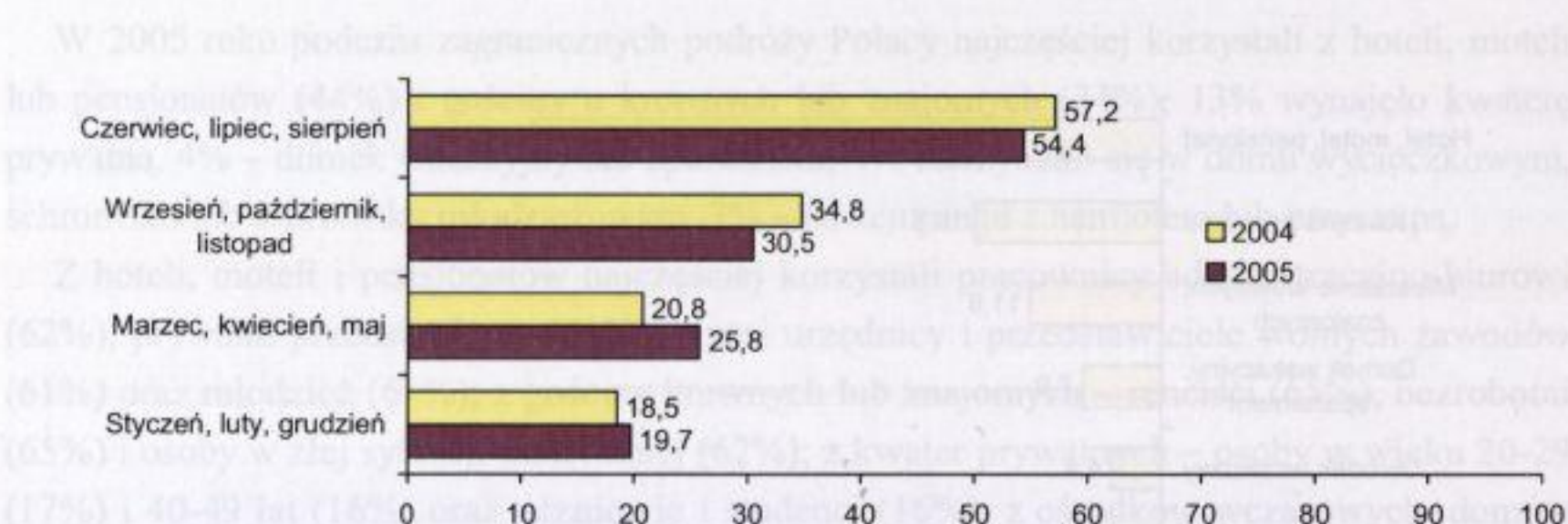
Podczas zagranicznych podróży w celach typowo turystycznych częściej niż podczas zagranicznych podróży ogółem korzystano ze wszystkich rodzajów bazy noclegowej oprócz mieszkania krewnych (znajomych) i sanatorium.

6. Terminy wyjazdów

W 2005 roku 54% uczestników wyjazdów zagranicznych wyjechało w lecie (spadek o 3 pkt. proc.), 31% jesienią (spadek o 4 pkt.), 26% na wiosnę (wzrost o 5 pkt.), 20% w zimie (wzrost o 1 pkt.).

Latem najczęściej wyjeżdżała młodzież w wieku 15-19 lat (64%), mieszkańcy dużych aglomeracji (64%), uczniowie i studenci (63%) oraz osoby w dobrej sytuacji materialnej (60%); jesienią – pracownicy usług i sprzedawcy (53%), bezrobotni (44%) i prywatni przedsiębiorcy (44%); wiosną – prywatni przedsiębiorcy (49%), osoby w złej sytuacji materialnej (35%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (34%), bezrobotni (33%) i mieszkańcy małych miast (33%); zimą – prywatni przedsiębiorcy (36%), bezrobotni (28%), osoby w złej sytuacji materialnej (27%) i osoby w wieku 20-29 lat (26%).

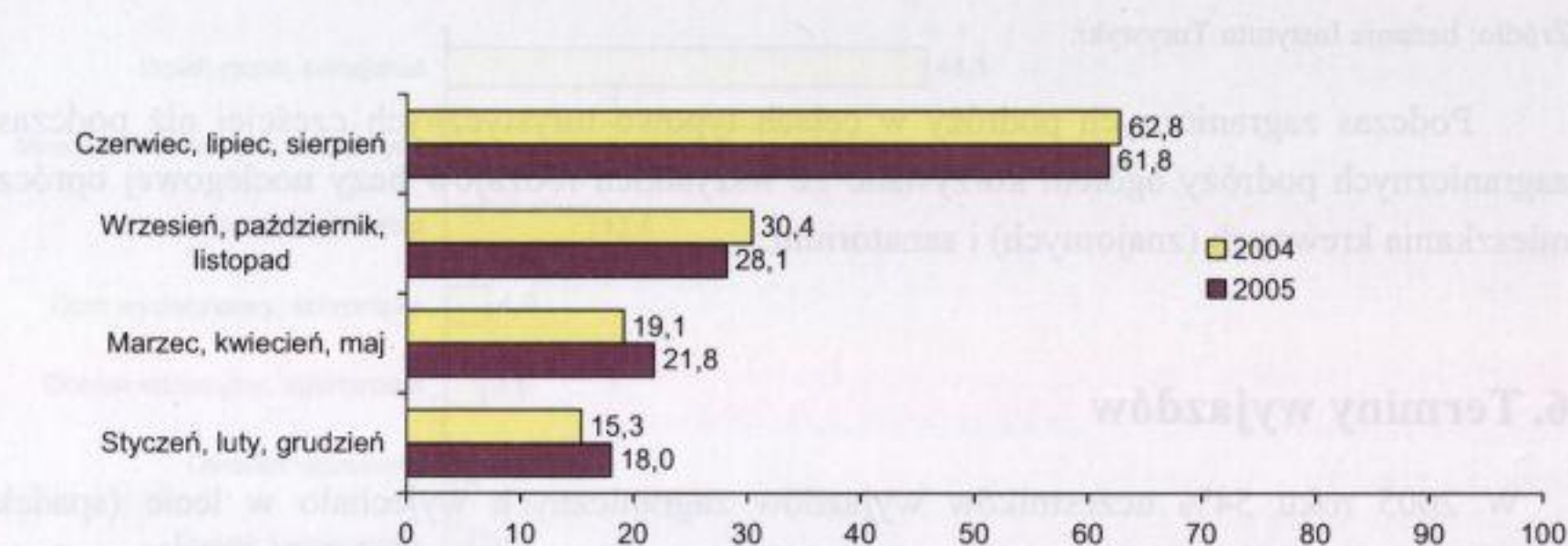
Rys. 48. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2004 i 2005 według terminów wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W lecie wyjechało za granicę 54% Polaków, a spośród wyjeżdżających w celach typowo turystycznych – 62%. W innych porach roku w celach turystycznych wyjechał mniejszy odsetek Polaków niż w ogóle za granicę.

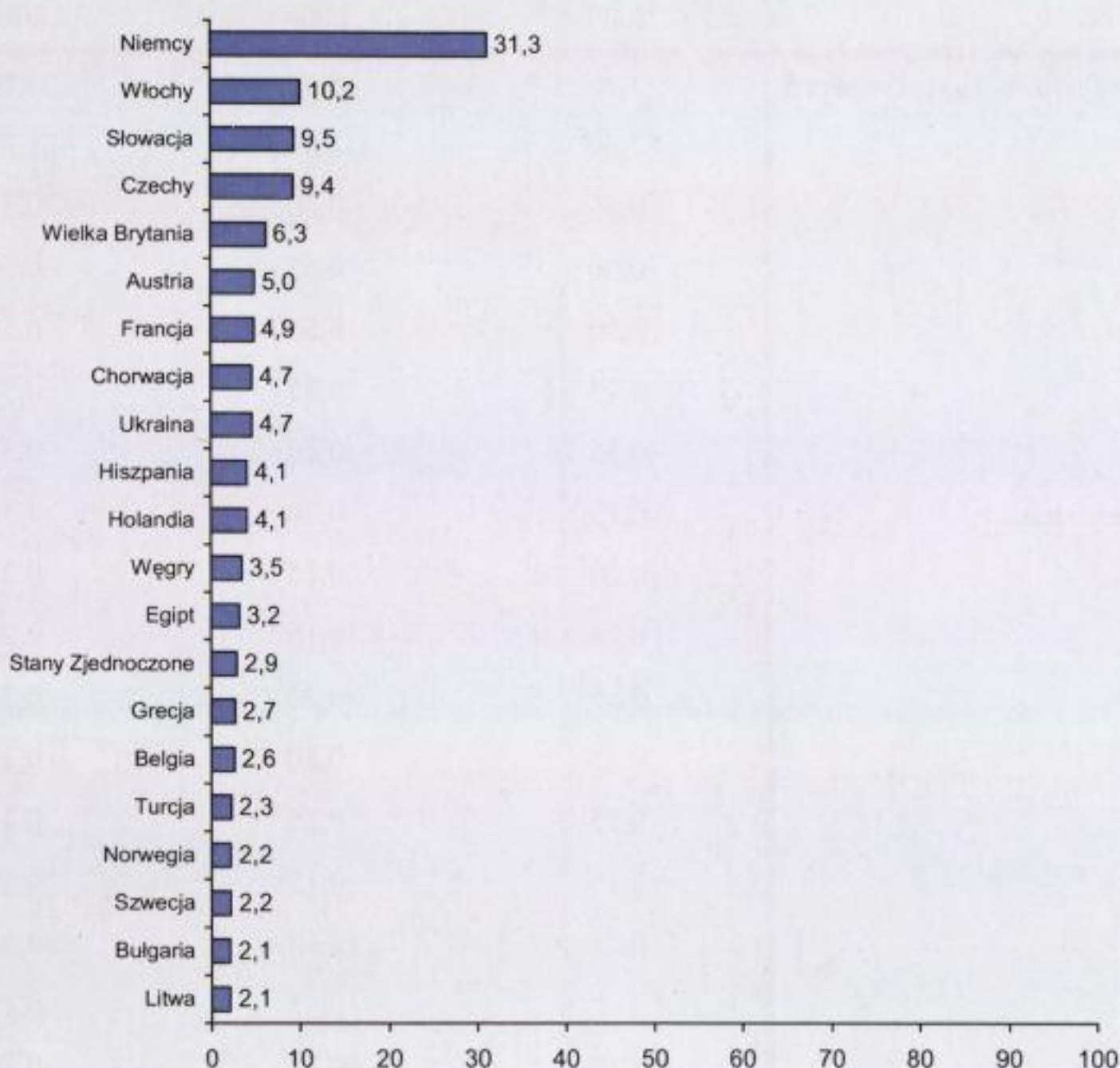
Rys. 49. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według terminów wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

7. Kierunki wyjazdów według krajów

W 2005 roku spośród polskich uczestników wyjazdów zagranicznych najwięcej osób odwiedziło Niemcy (31% – spadek o 4 pkt. proc.), potem Włochy (12%), Słowację (10% – spadek o 5 pkt.) i Czechy (10%). Większy odsetek Polaków (na poziomie istotnym statystycznie) niż w 2004 roku odwiedził Wielką Brytanię (o 2 pkt.) i Chorwację (o 2 pkt.).

Rys. 50. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według odwiedzanych krajów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Jak już wspomniano, w 2005 roku Polacy odbyli 6,2 mln zagranicznych podróży: o 0,1 mln, czyli o 1,6% mniej niż w roku poprzednim. Polscy turyści najczęściej odwiedzali Niemcy, potem Włochy, Czechy, Słowację i Austrię. Wiele wizyt w Niemczech, Czechach i na Słowacji wiąże się z podróżami do dalej położonych krajów zachodniej i południowej Europy. Poza tym najczęściej odwiedzano Francję, Wielką Brytanię, Chorwację, Holandię i Ukrainę. Największy wzrost liczby wizyt polskich turystów w stosunku do roku 2004 zanotowano w Chorwacji, Holandii, Francji, Wielkiej Brytanii i na Węgrzech. Największy spadek liczby wizyt dotyczył Belgii i Niemiec.

Tab. XXIX Zagraniczne wyjazdy polskich turystów w latach 2003-2005 według odwiedzanych krajów (w mln)

	2003	2004	2005
Razem wyjazdów turystycznych	7,20	6,30	6,20
Niemcy	2,60	2,30	1,85
Włochy	0,55	0,50	0,55
Czechy	0,50	0,55	0,50
Słowacja	0,50	0,55	0,50
Austria	0,45	0,35	0,35
Francja	0,35	0,20	0,30
Wielka Brytania	0,15	0,20	0,30
Chorwacja	0,20	0,15	0,25
Holandia	0,25	0,15	0,25
Ukraina	0,25	0,20	0,25
Belgia	0,15	0,20	0,15
Grecja	0,15	0,15	0,15
Hiszpania	0,15	0,15	0,15
Węgry	0,25	0,10	0,15
Bułgaria	*	*	0,10
Egipt	0,10	0,10	0,10
Litwa	0,10	0,10	0,10
Stany Zjednoczone	*	0,10	0,10
Szwecja	0,10	0,10	0,10
Turcja	*	*	0,10
Inne	1,10	0,85	0,65

* Poniżej 0,1 mln.

Uwaga: suma wizyt w poszczególnych krajach jest większa niż liczba wyjazdów turystycznych – część turystów odwiedziła kilka krajów podczas jednej podróży.

Źródło: szacunki na podstawie badań ankietowych Instytutu Turystyki.

Tab. XXX Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w latach 2004 i 2005 według odwiedzanych krajów (%)

	2004	2005
1. Niemcy	11,2	18,1
2. Słowacja	22,7	13,9
3. Czechy	14,2	12,3
4. Włochy	11,6	10,5
5. Chorwacja	5,6	8,5
6. Hiszpania	4,3	6,3
7. Egipt	4,1	5,7
8. Węgry	3,2	5,7
9. Wielka Brytania	*	5,1
10. Francja	3,7	4,9
11. Grecja	5,0	4,8
12. Austria	4,7	4,5
13. Turcja	*	3,9
14. Bułgaria	3,1	3,2
15. Holandia	*	2,9
16. Tunezja	2,1	2,5
17. Ukraina	4,8	2,5
18. Belgia	*	2,3
19. Litwa	2,5	2,1
20. Szwecja	3,9	*
21. Dania	2,4	*
22. Norwegia	2,3	*

* Poniżej 2,0%.

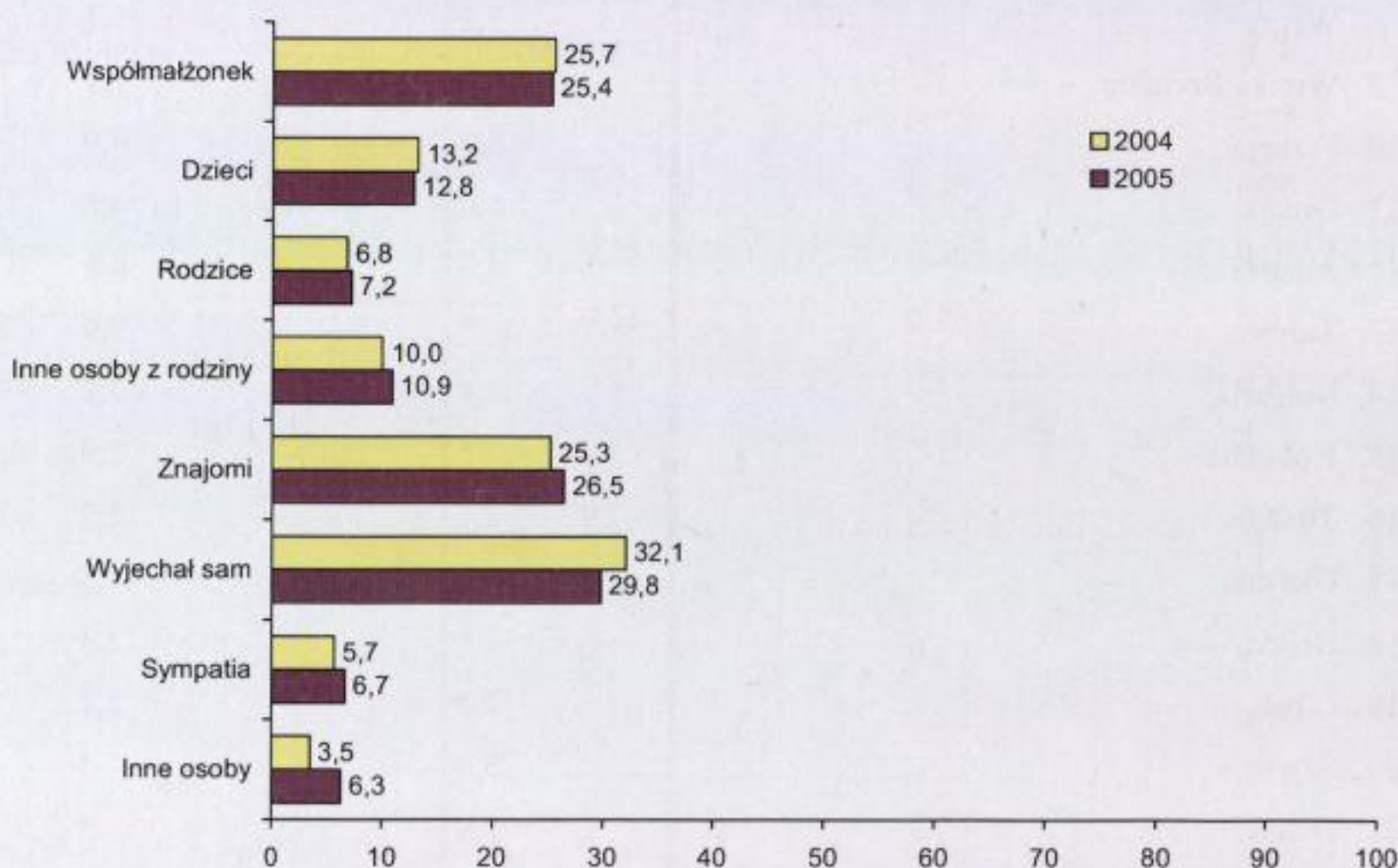
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Na liście krajów, do których w 2005 roku wyjeżdżali Polacy w celach typowo turystycznych, wyższe pozycje niż w rankingu według uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych w ogóle zajmują: Słowacja, Chorwacja, Hiszpania, Egipt, Węgry, Grecja, Turcja, Bułgaria i Tunezja. Świadczy to o znacznym udziale wyjazdów Polaków do tych krajów w celu spędzenia wakacji lub urlopu w porównaniu z innymi celami.

8. Osoby towarzyszące podczas podróży

Za granicę Polacy najczęściej wyjeżdżali bez osób towarzyszących (30%), ze znajomymi (27%) i ze współmałżonkiem (25%). Ze współmałżonkiem i dziećmi wyjechało, podobnie jak rok wcześniej, 10% mieszkańców Polski. Co najmniej z jedną osobą z rodziny (współmałżonkiem, dzieckiem, ojcem, matką lub inną osobą) wyjechało 43% Polaków (podobnie jak w 2004 r.). W porównaniu z rokiem poprzednim statystycznie istotna różnica to mniejszy odsetek wyjeżdżających bez osób towarzyszących (o 2 pkt. proc.).

Rys. 51. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2004 i 2005 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

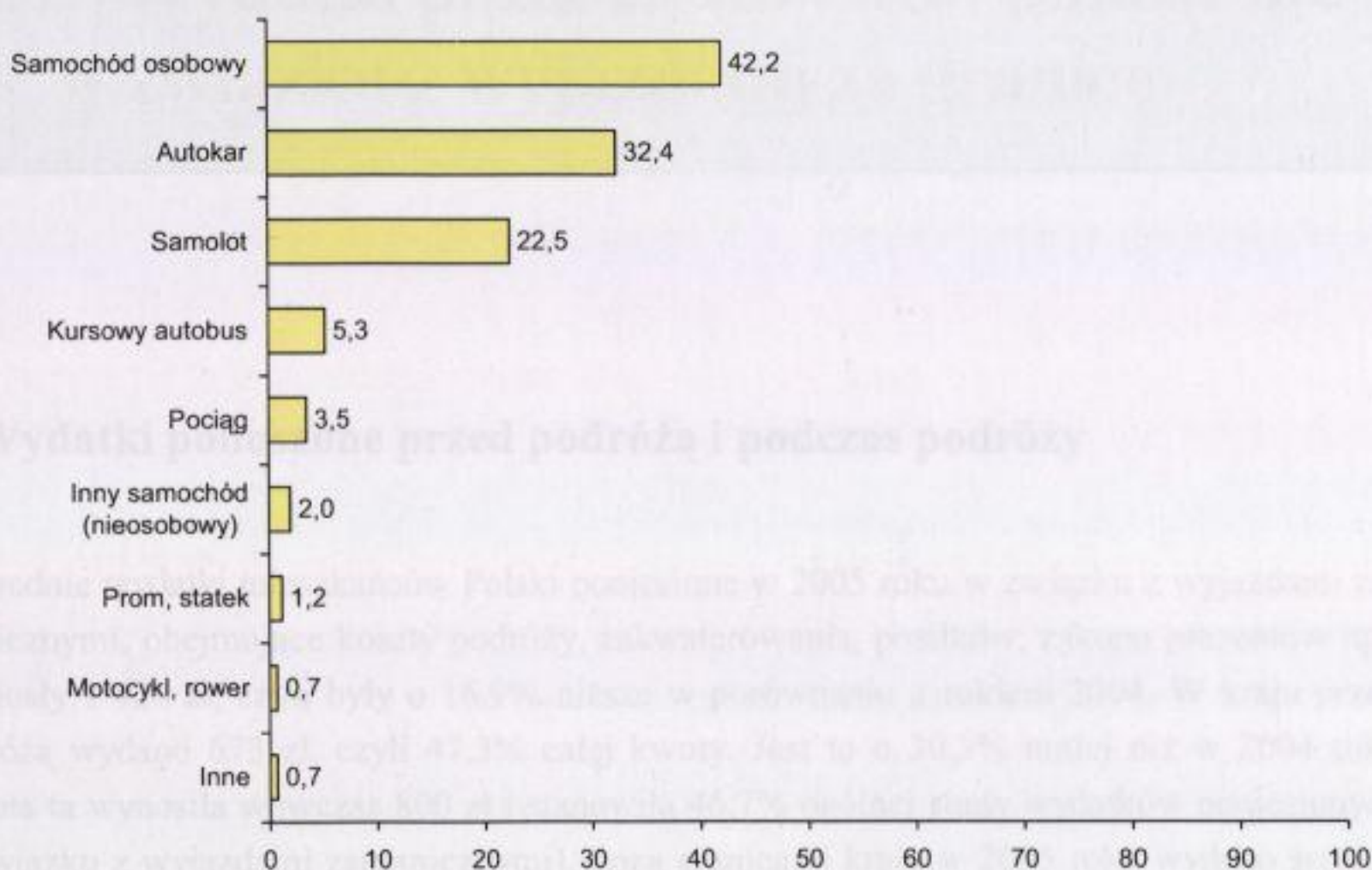
9. Środki transportu

W 2005 roku wyjeżdżając za granicę Polacy najczęściej podróżowali samochodem (42%), autokarem (32%) i samolotem (23%), a następnie autobusem, pociągiem i promem.

Wejście na polski rynek tanich linii lotniczych i wzrost popularności wyjazdów organizowanych przez biura podróży znacznie zmieniły strukturę uczestnictwa Polaków w wyjazdach zagranicznych według środków transportu. W porównaniu z rokiem 2004, w 2005 o 9% wzrósł odsetek podróżujących samolotem (do 23% – najwyższy wskaźnik w historii polskiej

turystyki wyjazdowej) i o 7 pkt. – odsetek podróżujących autokarem. Mniej osób wyjeżdżało samochodem osobowym, kursowym autobusem, pociągiem i statkiem lub promem (najniższe odsetki w całym analizowanym okresie 2001-2005).

Rys. 52. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. XXXI Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według wykorzystywanych środków transportu (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Samochód osobowy	47	48	48	49	42
Autokar	37	36	34	25	32
Samolot	9	14	12	14	23
Kursowy autobus	9	10	9	8	5
Pociąg	8	6	7	5	4
Prom, statek	2	2	3	2	1
Motocykl, rower	1	1	1	1	1
Inne	2	3	3	1	1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

IX. Wydatki polskich turystów ponoszone w związku z wyjazdami za granicę

1. Wydatki ponoszone przed podróżą i podczas podróży

Średnie wydatki mieszkańców Polski poniesione w 2005 roku w związku z wyjazdami zagranicznymi, obejmujące koszty podróży, zakwaterowania, posiłków, zakupu prezentów itp., wyniosły 1 424 zł, czyli były o 16,9% niższe w porównaniu z rokiem 2004. W kraju przed podróżą wydano 673 zł, czyli 47,3% całej kwoty. Jest to o 30,3% mniej niż w 2004 roku (kwota ta wynosiła wówczas 800 zł i stanowiła 46,7% ogólnej sumy wydatków poniesionych w związku z wyjazdami zagranicznymi). Poza granicami kraju w 2005 roku wydano średnio 751 zł (w 2004 r. 913 zł), czyli o 17,7% mniej niż w poprzednim roku.

2. Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu

Omówione wcześniej wydatki to przeciętne wydatki poniesione (w kraju i za granicą) w związku z wyjazdem zagranicznym jednej osoby. Przeliczone na dzień pobytu, w 2005 roku wyniosły 110 zł (średnia długość pobytu liczona w dniach: 13,0), w tym poniesione w kraju przed podróżą – 52 zł, poniesione zaś podczas pobytu za granicą – 58 zł. Łączne wydatki przeliczone na dzień pobytu były w 2005 roku o 16% niższe niż rok wcześniej (w 2004 r. wyniosły 131 zł, z tego w kraju przed podróżą wydano 61 zł, podczas pobytu za granicą – 70 zł).

Tab. XXXII Przeciętne wydatki mieszkańców Polski na podróże zagraniczne w 2005 roku (zł)

	Na podróż	Przeliczone na dzień pobytu
Poniesione przed podróżą	673	52
Poniesione podczas podróży	751	58
Ogółem	1424	110

Uwaga: do obliczenia przeciętnych wydatków dziennych przyjęto średnią długość pobytu 13 dni (średnia liczba noclegów zwiększona o 1).

Źródło: badania Instytutu Turystyki

3. Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy wyjazdów

Wysokość i strukturę wydatków różnicuje forma organizacyjna i cel wyjazdu. Najwięcej wydano uczestnicząc w wyjeździe całkowicie zorganizowanym przez biuro podróży: 2 651 zł (przeciętnie 241 zł na dzień pobytu). Mniej wydano organizując sobie wyjazd przy współudziale biura (100 zł na dzień pobytu, w tym ponad dwie piąte w kraju przed wyjazdem) i organizując sobie wyjazd całkowicie samodzielnie (94 zł na dzień pobytu, w tym również ponad dwie piąte w kraju przed wyjazdem).

Tab. XXXIII Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2005 roku według form organizacyjnych (zł)

	Na podróż	Przeliczone na dzień pobytu	Średnia długość pobytu (liczba dni)
Podróże organizowane całkowicie samodzielnie			12,8
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	512	40	
poniesione podczas podróży	712	56	
ogółem	1224	96	
Podróże organizowane przez biuro podróży			11,0
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	1650	150	
poniesione podczas podróży	1001	91	
ogółem	2651	241	
Podróże organizowane częściowo samodzielnie, częściowo przez biuro podróży			19,0
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	818	43	
poniesione podczas podróży	1091	57	
ogółem	1909	100	

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Wyjeżdżający w celach typowo turystycznych wydali średnio znacznie więcej niż wyjeżdżający w innych celach. Łączne ich średnie wydatki wyniosły 1 621 zł, z czego prawie połowę ponieśli przed wyjazdem.

Tab. XXXIV Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2005 roku według celu wyjazdu (zł)

	Na podróż	Przeliczone na dzień pobytu	Średnia długość pobytu (liczba dni)
Cel turystyczno-wypoczynkowy (wyłącznie wakacje, urlop)			10,6
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	760	72	
poniesione podczas podróży	861	81	
ogółem	1621	153	
Odwiedziny u krewnych lub znajomych			15,5
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	421	27	
poniesione podczas podróży	589	38	
ogółem	1010	65	
Cel służbowy			15,8
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	811	51	
poniesione podczas podróży	721	46	
ogółem	1532	97	

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

4. Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy turystów

Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy turystów przedstawiono na przykładzie ich sytuacji materialnej. Sytuacja materialna w pytaniu zawartym w ankiecie odniesiona jest zarówno do osoby badanej, jak i jej rodziny, dotyczy zatem cechy grupy, nie zaś konkretnej osoby. Co najmniej z jedną osobą z rodziny wyjechało w 2005 roku 43% uczestników zagranicznych podróży.

Oczywiście im lepsza sytuacja materialna badanych, tym wyższe wydatki ponoszone w związku z podróżami zagranicznymi. Jest to z kolei związane z wyborem określonych form organizacyjnych wyjazdów, a także ich celami. Osoby w lepszej sytuacji materialnej częściej korzystają z usług biur podróży i częściej wyjeżdżają w celach typowo turystycznych, takie zaś wyjazdy, jak wcześniej stwierdzono, związane są z większymi wydatkami. Osoby w gorszej sytuacji materialnej częściej organizują wyjazdy samodzielnie i częściej jeżdżą do krewnych lub znajomych.

Tab. XXXV Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2005 roku według sytuacji materialnej osób wyjeżdżających (zł)

	Na podróż	Przeliczone na dzień pobytu	Średnia długość pobytu (liczba dni)
Dobra sytuacja materialna			10,7
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	733	69	
poniesione podczas podróży	866	81	
ogółem	1599	150	
Średnia sytuacja materialna			14,4
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	712	49	
poniesione podczas podróży	729	51	
ogółem	1441	100	
Zła sytuacja materialna			19,9
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	314	16	
poniesione podczas podróży	464	23	
ogółem	778	39	

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

* * *

W 2005 roku łączne wydatki mieszkańców Polski na wyjazdy zagraniczne zostały oszacowane na 10 735 mln zł (łącznie z wydatkami osób udających się za granicę w celu podjęcia dorywczej lub sezonowej pracy, które stanowiły prawie 15%). Odwiedzający jednodniowi wydali 3 374,8 mln. Łączne wydatki Polaków na wyjazdy zagraniczne w 2005 roku wyniosły 14 109,8 mln zł i były o 5,4% wyższe niż w roku 2004.

Wyjeżdżający w celach typowo turystycznych wydali średnio znacznie więcej niż wyjeżdżający w innych celach. Łączne ich średnie wydatki wyniosły 1 621 zł, z czego prawie połowę ponieśli przed wyjazdem.

Podsumowanie

- W 2005 roku zanotowano niewielki spadek uczestnictwa mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat w wyjazdach turystycznych połączonych co najmniej z jednym noclegiem. Na spadek o 1 punkt procentowy w porównaniu z poprzednim rokiem (do 47%) wpłynęło niższe uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych. W krajowych wyjazdach długookresowych, podobnie jak w 2004 roku, uczestniczyło 29% Polaków, w krótkookresowych – 24% (o 3 pkt. mniej). Za granicę wyjechało 12% Polaków, czyli taki sam odsetek jak w 2004 roku.
- Na spadek wskaźnika uczestnictwa Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych wpłynął przede wszystkim mniejszy udział mieszkańców miast, głównie młodzieży w wieku 15-19 lat, robotników i bezrobotnych.
- W 2005 roku uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w największym stopniu różnicowały: przynależność do grupy społeczno-zawodowej, sytuacja materialna i wykształcenie. Uczestnictwo we wszystkich wyróżnionych podróżach turystycznych było bardziej niż w 2004 roku zróżnicowane przez wykształcenie i wiek, w krajowych zaś podróżach krótkookresowych – również przez sytuację materialną.
- Spośród 20,8 mln osób w wieku 15 i więcej lat, które w 2005 roku nie uczestniczyły w co najmniej pięciodniowym wyjeździe na terenie kraju ani za granicę, ponad połowa

(52%) jako przyczynę podaje względy ekonomiczne (w 2004 r. nie wyjechało 21,1 mln, w tym również 52% ze względów ekonomicznych). Najczęściej wskazują je osoby zamieszkałe w miastach średniej wielkości, najrzadziej – mieszkańcy małych miast.

- W 2005 roku Polacy uczestniczący w krajowych wyjazdach na 5 i więcej dni podróżowali podobnie często jak rok wcześniej (średnio 1,6 razy), ale średnia długość pobytu była znacznie niższa (9,1 noclegu). Uczestnicy wyjazdów na 2-4 dni podróżowali rzadziej (2,8 razy), a średnia długość pobytu była wyższa niż w czterech poprzednich latach (1,8 noclegu). Osoby wyjeżdżające za granicę podróżowały podobnie często jak w poprzednim roku (1,5 razy) i na nieco krótszy okres (12,0 noclegu).
- Główne cele długookresowych wyjazdów Polaków to turystyka i wypoczynek (62%) oraz odwiedziny u krewnych lub znajomych (29%). W 2005 roku o 2 punkty procentowe wzrósł odsetek wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych; odsetek wyjeżdżających w odwiedziny spadł o 4 punkty; 83% Polaków wyjeżdżających na 5 i więcej dni uczestniczyło w wyjazdach organizowanych samodzielnie, 6% korzystało z oferty biura podróży. W 2005 roku o 3 punkty procentowe spadł odsetek osób organizujących sobie wyjazdy samodzielnie; odsetek korzystających z biur podróży wzrósł o 2 punkty. W lecie wyjechało 80% uczestników podróży długookresowych (wzrost), 16% – zimą (wzrost), 15% – jesienią (spadek), 11% – na wiosnę (spadek). Jeśli chodzi o główne turystyczne regiony Polski, najwięcej osób wyjechało nad morze: 32% (wzrost); tereny górskie odwiedziło 24% (spadek), nad jeziorami wypoczywało 18% (spadek). Co najmniej z jedną osobą z rodziny wyjechało 59% (spadek), ze współmałżonkiem i z dziećmi – 21% (spadek), bez osób towarzyszących – 25%. W trakcie podróży i pobytu Polacy wypoczywają raczej w sposób bierny: 19% uczestniczyło w zajęciach sportowo-rekreacyjnych lub dłuższych wycieczkach (w 2004 r. – 21%); 8% uprawiało turystykę kwalifikowaną (w 2004 r. – 9%).
- Na 2-4 dni Polacy częściej wyjeżdżają w celu odwiedzenia rodziny lub znajomych (48%) niż w celach typowo turystycznych (39%). W 2005 roku o 2 punkty procentowe wzrósł odsetek wyjeżdżających w celach turystycznych; odsetek wyjeżdżających w odwiedziny zmniejszył się o 8 punktów; 88% Polaków wyjeżdżających na krótko uczestniczyło w wyjazdach organizowanych samodzielnie, 14% – w wyjazdach organizowanych przez zakład pracy, organizację społeczną, szkołę, niecałe 1% – przez biuro podróży. W 2005 roku w strukturze wyjazdów według form organizacyjnych nie zanotowano zmian. W lecie wyjechało 61% uczestników wyjazdów krótkookresowych, 39% – jesienią (spadek), 32% – wiosną (spadek) i 29% – zimą. W góry wyjechało 20%, nad jeziora – 13% (spadek), nad morze – 9% (spadek); 41% wyjeżdżających na 2-4 dni odwiedzało miasta (wzrost), 28% – inne tereny położone poza głównymi turystycznymi regionami

kraju (spadek). Co najmniej z jedną osobą z rodziny wyjechało 51% (spadek), bez osób towarzyszących – 28%. Podczas podróży krótkookresowych Polacy wypoczywali w sposób bierny w jeszcze większym stopniu niż podczas długookresowych: 9% wyjeżdżających uczestniczyło w zajęciach sportowo-rekreacyjnych lub długich wycieczkach (wzrost), 5% uprawiało turystykę kwalifikowaną (spadek).

- Mazowieckie (5,8 mln przyjazdów) oraz małopolskie (3,8 mln), pomorskie (3,2 mln), wielkopolskie (3,0 mln) to województwa, które w 2005 roku przyjęły najwięcej turystów krajowych (korzystających co najmniej z jednego noclegu). Na co najmniej 5 dni najczęściej przyjeżdżano do pomorskiego (1,9 mln), mazowieckiego (1,9 mln), małopolskiego (1,6 mln) i zachodniopomorskiego (1,4 mln); na 2-4 dni – do mazowieckiego (3,9 mln), wielkopolskiego (2,2 mln), małopolskiego (2,2 mln) i śląskiego (1,8 mln). W lipcu i sierpniu 2005 roku najwięcej turystów krajowych przyjechało do miejscowości położonych na terenie województw: pomorskiego (1,7 mln), mazowieckiego (1,3 mln), małopolskiego (1,2 mln), kujawsko-pomorskiego (1,05 mln) i zachodniopomorskiego (1,0 mln). W okresie wakacyjnym najwięcej przyjazdów długookresowych (na 5 i więcej dni) odnotowano w województwach: pomorskim (1,3 mln), zachodniopomorskim (0,8 mln), małopolskim (0,65 mln) i mazowieckim (0,6 mln); najwięcej krótkookresowych (na 2-4 dni) – w mazowieckim (0,7 mln), kujawsko-pomorskim (0,6 mln), małopolskim (0,55 mln), wielkopolskim (0,45 mln), pomorskim (0,4 mln) i śląskim (0,4 mln).
- Za granicę Polacy najczęściej wyjeżdżali w celach typowo turystycznych (52%), a następnie w celach służbowych (21%), w odwiedziny do krewnych połączone z celami turystycznymi (17%) oraz wyłącznie w odwiedziny do krewnych lub znajomych (12%). W 2005 roku o 1 punkt procentowy wzrósł odsetek wyjeżdżających w celach typowo turystycznych, o 2 punkty wzrósł odsetek wyjeżdżających w celach służbowych, o 2 punkty spadł odsetek jadących wyłącznie w odwiedziny i o 1 pkt. spadł odsetek wyjeżdżających w odwiedziny w połączeniu z wakacjami. Prawie co trzecia osoba wyjeżdżająca za granicę skorzystała z pełnej oferty biura podróży (wzrost), 7% – tylko z niektórych usług (spadek); 70% zorganizowało swój wyjazd całkowicie samodzielnie (spadek). W 2005 roku 54% uczestników wyjazdów zagranicznych wyjechało w lecie (spadek), 31% jesienią (spadek), 29% zimą (wzrost), 26% wiosną (wzrost). Najwięcej osób odwiedziło Niemcy (31% uczestników wyjazdów zagranicznych połączonych co najmniej z jednym noclegiem), Włochy (10%), Słowację (10%), Czechy (9%), Wielką Brytanię (6%), Austrię (5%), Francję (5%), Chorwację (5%) i Ukrainę (5%). Co najmniej z jedną osobą z rodziny wyjechało 43% Polaków, ze współmałżonkiem i dziećmi – 10%, bez osób towarzyszących – 30% (spadek). Średnie wydatki mieszkańców Polski w 2005 roku w związku z wyjazdami zagranicznymi były

o 16,9% niższe niż w 2004 roku: wyniosły 1 424 zł, z czego 47,3% wydano w kraju przed podróżą.

- W 2005 roku wyjazdy zagraniczne organizowane przez biura podróży cieszyły się największą popularnością wśród mieszkańców dużych aglomeracji, osób w wieku 15-19 oraz 60 i więcej lat, a także pracowników administracyjno-biurowych. W krajowych wyjazdach długookresowych organizowanych przez biura podróży najczęściej uczestniczyły osoby w dobrej sytuacji materialnej, mieszkańcy dużych aglomeracji, młodzież i pracownicy administracyjno-biurowi.

I. Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzaju wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)

Cel w 2005 r. wyjazdów do Polski w kraju (pół wyjazdów do kraju) i do zagranicy (pół wyjazdów do zagranicy) w ramach wyjazdów turystycznych w 2005 r. (w tysiącach osób)

Tab. 1. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według roku

Aneks tabelaryczny

Tab. 2. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wieku

Wiek	Wyjazd do kraju	Wyjazd do zagranicy	Wyjazd do zagranicy
0-14	1,1	0,1	0,1
15-24	1,2	0,2	0,2
25-34	1,3	0,3	0,3
35-44	1,4	0,4	0,4
45-54	1,5	0,5	0,5
55-64	1,6	0,6	0,6
65-74	1,7	0,7	0,7
75-84	1,8	0,8	0,8
85-94	1,9	0,9	0,9
95-104	2,0	1,0	1,0
105-114	2,1	1,1	1,1
115-124	2,2	1,2	1,2
125-134	2,3	1,3	1,3
135-144	2,4	1,4	1,4
145-154	2,5	1,5	1,5
155-164	2,6	1,6	1,6
165-174	2,7	1,7	1,7
175-184	2,8	1,8	1,8
185-194	2,9	1,9	1,9
195-204	3,0	2,0	2,0
205-214	3,1	2,1	2,1
215-224	3,2	2,2	2,2
225-234	3,3	2,3	2,3
235-244	3,4	2,4	2,4
245-254	3,5	2,5	2,5
255-264	3,6	2,6	2,6
265-274	3,7	2,7	2,7
275-284	3,8	2,8	2,8
285-294	3,9	2,9	2,9
295-304	4,0	3,0	3,0
305-314	4,1	3,1	3,1
315-324	4,2	3,2	3,2
325-334	4,3	3,3	3,3
335-344	4,4	3,4	3,4
345-354	4,5	3,5	3,5
355-364	4,6	3,6	3,6
365-374	4,7	3,7	3,7
375-384	4,8	3,8	3,8
385-394	4,9	3,9	3,9
395-404	5,0	4,0	4,0
405-414	5,1	4,1	4,1
415-424	5,2	4,2	4,2
425-434	5,3	4,3	4,3
435-444	5,4	4,4	4,4
445-454	5,5	4,5	4,5
455-464	5,6	4,6	4,6
465-474	5,7	4,7	4,7
475-484	5,8	4,8	4,8
485-494	5,9	4,9	4,9
495-504	6,0	5,0	5,0
505-514	6,1	5,1	5,1
515-524	6,2	5,2	5,2
525-534	6,3	5,3	5,3
535-544	6,4	5,4	5,4
545-554	6,5	5,5	5,5
555-564	6,6	5,6	5,6
565-574	6,7	5,7	5,7
575-584	6,8	5,8	5,8
585-594	6,9	5,9	5,9
595-604	7,0	6,0	6,0
605-614	7,1	6,1	6,1
615-624	7,2	6,2	6,2
625-634	7,3	6,3	6,3
635-644	7,4	6,4	6,4
645-654	7,5	6,5	6,5
655-664	7,6	6,6	6,6
665-674	7,7	6,7	6,7
675-684	7,8	6,8	6,8
685-694	7,9	6,9	6,9
695-704	8,0	7,0	7,0
705-714	8,1	7,1	7,1
715-724	8,2	7,2	7,2
725-734	8,3	7,3	7,3
735-744	8,4	7,4	7,4
745-754	8,5	7,5	7,5
755-764	8,6	7,6	7,6
765-774	8,7	7,7	7,7
775-784	8,8	7,8	7,8
785-794	8,9	7,9	7,9
795-804	9,0	8,0	8,0
805-814	9,1	8,1	8,1
815-824	9,2	8,2	8,2
825-834	9,3	8,3	8,3
835-844	9,4	8,4	8,4
845-854	9,5	8,5	8,5
855-864	9,6	8,6	8,6
865-874	9,7	8,7	8,7
875-884	9,8	8,8	8,8
885-894	9,9	8,9	8,9
895-904	10,0	9,0	9,0
905-914	10,1	9,1	9,1
915-924	10,2	9,2	9,2
925-934	10,3	9,3	9,3
935-944	10,4	9,4	9,4
945-954	10,5	9,5	9,5
955-964	10,6	9,6	9,6
965-974	10,7	9,7	9,7
975-984	10,8	9,8	9,8
985-994	10,9	9,9	9,9
995-1004	11,0	10,0	10,0
1005-1014	11,1	10,1	10,1
1015-1024	11,2	10,2	10,2
1025-1034	11,3	10,3	10,3
1035-1044	11,4	10,4	10,4
1045-1054	11,5	10,5	10,5
1055-1064	11,6	10,6	10,6
1065-1074	11,7	10,7	10,7
1075-1084	11,8	10,8	10,8
1085-1094	11,9	10,9	10,9
1095-1104	12,0	11,0	11,0
1105-1114	12,1	11,1	11,1
1115-1124	12,2	11,2	11,2
1125-1134	12,3	11,3	11,3
1135-1144	12,4	11,4	11,4
1145-1154	12,5	11,5	11,5
1155-1164	12,6	11,6	11,6
1165-1174	12,7	11,7	11,7
1175-1184	12,8	11,8	11,8
1185-1194	12,9	11,9	11,9
1195-1204	13,0	12,0	12,0
1205-1214	13,1	12,1	12,1
1215-1224	13,2	12,2	12,2
1225-1234	13,3	12,3	12,3
1235-1244	13,4	12,4	12,4
1245-1254	13,5	12,5	12,5
1255-1264	13,6	12,6	12,6
1265-1274	13,7	12,7	12,7
1275-1284	13,8	12,8	12,8
1285-1294	13,9	12,9	12,9
1295-1304	14,0	13,0	13,0
1305-1314	14,1	13,1	13,1
1315-1324	14,2	13,2	13,2
1325-1334	14,3	13,3	13,3
1335-1344	14,4	13,4	13,4
1345-1354	14,5	13,5	13,5
1355-1364	14,6	13,6	13,6
1365-1374	14,7	13,7	13,7
1375-1384	14,8	13,8	13,8
1385-1394	14,9	13,9	13,9
1395-1404	15,0	14,0	14,0
1405-1414	15,1	14,1	14,1
1415-1424	15,2	14,2	14,2
1425-1434	15,3	14,3	14,3
1435-1444	15,4	14,4	14,4
1445-1454	15,5	14,5	14,5
1455-1464	15,6	14,6	14,6
1465-1474	15,7	14,7	14,7
1475-1484	15,8	14,8	14,8
1485-1494	15,9	14,9	14,9
1495-1504	16,0	15,0	15,0
1505-1514	16,1	15,1	15,1
1515-1524	16,2	15,2	15,2
1525-1534	16,3	15,3	15,3
1535-1544	16,4	15,4	15,4
1545-1554	16,5	15,5	15,5
1555-1564	16,6	15,6	15,6
1565-1574	16,7	15,7	15,7
1575-1584	16,8	15,8	15,8
1585-1594	16,9	15,9	15,9
1595-1604	17,0	16,0	16,0
1605-1614	17,1	16,1	16,1
1615-1624	17,2	16,2	16,2
1625-1634	17,3	16,3	16,3
1635-1644	17,4	16,4	16,4
1645-1654	17,5	16,5	16,5
1655-1664	17,6	16,6	16,6
1665-1674	17,7	16,7	16,7
1675-1684	17,8	16,8	16,8
1685-1694	17,9	16,9	16,9
1695-1704	18,0	17,0	17,0
1705-1714	18,1	17,1	17,1
1715-1724	18,2	17,2	17,2
1725-1734	18,3	17,3	17,3
1735-1744	18,4	17,4	17,4
1745-1754	18,5	17,5	17,5
1755-1764	18,6	17,6	17,6
1765-1774	18,7	17,7	17,7
1775-1784	18,8	17,8	17,8
1785-1794	18,9	17,9	17,9
1795-1804	19,0	18,0	18,0
1805-1814	19,1	18,1	18,1
1815-1824	19,2	18,2	18,2
1825-1834	19,3	18,3	18,3
1835-1844	19,4	18,4	18,4
1845-1854	19,5	18,5	18,5
1855-1864	19,6	18,6	18,6
1865-1874	19,7	18,7	18,7
1875-1884	19,8	18,8	18,8
1885-1894	19,9	18,9	18,9
1895-1904	20,0	19,0	19,0
1905-1914	20,1	19,1	19,1
1915-1924	20,2	19,2	19,2
1925-1934	20,3	19,3	19,3
1935-1944	20,4	19,4	19,4
1945-1954	20,5	19,5	19,5
1955-1964	20,6	19,6	19,6
1965-1974	20,7	19,7	19,7
1975-1984	20,8	19,8	19,8
1985-1994	20,9	19,9	19,9
1995-2004	21,0	20,0	20,0
2005-2014	21,1	20,1	20,1
2015-2024	21,2	20,2	20,2
2025-2034	21,3	20,3	20,3
2035-2044	21,4	20,4	20,4
2045-2054	21,5	20,5	20,5
2055-2064	21,6	20,6	20,6
2065-2074	21,7	20,7	20,7
2075-2084	21,8	20,8	20,8
2085-2094	21,9	20,9	20,9
2095-2104	22,0	21,0	21,0
2105-2114	22,1	21,1	21,1
2115-2124	22,2	21,2	21,2
2125-2134	22,3	21,3	21,3
2135-2144	22,4	21,4	21,4
2145-2154	22,5	21,5	21,5
2155-2164	22,6	21,6	21,6
2165-2174	22,7	21,7	21,7
2175-2184	22,8	21,8	21,8
2185-2194	22,9	21,9	21,9
2195-2204	23,0	22,0	22,0
2205-2214	23,1	22,1	22,1
2215-2224	23,2	22,2	22,2
2225-2234	23,3	22,3	22,3
2235-2244	23,4	22,4	22,4
2245-2254	23,5	22,5	22,5
2255-2264	23,6	22,6	22,6
2265-2274	23,7	22,7	22,7
2275-2284	23,8	22,8	22,8
2285-2294	23,9	22,9	22,9
2295-2304	24,0	23,0	23,0
2305-2314	24,1	23,1	23,1
2315-2324	24,2	23,2	23,2
2325-2334	24,3	23,3	23,3
2335-2344	24,4	23,4	23,4
2345-2354	24,5	23,5	23,5
2355-2364	24,6	23,6	23,6
2365-2374	24,7	23,7	23,7
2375-2384	24,8	23,8	23,8
2385-2394	24,9	23,9	23,9
2395-2404	25,0	24,0	24,0
2405-2414	25,1	24,1	24,1
2415-2424	25,2	24,2	24,2
2425-2434	25,3	24,3	24,3
2435-2444	25,4	24,4	24,4
2445-2454	25,5	24,5	24,5
2455-2464	25,6	24,6	24,6
2465-2474	25,7	24,7	24,7
2475-2484	25,8	24,8	24,8
2485-2494	25,9	24,9	24,9
2495-2504	26,0	25,0	25,0
2505-2514	26,1	25,1	25,1
2515-2524	26,2	25,2	25,2
2525-2534	26,3	25,3	25,3
2535-2544	26,4	25,4	25,4
2545-2554	26,5	25,5	25,5
2555-2564	26,6	25,6	25,6
2565-2574	26,7	25,7	25,7

I. Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzaju wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%¹)

Czy w 2005 r. wyjeżdżał(a) Pan(i) w kraju lub za granicę na dłużej niż 1 dzień (co najmniej 1 nocleg) w celach służbowych, turystycznych lub innych osobistych?

Tab. 1. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według płci

N =	Ogółem 4067	Płeć	
		mężczyzna 1944	kobieta 2123
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	47,2	47,1	47,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	42,6	41,9	43,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	29,3	28,1	30,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	23,6	23,1	24,1
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,0	13,2	10,8
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,2	9,4	9,0
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	5,2	2,4
Nie wyjeżdżałem(am)	52,8	52,9	52,6

Tab. 2. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wieku

N =	Ogółem 4067	Wiek					
		15-19 lat 373	20-29 lat 816	30-39 lat 649	40-49 lat 713	50-59 lat 681	60 i więcej 835
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	47,2	60,6	57,1	51,9	46,6	46,5	29,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	42,6	58,4	49,4	46,6	42,5	41,7	26,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	29,3	46,4	32,6	34,0	28,1	26,4	18,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	23,6	24,1	32,4	24,9	24,1	23,9	13,2
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,0	12,4	18,5	14,3	11,0	11,8	4,4
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,2	9,4	15,4	9,3	8,3	9,3	3,8
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	3,7	5,1	6,0	3,6	3,5	0,9
Nie wyjeżdżałem(am)	52,8	39,4	42,9	48,1	53,4	53,5	70,9

¹ Odsetki w tabelach nie sumują się do 100, gdyż badani mogli uczestniczyć w różnych rodzajach wyjazdów. Jeśli w jakimś rodzaju wyjazdu uczestniczyli więcej niż raz, mogli wyjeżdżać w różnych celach, korzystać z różnych form organizacyjnych, rodzajów zakwaterowania, wyjeżdżać w różnych porach roku, korzystać z różnych środków transportu itd.

W tabelach nie uwzględniono kategorii „brak danych”, w związku z tym w części spośród nich suma przypadków (N) w poszczególnych kategoriach osób jest mniejsza od liczby przypadków w kolumnie „ogółem”. Z tego samego powodu w niektórych kolumnach tabel w rozdziałach II-XV aneksu suma odsetków jest mniejsza niż 100.

Tab. 3. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wykształcenia

	Ogółem	Wykształcenie			
		podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
N =	4067	1127	1023	1395	516
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	47,2	34,1	36,5	54,7	77,3
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	42,6	32,6	31,5	48,9	69,9
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	29,3	22,4	17,0	34,2	55,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	23,6	15,8	18,3	27,1	41,9
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,0	5,2	8,0	14,1	28,7
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,2	3,9	5,3	11,4	22,4
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	1,5	3,2	3,6	9,8
Nie wyjeżdżałem(am)	52,8	65,9	63,5	45,3	22,7

Tab. 4. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według pracy zawodowej

	Ogółem	Praca zawodowa	
		pracujący	nie pracujący
N =	4067	1614	2451
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	47,2	56,5	41,2
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	42,6	50,6	37,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	29,3	34,2	26,0
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	23,6	30,6	19,1
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,0	15,6	9,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,2	11,7	7,6
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	5,8	2,3
Nie wyjeżdżałem(am)	52,8	43,5	58,8

Tab. 5. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według grupy społeczno-zawodowej

		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
N =	4067	540	194	257	228	308	120
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	47,2	43,1	29,3	65,7	54,5	81,1	71,6
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	42,6	37,1	25,3	60,9	49,2	75,5	58,9
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	29,3	23,1	6,9	44,8	29,8	61,0	39,9
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	23,6	19,4	20,1	37,0	28,6	49,3	34,6
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,0	9,0	4,3	18,8	10,7	28,8	29,0
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,2	6,4	3,1	15,8	7,7	21,8	19,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	3,1	2,0	4,4	3,3	11,4	15,4
Nie wyjeżdżałem(am)	52,8	56,9	70,7	34,3	45,5	18,9	28,4

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 5. cd.

		Grupa społeczno-zawodowa				
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
N =	4067	594	828	347	508	138
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	47,2	65,5	33,9	31,1	31,8	44,3
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	42,6	60,2	31,0	29,3	27,6	39,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	29,3	48,0	21,4	17,0	15,3	23,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	23,6	29,4	14,7	15,7	16,5	19,7
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,0	19,6	5,6	4,2	8,6	8,6
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,2	15,6	5,1	2,2	7,2	5,1
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	5,4	0,8	2,0	1,5	3,5
Nie wyjeżdżałem(am)	52,8	34,5	66,1	68,9	68,2	55,7

Tab. 6. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	4067	1514	521	805	730	497
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	47,2	35,1	46,8	53,0	54,4	65,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	42,6	30,9	41,7	48,4	48,9	61,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	29,3	16,7	26,8	34,4	36,8	50,9
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	23,6	20,0	22,0	27,4	23,7	30,1
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,0	7,9	12,8	13,5	13,2	19,0
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,2	5,7	9,0	11,0	10,5	15,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	2,9	4,9	3,5	3,5	5,7
Nie wyjeżdżałem(am)	52,8	64,9	53,2	47,0	45,6	34,9

Tab. 7. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N =	4067	679	2283
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	47,2	74,8	48,4	27,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	42,6	67,1	44,1	24,7
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	29,3	52,3	30,4	12,9
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	23,6	38,4	23,3	15,2
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,0	28,7	10,1	5,6
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,2	22,6	7,6	4,2
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	9,0	3,2	1,6
Nie wyjeżdżałem(am)	52,8	25,2	51,6	72,2

II. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%)

Jaki był główny cel Pana(i) podróży lub dwóch najdłuższych z kilku podróży w 2005 roku (na co najmniej 5 dni)? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży).

Tab. 8. Cele wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1191	546	645
Turystyczno-wypoczynkowy	62,3	65,6	59,5
Odwiedziny u krewnych, znajomych	29,4	23,2	34,7
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,9	6,2	2,0
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,5	4,7	6,2
Religijny	1,4	0,6	2,1
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,5	4,7	2,6

Tab. 9. Cele wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1191	173	266	220	200	180
							60 i więcej
Turystyczno-wypoczynkowy	62,3	65,0	66,3	77,1	69,1	48,1	38,4
Odwiedziny u krewnych, znajomych	29,4	31,6	22,1	19,9	25,3	41,5	44,7
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,9	0,0	7,0	2,9	4,2	6,7	1,0
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,5	2,2	0,8	1,4	3,3	9,1	22,1
Religijny	1,4	4,2	2,0	0,4	0,5	0,6	1,0
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,5	7,5	7,1	1,3	2,7	0,0	1,4

Tab. 10. Cele wyjazdów według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	1191	252	174	478	287
Turystyczno-wypoczynkowy	62,3	56,2	47,0	64,6	73,4
Odwiedziny u krewnych, znajomych	29,4	36,8	41,1	26,5	20,8
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,9	0,0	4,3	4,0	7,2
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,5	6,4	7,1	5,5	3,7
Religijny	1,4	3,1	1,1	1,3	0,3
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,5	5,7	1,7	3,5	2,3

Tab. 11. Cele wyjazdów według pracy zawodowej

N =		Praca zawodowa	
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	1191	553	638
Turystyczno-wypoczynkowy	62,3	73,5	52,6
Odwiedziny u krewnych, znajomych	29,4	21,5	36,3
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,9	6,4	1,8
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,5	2,2	8,3
Religijny	1,4	0,3	2,4
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,5	1,5	5,3

Tab. 12. Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

	Ogółem	Grupa społeczno-zawodowa					
		robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
N =	1191	125	13	115	68	188	48
Turystyczno-wypo- czynkowy	62,3	65,6	54,7	76,8	75,5	76,5	73,1
Odwiedziny u krew- nych, znajomych	29,4	25,5	36,1	20,1	26,1	20,5	9,8
Służbowy (załatwia- nie interesów, udział w konferencjach)	3,9	5,1	0,0	5,8	2,2	6,3	18,9
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,5	4,3	18,2	1,5	1,0	1,7	0,0
Religijny	1,4	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inny, np. szkolenio- wy, sportowy	3,5	1,6	0,0	0,8	0,0	2,7	2,2

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 12. cd.

	Ogółem	Grupa społeczno-zawodowa				
		uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne katego- rie osób
N =	1191	285	177	59	77	33
Turystyczno-wypo- czynkowy	62,3	64,4	43,6	23,5	48,5	61,6
Odwiedziny u krew- nych, znajomych	29,4	26,7	44,5	49,7	42,8	33,5
Służbowy (załatwia- nie interesów, udział w konferencjach)	3,9	2,1	0,6	0,0	3,7	4,9
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,5	1,7	16,8	27,8	1,5	0,0
Religijny	1,4	3,4	1,0	3,6	1,8	0,0
Inny, np. szkolenio- wy, sportowy	3,5	9,6	1,2	0,0	4,6	0,0

Tab. 13. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania

	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	N =	1191	254	140	277	268
Turystyczno-wypoczynkowy	62,3	54,0	64,0	63,9	55,1	75,4
Odwiedziny u krewnych, znajomych	29,4	33,8	28,3	28,8	38,4	16,7
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,9	2,0	5,4	3,8	3,7	5,5
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,5	7,4	4,9	5,1	5,2	4,6
Religijny	1,4	3,4	1,0	2,2	0,0	0,3
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,5	4,0	1,2	3,0	4,6	3,7

Tab. 14. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej

	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N =	1191	355	694
Turystyczno-wypoczynkowy	62,3	71,0	63,0	36,7
Odwiedziny u krewnych, znajomych	29,4	19,8	30,3	48,7
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,9	4,9	3,7	2,8
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,5	3,0	4,8	15,3
Religijny	1,4	1,3	1,5	1,2
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,5	5,7	3,0	0,6

III. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)

W jaki sposób organizował(a) Pan(i) swoją podróż lub dwie najdłuższe podróże krajowe trwające co najmniej 5 dni? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży).

Tab. 15. Organizacja wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1191	546	645
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	6,4	6,5	6,3
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,2	18,2	10,9
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	83,2	79,2	86,9

Tab. 16. Organizacja wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1191	173	266	220	200	180
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	6,4	13,5	3,8	3,9	8,0	4,0	7,1
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,2	30,3	11,8	7,2	11,3	12,1	16,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	83,2	68,8	86,2	88,9	83,7	85,9	82,0

Tab. 17. Organizacja wyjazdów według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	1191	252	174	478	287
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	6,4	8,8	4,3	6,4	5,5
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,2	26,3	11,5	11,0	10,2
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	83,2	74,5	84,9	85,6	86,1

Tab. 18. Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej

		Praca zawodowa	
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	N =	1191	553
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	6,4	5,9	6,8
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,2	10,6	17,4
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	83,2	85,5	81,1

Tab. 19. Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

N =		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
	1191	125	13	115	68	188	48
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	6,4	5,3	6,4	12,0	4,7	3,4	5,7
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,2	18,1	18,2	5,5	5,4	10,8	2,2
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	83,2	78,7	84,4	85,6	91,7	87,1	92,1

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 19. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1191	285	177	59	77	33
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	6,4	9,2	5,0	5,7	5,0	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną, itp.	14,2	24,5	13,7	19,6	7,6	4,9
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	83,2	74,7	85,5	77,1	88,7	95,1

Tab. 20. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1191	254	140	277	268	253
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	6,4	3,1	5,6	8,2	5,5	9,2
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną, itp.	14,2	16,6	12,5	13,0	10,7	17,9
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	83,2	82,1	85,0	81,8	88,1	79,5

Tab. 21. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1191	355	694	142
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	6,4	9,4	5,6	2,7
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,2	13,8	14,9	12,3
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	83,2	81,9	83,1	86,5

IV. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)

Z jakiego rodzaju noclegów korzystał(a) Pan(i) w czasie swojej podróży lub dwu najdłuższych podróży krajowych w 2005 r. trwających co najmniej 5 dni? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży – rodzaj zakwaterowania, w którym spędzono najwięcej noclegów).

Tab. 22. Rodzaje zakwaterowania według płci

N =	Płeć		
	Ogółem	mężczyzna	kobieta
	1191	546	645
Hotel, motel	4,4	5,1	3,8
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	2,3	3,1	1,7
Pensjonat	14,3	17,0	12,0
Ośrodek wczasowy	10,6	9,5	11,5
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	4,8	4,9	4,6
Kwatera prywatna	16,3	15,2	17,2
Domek kempingowy	4,2	5,2	3,3
Namiot, przyczepa kempingowa	7,1	9,2	5,4
Mieszkanie krewnych, znajomych	40,1	33,5	45,6
Domek letniskowy na działce	4,0	4,1	4,0
Inne	2,4	3,2	1,8

Tab. 23. Rodzaje zakwaterowania według wieku

N =	Wiek						
	Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60 i więcej
	1191	173	266	220	200	180	152
Hotel, motel	4,4	4,5	3,7	4,5	6,8	4,6	2,1
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	2,3	6,6	4,1	0,9	1,2	0,6	0,0
Pensjonat	14,3	15,7	19,0	18,3	9,9	11,4	7,8
Ośrodek wczasowy	10,6	13,4	8,8	9,0	13,7	9,9	9,2
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	4,8	3,5	0,4	1,4	2,1	6,9	19,8
Kwatera prywatna	16,3	5,9	18,4	24,8	22,9	11,7	8,7
Domek kempingowy	4,2	2,2	3,6	4,9	7,8	3,7	1,9
Namiot, przyczepa kempingowa	7,1	19,9	7,9	6,1	3,7	2,1	3,2
Mieszkanie krewnych, znajomych	40,1	45,4	36,3	30,3	34,0	51,8	48,8
Domek letniskowy na działce	4,0	1,4	2,5	4,3	3,6	4,9	8,9
Inne	2,4	1,5	3,9	2,4	4,0	0,5	1,3

Tab. 24. Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia

	N =	Wykształcenie				
		Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
		1191	252	174	478	287
Hotel, motel	4,4	2,7	4,2	4,6	5,8	
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	2,3	5,1	0,5	1,4	2,5	
Pensjonat	14,3	10,9	9,7	13,6	21,2	
Ośrodek wczasowy	10,6	11,5	6,2	10,3	12,9	
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	4,8	6,7	5,8	5,0	2,0	
Kwatera prywatna	16,3	6,0	12,1	20,8	20,4	
Domek kempingowy	4,2	2,2	6,0	4,3	4,6	
Namiot, przyczepa kempingowa	7,1	15,0	5,0	5,7	3,9	
Mieszkanie krewnych, znajomych	40,1	51,4	49,0	37,4	29,4	
Domek letniskowy na działce	4,0	1,7	4,4	4,1	5,8	
Inne	2,4	1,9	0,0	1,8	4,8	

Tab. 25. Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej

	N =	Praca zawodowa	
		Ogółem	
		1191	pracujący nie pracujący
			553 638
Hotel, motel		4,4	6,4 2,7
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe		2,3	2,0 2,6
Pensjonat		14,3	17,1 11,9
Ośrodek wczasowy		10,6	11,6 9,6
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy		4,8	1,6 7,5
Kwatera prywatna		16,3	21,0 12,3
Domek kempingowy		4,2	5,6 2,9
Namiot, przyczepa kempingowa		7,1	4,9 9,1
Mieszkanie krewnych, znajomych		40,1	32,3 46,8
Domek letniskowy na działce		4,0	4,5 3,6
Inne		2,4	2,7 2,2

IV. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych

Tab. 26. Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej

		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
N =	1191	125	13	115	68	188	48
Hotel, motel	4,4	6,5	6,4	5,0	1,8	7,7	10,5
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	2,3	2,0	0,0	1,9	0,0	2,6	0,0
Pensjonat	14,3	13,5	27,6	19,0	11,0	19,4	26,2
Ośrodek wczasowy	10,6	8,6	7,3	16,1	12,4	13,1	5,0
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	4,8	4,3	9,1	1,5	1,0	0,0	0,0
Kwaterna prywatna	16,3	21,6	0,0	18,8	24,3	21,0	15,1
Domek kempingowy	4,2	4,8	0,0	5,2	10,2	3,9	6,2
Namiot, przyczepa kempingowa	7,1	8,1	7,3	3,9	3,3	3,4	9,8
Mieszkanie krewnych, znajomych	40,1	32,2	51,5	33,9	36,1	31,4	27,7
Domek letniskowy na działce	4,0	3,3	0,0	5,2	3,2	5,2	7,1
Inne	2,4	0,0	0,0	1,1	3,0	4,4	4,2

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 26. cd.

		Grupa społeczno-zawodowa				
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	reńscy	bezrobotni	inne kategorie osób
N =	1191	285	177	59	77	33
Hotel, motel	4,4	3,1	3,5	2,1	1,0	0,0
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	2,3	5,0	0,0	2,5	0,0	7,5
Pensjonat	14,3	16,2	7,8	4,6	6,2	11,6
Ośrodek wczasowy	10,6	11,9	9,8	4,6	6,9	2,6
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	4,8	2,4	14,3	26,0	0,0	0,0
Kwaterna prywatna	16,3	12,9	10,7	4,7	20,4	24,0
Domek kempingowy	4,2	2,4	2,2	4,1	4,9	10,0
Namiot, przyczepa kempingowa	7,1	15,7	1,9	5,0	4,6	2,3
Mieszkanie krewnych, znajomych	40,1	40,9	50,5	53,8	53,6	43,2
Domek letniskowy na działce	4,0	1,2	8,8	0,0	2,4	2,7
Inne	2,4	2,7	1,1	0,0	5,4	4,9

Tab. 27. Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania

	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	N =	1191	254	140	277	268
Hotel, motel	4,4	4,4	3,6	6,4	3,4	3,8
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	2,3	2,5	3,8	5,1	0,0	0,8
Pensjonat	14,3	10,9	10,6	15,3	13,9	19,0
Ośrodek wczasowy	10,6	9,6	14,5	10,1	10,8	9,6
Sanatorium lub inny ośrodek lecniczy	4,8	6,4	3,7	3,6	5,7	3,8
Kwatera prywatna	16,3	13,4	15,3	16,6	11,8	24,2
Domek kempingowy	4,2	2,6	1,1	5,0	4,3	6,5
Namiot, przyczepa kempingowa	7,1	7,4	6,2	7,2	2,7	12,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	40,1	44,6	40,8	36,2	49,3	29,6
Domek letniskowy na działce	4,0	2,3	2,4	2,7	6,7	5,1
Inne	2,4	1,3	4,7	2,5	1,2	3,4

Tab. 28. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej

	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N =	1191	355	694
Hotel, motel	4,4	6,3	3,8	2,6
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	2,3	3,1	2,4	0,0
Pensjonat	14,3	21,7	12,1	6,3
Ośrodek wczasowy	10,6	11,4	11,6	3,3
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	4,8	3,0	3,7	14,2
Kwatera prywatna	16,3	19,0	16,0	10,8
Domek kempingowy	4,2	1,8	5,7	2,5
Namiot, przyczepa kempingowa	7,1	7,1	7,7	4,3
Mieszkanie krewnych, znajomych	40,1	32,7	40,0	59,1
Domek letniskowy na działce	4,0	5,7	3,7	1,3
Inne	2,4	4,0	2,0	0,5

V. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)

W jakim miesiącu 2005 r. zakończył(a) Pan(i) swoją podróż lub podróże obejmujące co najmniej 5 noclegów?

Tab. 29. Terminy² wyjazdu według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1191	546	645
Zima	16,1	15,3	16,8
Wiosna	10,8	9,7	11,7
Lato	79,7	79,5	79,8
Jesień	15,4	14,7	16,1

Tab. 30. Terminy wyjazdu według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1191	173	266	220	200	180
							60 i więcej
Zima	16,1	10,5	16,1	17,6	13,2	21,1	18,3
Wiosna	10,8	6,8	10,1	9,2	8,4	14,9	17,0
Lato	79,7	89,2	80,8	84,1	85,2	70,0	64,6
Jesień	15,4	3,7	14,0	10,0	13,5	25,0	30,6

² Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

Tab. 31. Terminy wyjazdu według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	1191	252	174	478	287
Zima	16,1	13,4	12,3	16,7	19,9
Wiosna	10,8	7,6	13,7	9,6	13,7
Lato	79,7	82,9	71,5	78,4	83,9
Jesień	15,4	9,2	16,7	17,0	17,7

Tab. 32. Terminy wyjazdu według pracy zawodowej

		Praca zawodowa	
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	N =	1191	553
Zima	16,1	15,1	16,9
Wiosna	10,8	10,2	11,3
Lato	79,7	83,3	76,6
Jesień	15,4	13,5	17,1

Tab. 33. Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej

N =		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprze- dawcy	wyżsi urzęd- nicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębior- cy
	1191	125	13	115	68	188	48
Zima	16,1	14,8	40,3	13,0	3,2	21,1	14,8
Wiosna	10,8	6,4	0,0	15,1	5,4	9,8	17,5
Lato	79,7	79,7	63,0	82,5	93,4	84,8	79,7
Jesień	15,4	9,3	23,6	14,3	11,5	14,7	18,9

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 33. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1191	285	177	59	77	33
Zima	16,1	11,7	21,5	14,5	18,4	29,3
Wiosna	10,8	7,0	17,4	11,7	13,8	11,2
Lato	79,7	87,3	63,4	67,4	74,5	73,5
Jesień	15,4	7,7	31,9	18,3	20,0	10,9

Tab. 34. Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1191	254	140	277	268	253
Zima	16,1	14,2	21,0	16,3	15,8	15,3
Wiosna	10,8	8,4	9,5	10,5	12,0	12,9
Lato	79,7	79,3	77,5	74,2	83,9	82,8
Jesień	15,4	9,8	12,0	17,7	14,7	21,4

Tab. 35. Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1191	355	694	142
Zima	16,1	18,0	14,3	20,3
Wiosna	10,8	13,0	9,8	10,2
Lato	79,7	80,2	80,8	73,0
Jesień	15,4	12,5	16,5	17,7

VI. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)

Czy Pana(i) podróż lub dwie najdłuższe podróże krajowe były wyjazdami: w góry, nad morze, nad jeziora, do miasta, na inne tereny? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi).

Tab. 36. Kierunki wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1191	546	645
W góry	24,4	27,6	21,7
Nad morze	31,6	32,8	30,7
Nad jeziora	18,1	17,9	18,3
Do miast	20,9	16,0	25,0
Na inne tereny	20,2	20,2	20,2

Tab. 37. Kierunki wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1191	173	266	220	200	180
							60 i więcej
W góry	24,4	22,0	21,8	30,4	25,6	28,0	17,1
Nad morze	31,6	38,7	29,6	39,2	30,3	26,3	24,2
Nad jeziora	18,1	14,6	21,0	18,8	24,3	16,3	10,0
Do miast	20,9	18,5	26,0	10,6	20,8	19,5	31,2
Na inne tereny	20,2	30,8	15,6	11,6	18,0	22,3	28,9

Tab. 38. Kierunki wyjazdów według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	1191	252	174	478	287
W góry	24,4	19,5	17,5	23,6	34,4
Nad morze	31,6	30,6	23,3	33,4	34,3
Nad jeziora	18,1	15,7	19,9	18,5	18,5
Do miast	20,9	23,0	20,8	21,2	18,6
Na inne tereny	20,2	28,7	25,9	16,6	15,2

Tab. 39. Kierunki wyjazdów według pracy zawodowej

	N =	Praca zawodowa		
		Ogółem	pracujący	nie pracujący
		1191	553	638
W góry	24,4	29,6	19,9	
Nad morze	31,6	35,0	28,8	
Nad jeziora	18,1	20,2	16,3	
Do miast	20,9	17,4	23,9	
Na inne tereny	20,2	13,9	25,6	

Tab. 40. Kierunki wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

N =		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
	1191	125	13	115	68	188	48
W góry	24,4	22,8	49,4	30,0	25,8	34,8	22,7
Nad morze	31,6	29,9	16,3	37,7	36,1	33,9	45,8
Nad jeziora	18,1	15,9	7,3	17,5	31,5	18,5	28,3
Do miast	20,9	21,7	36,4	15,8	9,3	17,7	14,1
Na inne tereny	20,2	16,8	8,8	13,1	7,0	17,3	13,2

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 40. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1191	285	177	59	77	33
W góry	24,4	22,6	18,1	22,8	12,7	22,7
Nad morze	31,6	33,2	26,0	21,2	23,8	37,6
Nad jeziora	18,1	19,2	12,9	15,4	14,1	18,3
Do miast	20,9	21,7	29,8	25,9	26,0	5,5
Na inne tereny	20,2	22,8	26,1	26,6	29,4	26,6

Tab. 41. Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1191	254	140	277	268	253
W góry	24,4	22,3	22,9	29,2	19,9	26,9
Nad morze	31,6	32,2	36,7	29,8	26,9	35,3
Nad jeziora	18,7	13,6	15,9	16,7	18,1	25,6
Do miast	20,9	28,2	19,4	21,3	20,3	14,4
Na inne tereny	20,2	16,3	16,9	15,8	27,9	22,5

Tab. 42. Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1191	355	694	142
W góry	24,4	33,1	22,0	14,4
Nad morze	31,6	30,6	32,8	28,8
Nad jeziora	18,1	20,5	18,5	10,4
Do miast	20,9	19,0	20,2	28,8
Na inne tereny	20,2	18,6	20,1	24,8

VII. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%)

Jakie były główne cele Pana(i) podróży krajowych trwających do 4 dni (co najmniej z jednym noclegiem poza miejscowością zamieszkania)? (Wskazać tylko jeden cel dla każdej podróży).

Tab. 43. Cele wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	961	449	512
Turystyczno-wypoczynkowy	38,5	39,6	37,5
Odwiedziny u krewnych, znajomych	48,2	44,6	51,3
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	8,5	10,4	6,9
Religijny	3,4	3,8	3,0
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	6,7	8,2	5,3

Tab. 44. Cele wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		961	90	264	162	172	163
							60 i więcej
Turystyczno-wypoczynkowy	38,5	62,9	52,6	39,4	27,5	26,3	18,6
Odwiedziny u krewnych, znajomych	48,2	35,5	33,7	44,4	56,1	60,5	68,2
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	8,5	0,0	8,2	14,2	10,7	10,1	2,4
Religijny	3,4	7,5	0,9	1,2	2,8	4,2	8,6
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	6,7	9,8	7,0	3,7	9,4	4,7	6,3

Tab. 45. Cele wyjazdów według wykształcenia

N =	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	961	178	187	379	217
Turystyczno-wypoczynkowy	38,5	41,2	22,4	38,6	49,7
Odwiedziny u krewnych, znajomych	48,2	54,5	64,4	45,4	34,1
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	8,5	0,4	5,1	9,1	16,7
Religijny	3,4	5,8	3,8	2,9	1,8
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	6,7	6,3	4,6	6,9	8,3

Tab. 46. Cele wyjazdów według pracy zawodowej

N =	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	961	493	468
Turystyczno-wypoczynkowy	38,5	39,6	37,3
Odwiedziny u krewnych, znajomych	48,2	43,2	53,4
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	8,5	14,7	2,0
Religijny	3,4	1,4	5,5
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	6,7	6,3	7,1

VII. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych

Tab. 47. Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
N =	961	104	39	95	65	152	42
Turystyczno-wypoczynkowy	38,5	32,3	18,3	39,9	32,6	53,0	36,4
Odwiedziny u krewnych, znajomych	48,2	51,4	77,1	35,8	48,3	34,6	35,2
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	8,5	7,1	0,0	24,3	9,9	17,7	17,8
Religijny	3,4	0,0	2,5	0,0	3,6	1,4	5,5
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	6,7	7,2	0,0	3,7	6,9	7,6	9,0

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 47. cd.

		Grupa społeczno-zawodowa				
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
N =	961	174	122	54	84	27
Turystyczno-wypoczynkowy	38,5	63,1	19,8	18,3	23,7	35,3
Odwiedziny u krewnych, znajomych	48,2	30,9	69,5	68,1	64,7	57,0
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	8,5	3,6	1,0	0,0	1,3	7,7
Religijny	3,4	3,9	7,4	11,4	3,1	0,0
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	6,7	8,2	6,0	6,9	9,2	0,0

Tab. 48. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	961	303	115	220	173	150
Turystyczno-wypoczynkowy	38,5	27,5	37,4	47,7	38,5	48,4
Odwiedziny u krewnych, znajomych	48,2	58,5	48,1	42,0	50,0	34,2
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	8,5	6,9	4,3	6,7	9,9	16,2
Religijny	3,4	5,2	2,0	2,9	3,0	1,8
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	6,7	6,4	7,3	7,3	8,5	3,5

Tab. 49. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	961	261	532	168
Turystyczno-wypoczynkowy	38,5	46,8	39,4	23,0
Odwiedziny u krewnych, znajomych	48,2	38,4	48,7	62,1
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	8,5	14,8	7,2	2,4
Religijny	3,4	1,7	3,9	4,3
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	6,7	9,0	5,5	6,8

VIII. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)

W jaki sposób organizował(a) Pan(i) swoje podróże trwające do 4 dni? (Wskazać tylko jeden sposób organizacji dla każdej podróży).

Tab. 50. Organizacja wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	961	449	512
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,4	0,2	0,6
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	14,3	15,0	13,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	87,6	87,9	87,3

Tab. 51. Organizacja wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		961	90	264	162	172	163
							60 i więcej
							110
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,4	0,0	0,4	0,5	0,5	0,7	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	14,3	27,2	12,1	15,6	16,7	11,3	8,3
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	87,6	77,1	90,3	84,5	86,8	89,6	92,3

Tab. 52. Organizacja wyjazdów według wykształcenia

	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
N =	961	178	187	379	217
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,4	0,0	0,0	0,3	1,3
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	14,3	16,9	8,2	12,1	21,0
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	87,6	85,6	92,0	89,4	82,1

Tab. 53. Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej

	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
N =	961	493	468
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,4	0,8	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	14,3	16,7	11,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	87,6	85,3	89,9

Tab. 54. Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
N =	961	104	39	95	65	152	42
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,4	0,0	0,0	0,9	0,0	1,3	2,9
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	14,3	10,8	0,0	25,0	14,9	22,8	10,1
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	87,6	90,4	100,0	78,3	85,1	81,1	92,1

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 54. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	961	174	122	54	84	27
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	14,3	22,5	7,5	3,9	3,4	3,1
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	87,6	81,2	93,1	96,7	96,6	96,9

Tab. 55. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	961	303	115	220	173	150
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,4	0,6	0,0	0,0	0,0	1,5
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	14,3	13,0	14,2	14,9	14,5	16,3
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	87,6	88,6	85,8	88,2	89,6	83,6

Tab. 56. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	961	261	532	168
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,4	1,2	0,2	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	14,3	19,3	14,3	7,0
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	87,6	82,8	88,2	93,0

IX. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)

Z jakiego rodzaju noclegów korzystał(a) Pan(i) w czasie swoich podróży krajowych w 2005 r. trwających 2-4 dni? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi wskazując dla każdego wyjazdu rodzaj zakwaterowania, w którym spędzono największą liczbę nocy).

Tab. 57. Rodzaje zakwaterowania według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		961	mężczyzna 449 kobieta 512
Hotel, motel		10,5	12,3 8,9
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe		3,9	5,4 2,6
Pensjonat		7,3	4,3 9,9
Ośrodek wczasowy		5,1	5,0 5,1
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy		0,9	1,7 0,1
Kwatera prywatna		9,5	11,1 8,2
Domek kempingowy		1,9	1,6 2,1
Namiot, przyczepa kempingowa		5,2	5,2 5,1
Mieszkanie krewnych, znajomych		58,7	56,5 60,6
Domek letniskowy na działce		2,4	2,9 1,9
Inne		1,6	2,5 0,7

Tab. 58. Rodzaje zakwaterowania według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		961	90	264	162	172	163
Hotel, motel		10,5	4,0	10,4	16,9	13,0	10,1
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe		3,9	9,5	4,4	2,9	3,7	0,9
Pensjonat		7,3	10,1	10,5	8,6	7,1	3,9
Ośrodek wczasowy		5,1	17,8	5,4	2,3	4,8	3,9
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy		0,9	4,0	0,0	0,8	0,0	1,2
Kwatera prywatna		9,5	0,0	13,9	12,2	7,7	9,0
Domek kempingowy		1,9	3,3	3,3	1,7	0,0	1,7
Namiot, przyczepa kempingowa		5,2	11,3	10,0	1,7	3,5	1,5
Mieszkanie krewnych, znajomych		58,7	49,3	47,1	52,3	61,9	72,5
Domek letniskowy na działce		2,4	0,0	1,4	1,9	3,0	3,1
Inne		1,6	2,6	1,6	1,8	1,9	1,1

Tab. 59. Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia

N =	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	961	178	187	379	217
Hotel, motel	10,5	2,4	7,1	8,9	22,9
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	3,9	7,9	0,4	2,8	4,8
Pensjonat	7,3	5,3	3,4	8,1	11,2
Ośrodek wczasowy	5,1	9,9	1,6	4,6	4,9
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,9	1,9	0,0	1,3	0,0
Kwatera prywatna	9,5	1,7	4,4	12,4	15,4
Domek kempingowy	1,9	2,4	0,7	2,3	1,6
Namiot, przyczepa kempingowa	5,2	5,7	3,3	6,3	4,5
Mieszkanie krewnych, znajomych	58,7	66,5	72,8	55,3	46,3
Domek letniskowy na działce	2,4	0,8	2,7	2,7	2,9
Inne	1,6	2,3	3,3	0,6	1,2

Tab. 60. Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej

N =	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	961	493	468
Hotel, motel	10,5	17,1	3,5
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	3,9	2,5	5,4
Pensjonat	7,3	7,6	7,0
Ośrodek wczasowy	5,1	4,1	6,1
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,9	0,7	1,1
Kwatera prywatna	9,5	12,8	6,1
Domek kempingowy	1,9	1,1	2,6
Namiot, przyczepa kempingowa	5,2	4,9	5,5
Mieszkanie krewnych, znajomych	58,7	53,7	63,9
Domek letniskowy na działce	2,4	3,0	1,7
Inne	1,6	1,7	1,4

Tab. 61. Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej

		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
N =	961	104	39	95	65	152	42
Hotel, motel	10,5	10,7	2,5	22,8	11,2	25,0	15,0
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	3,9	1,5	2,5	1,3	0,0	5,6	2,2
Pensjonat	7,3	3,7	0,0	14,8	8,0	8,4	10,6
Ośrodek czasowy	5,1	3,1	0,0	5,4	3,1	4,9	5,5
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,9	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	4,9
Kwatera prywatna	9,5	4,9	1,7	12,1	19,5	17,1	14,5
Domek kempingowy	1,9	1,0	0,0	1,2	1,7	1,6	0,0
Namiot, przyczepa kempingowa	5,2	4,3	6,3	2,8	6,2	4,0	7,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	58,7	63,9	84,5	46,1	53,8	46,5	46,7
Domek letniskowy na działce	2,4	3,2	2,5	1,7	2,2	4,1	0,0
Inne	1,6	3,4	0,0	1,0	0,0	0,8	3,9

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 61. cd.

		Grupa społeczno-zawodowa				
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kate- gorie osób
N =	961	174	122	54	84	27
Hotel, motel	10,5	4,4	2,5	0,0	4,5	3,1
Dom wycieczkowy, schronisko, schro- nisko młodzieżowe	3,9	9,9	3,3	2,7	1,5	0,0
Pensjonat	7,3	11,6	2,6	4,5	2,6	7,4
Ośrodek czasowy	5,1	13,3	0,8	1,9	3,9	0,0
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,9	2,1	1,1	0,0	0,0	0,0
Kwatera prywatna	9,5	7,2	5,2	4,8	8,2	3,8
Domek kempingowy	1,9	4,6	1,2	2,3	0,0	5,6
Namiot, przyczepa kempingowa	5,2	10,3	1,8	2,9	3,3	9,9
Mieszkanie krewnych, znajomych	58,7	41,5	77,7	82,8	76,8	65,6
Domek letniskowy na działce	2,4	0,8	5,9	0,0	0,0	0,0
Inne	1,6	2,2	0,8	0,0	2,0	4,6

Tab. 62. Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	N =	961	303	115	220	173
Hotel, motel	10,5	7,1	8,4	10,5	13,1	15,9
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	3,9	3,3	2,5	7,3	3,6	1,5
Pensjonat	7,3	6,9	8,2	8,1	2,7	11,9
Ośrodek wczasowy	5,1	3,6	7,8	5,9	4,9	4,8
Sanatorium lub inny ośrodek lecniczy	0,9	0,4	1,1	0,7	1,2	1,4
Kwatera prywatna	9,5	6,1	5,0	11,5	9,8	16,9
Domek kempingowy	1,9	1,9	3,1	1,7	1,4	1,5
Namiot, przyczepa kempingowa	5,2	3,8	4,5	7,1	9,1	1,1
Mieszkanie krewnych, znajomych	58,7	66,8	59,0	54,8	60,4	45,6
Domek letniskowy na działce	2,4	0,9	2,1	1,3	4,8	4,4
Inne	1,6	2,0	0,6	0,9	3,8	0,0

Tab. 63. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej

	N =	Sytuacja materialna			
		Ogółem	dobra	średnia	zła
		961	261	532	168
Hotel, motel	10,5	16,9	9,1	4,4	
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	3,9	4,5	4,4	1,2	
Pensjonat	7,3	11,7	5,7	5,6	
Ośrodek wczasowy	5,1	7,9	4,3	3,2	
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,9	1,6	0,2	1,7	
Kwatera prywatna	9,5	11,6	9,8	5,4	
Domek kempingowy	1,9	2,1	2,1	0,6	
Namiot, przyczepa kempingowa	5,2	4,4	5,9	4,1	
Mieszkanie krewnych, znajomych	58,7	50,0	58,2	74,2	
Domek letniskowy na działce	2,4	1,5	3,4	0,5	
Inne	1,6	0,2	2,4	1,0	

X. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)

W jakim miesiącu 2005 r. zakończył(a) Pan(i) swoją podróż lub podróże trwające do 4 dni?

Tab. 64. Terminy³ wyjazdu według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	961	449	512
Zima	29,1	28,8	29,3
Wiosna	32,1	36,1	28,6
Lato	60,7	61,4	60,2
Jesień	39,2	41,9	36,9

Tab. 65. Terminy wyjazdu według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		961	90	264	162	172	163
							60 i więcej
Zima	29,1	26,9	33,5	28,8	31,8	24,9	22,8
Wiosna	32,1	13,8	28,0	38,5	33,7	41,5	31,3
Lato	60,7	69,0	62,4	67,5	57,5	59,5	46,9
Jesień	39,2	26,0	32,7	38,0	41,5	49,2	49,0

³ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

Tab. 66. Terminy wyjazdu według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	961	178	187	379	217
Zima	29,1	29,1	25,0	25,8	37,8
Wiosna	32,1	24,2	23,4	32,6	45,0
Lato	60,7	61,0	62,7	62,6	55,9
Jesień	39,2	28,7	38,4	41,1	45,6

Tab. 67. Terminy wyjazdu według pracy zawodowej

		Praca zawodowa	
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	N =	961	493
Zima	29,1	30,3	27,8
Wiosna	32,1	38,4	25,5
Lato	60,7	60,8	60,7
Jesień	39,2	43,1	35,1

Tab. 68. Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej

N =		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biuro- wi	pracownicy usług i sprze- dawcy	wyżsi urzęd- nicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębior- cy
	961	104	39	95	65	152	42
Zima	29,1	27,9	22,7	27,9	27,5	38,3	30,5
Wiosna	32,1	31,5	28,5	36,2	31,3	56,2	19,3
Lato	60,7	69,4	60,1	58,6	57,1	58,8	51,1
Jesień	39,2	38,4	19,0	48,9	45,0	49,1	46,0

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 68. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	961	174	122	54	84	27
Zima	29,1	29,7	21,7	33,7	29,0	18,6
Wiosna	32,1	21,0	31,1	25,5	29,0	11,4
Lato	60,7	63,9	53,6	70,4	59,2	67,7
Jesień	39,2	27,2	44,0	37,8	35,8	26,9

Tab. 69. Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	961	303	115	220	173	150
Zima	29,1	28,2	23,2	28,8	30,9	33,7
Wiosna	32,1	25,3	26,4	33,2	41,1	38,5
Lato	60,7	61,6	59,5	65,3	64,5	48,8
Jesień	39,2	32,5	41,6	43,3	35,6	49,2

Tab. 70. Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	961	261	532	168
Zima	29,1	35,6	27,5	23,7
Wiosna	32,1	37,2	30,6	29,2
Lato	60,7	59,9	62,9	55,5
Jesień	39,2	42,5	39,2	33,9

XI. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)

Jakiego rodzaju była to podróż lub podróże? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi).

Tab. 71. Kierunki wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	961	449	512
W góry	19,9	20,1	19,7
Nad morze	9,0	8,3	9,5
Nad jeziora	13,3	13,5	13,1
Do miast	41,1	42,8	39,6
Na inne tereny	28,3	27,6	29,0

Tab. 72. Kierunki wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		961	90	264	162	172	163
							60 i więcej
W góry	19,9	18,3	25,1	21,9	21,8	16,0	8,4
Nad morze	9,0	6,9	8,2	19,9	5,5	6,2	5,9
Nad jeziora	13,3	17,8	17,6	9,6	15,0	10,4	6,1
Do miast	41,1	41,8	34,3	33,4	41,0	47,4	59,0
Na inne tereny	28,3	28,4	26,9	24,3	27,2	39,5	28,0

Tab. 73. Kierunki wyjazdów według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	961	178	187	379	217
W góry	19,9	14,6	14,3	20,9	26,5
Nad morze	9,0	2,6	6,7	11,0	12,6
Nad jeziora	13,3	12,2	6,1	15,1	17,2
Do miast	41,1	42,2	39,8	38,7	45,7
Na inne tereny	28,3	36,0	37,3	24,3	20,7

Tab. 74. Kierunki wyjazdów według pracy zawodowej

	N =	Praca zawodowa		
		Ogółem	pracujący	nie pracujący
		961	493	468
W góry	19,9	23,1	16,4	
Nad morze	9,0	10,2	7,7	
Nad jeziora	13,3	15,1	11,3	
Do miast	41,1	40,1	42,1	
Na inne tereny	28,3	24,7	32,1	

Tab. 75. Kierunki wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

N =		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
	961	104	39	95	65	152	42
W góry	19,9	18,9	9,5	34,6	18,1	25,6	23,0
Nad morze	9,0	11,3	2,2	10,8	7,0	13,1	9,9
Nad jeziora	13,3	9,4	4,1	6,7	22,4	19,1	26,5
Do miast	41,1	30,9	44,9	45,1	29,8	45,4	35,4
Na inne tereny	28,3	33,6	39,1	17,6	26,6	22,1	21,5

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 75. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	961	174	122	54	84	27
W góry	19,9	24,8	10,9	4,4	11,8	18,5
Nad morze	9,0	8,2	7,0	5,6	9,2	3,7
Nad jeziora	13,3	17,6	5,4	7,8	11,8	11,0
Do miast	41,1	37,0	55,8	36,8	42,7	39,3
Na inne tereny	28,3	27,8	31,5	49,6	27,6	27,6

Tab. 76. Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	961	303	115	220	173	150
W góry	19,9	18,1	15,2	21,4	16,4	28,8
Nad morze	9,0	6,4	8,6	9,2	8,5	14,6
Nad jeziora	13,3	6,9	16,3	16,0	18,2	14,2
Do miast	41,1	46,0	41,3	40,8	33,2	40,5
Na inne tereny	28,3	30,8	30,8	19,2	39,7	21,8

Tab. 77. Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	961	261	532	168
W góry	19,9	26,3	19,2	11,9
Nad morze	9,0	11,7	7,9	8,0
Nad jeziora	13,3	15,7	12,8	11,0
Do miast	41,1	42,9	39,7	42,2
Na inne tereny	28,3	21,8	30,0	33,4

XII. Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według celów i wybranych cech osób badanych (%)

Jakiego rodzaju była to podróż? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży.)

Tab. 78. Cele wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	486	257	229
Wyłącznie wakacje, urlop	51,5	52,6	50,2
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	16,8	12,2	22,1
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	11,6	9,6	13,9
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	20,8	27,8	12,9
Na zakupy	3,5	5,0	1,8
Pielgrzymka	2,1	1,6	2,7
Inny	2,3	1,3	3,4

Tab. 79. Cele wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		486	46	151	93	79	80
							60 i więcej
Wyłącznie wakacje, urlop	51,5	70,0	48,3	49,3	61,3	42,4	45,7
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	16,8	0,0	18,7	9,3	17,0	28,8	23,3
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	11,6	0,0	9,2	13,9	10,6	15,8	23,5
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	20,8	18,0	26,0	28,6	15,4	15,9	5,6
Na zakupy	3,5	5,1	2,1	4,4	5,1	4,0	0,0
Pielgrzymka	2,1	0,0	2,4	1,0	3,2	3,2	1,9
Inny	2,3	16,5	1,4	0,0	0,0	0,0	4,4

Tab. 80. Cele wyjazdów według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	486	58	82	197	149
Wyłącznie wakacje, urlop	51,5	63,3	24,5	50,5	62,6
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	16,8	4,0	25,4	19,1	14,4
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	11,6	6,9	24,0	12,8	5,1
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	20,8	18,0	15,3	19,4	27,1
Na zakupy	3,5	4,0	9,8	2,1	1,6
Pielgrzymka	2,1	0,0	2,0	3,1	1,7
Inny	2,3	13,1	0,0	1,5	0,5

Tab. 81. Cele wyjazdów według pracy zawodowej

	N =	Praca zawodowa	
		Ogółem	
		486	pracujący nie pracujący
Wyłącznie wakacje, urlop		51,5	55,4 47,2
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)		16,8	15,7 18,1
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)		11,6	9,7 13,7
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.		20,8	26,5 14,7
Na zakupy		3,5	2,7 4,3
Pielgrzymka		2,1	1,4 2,9
Inny		2,3	0,0 4,9

Tab. 82. Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
N =	486	48	8	48	24	89	35
Wyłącznie wakacje, urlop	51,5	30,7	14,9	71,8	52,5	61,6	56,0
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	16,8	17,9	19,2	12,5	14,8	15,1	18,0
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	11,6	26,6	29,7	0,0	21,1	1,1	8,5
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	20,8	23,6	28,3	22,9	23,4	29,3	29,0
Na zakupy	3,5	1,8	19,2	0,0	0,0	1,4	9,2
Pielgrzymka	2,1	2,0	8,0	0,0	3,8	2,9	0,0
Inny	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 82. cd.

	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
N =	486	116	47	15	44	12
Wyłącznie wakacje, urlop	51,5	61,6	45,2	32,0	27,9	24,9
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	16,8	6,4	27,8	24,6	28,1	50,4
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	11,6	4,9	19,3	22,1	25,2	24,7
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	20,8	22,4	3,7	7,1	13,1	0,0
Na zakupy	3,5	2,0	2,6	14,2	9,9	0,0
Pielgrzymka	2,1	3,1	3,3	0,0	0,0	0,0
Inny	2,3	8,4	3,4	0,0	0,0	0,0

Tab. 83. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania

	N =	Miejsce zamieszkania					
		Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
		486	120	67	108	96	95
Wyłącznie wakacje, urlop	51,5	34,6	52,2	51,1	54,5	69,7	
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	16,8	20,0	16,3	13,9	22,1	11,3	
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	11,6	16,8	15,6	12,2	9,2	3,8	
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	20,8	23,5	14,5	23,3	19,7	20,1	
Na zakupy	3,5	7,7	2,4	1,4	0,0	4,7	
Pielgrzymka	2,1	2,9	2,8	2,3	1,5	1,0	
Inny	2,3	3,2	3,1	1,6	0,0	3,9	

Tab. 84. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej

	N =	Sytuacja materialna			
		Ogółem	dobra	średnia	zła
		486	195	230	61
Wyłącznie wakacje, urlop	51,5	62,6	48,0	29,2	
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	16,8	15,4	15,4	26,7	
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	11,6	7,0	12,7	21,8	
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	20,8	21,5	21,6	15,8	
Na zakupy	3,5	1,4	4,0	7,7	
Pielgrzymka	2,1	0,8	3,8	0,0	
Inny	2,3	2,2	3,1	0,0	

XIII. Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)

W jaki sposób organizował(a) Pan(i) swoją podróż, lub dwie ostatnie podróże zagraniczne? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży.)

Tab. 85. Organizacja wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	486	257	229
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	30,8	26,5	35,7
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	7,3	8,3	6,1
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	69,6	73,1	65,7

Tab. 86. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		486	46	151	93	79	80
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	30,8	42,9	20,3	32,5	37,3	31,0	40,6
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	7,3	12,0	7,2	5,1	8,7	6,7	5,5
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	69,6	48,8	78,7	68,9	69,0	70,2	59,9

Tab. 87. Organizacja wyjazdów według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	486	58	82	197	149
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	30,8	38,8	16,1	28,3	38,4
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	7,3	12,7	6,3	2,9	11,6
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	69,6	51,5	78,8	75,8	64,1

Tab. 88. Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej

N =		Praca zawodowa	
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	486	252	234
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	30,8	34,0	27,3
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	7,3	8,3	6,2
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	69,6	69,7	69,5

Tab. 89. Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

N =		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracowni- cy admini- stracyjno- biurowi	pracowni- cy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
	486	48	8	48	24	89	35
Był to wyjazd całkowi- cie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	30,8	19,8	0,0	49,9	38,4	37,6	27,1
Był to wyjazd części- wo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	7,3	4,8	14,9	16,3	5,6	6,9	5,9
Był to wyjazd samo- dzielnie zorganizowany	69,6	77,6	85,1	44,7	79,1	66,2	89,3

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 89. cd.

N =		Grupa społeczno-zawodowa				
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	486	116	47	15	44	12
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	30,8	30,9	41,0	15,9	11,1	14,5
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	7,3	9,0	2,7	11,0	2,7	0,0
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	69,6	64,4	60,9	73,1	88,6	85,5

Tab. 90. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	486	120	67	108	96	95
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	30,8	16,3	30,9	35,5	33,0	41,6
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	7,3	9,8	3,0	6,6	6,8	8,4
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	69,6	76,8	69,0	69,0	65,3	65,8

Tab. 91. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

N =		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	486	195	230	61
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	30,8	38,9	29,2	11,5
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	7,3	8,0	6,6	7,6
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	69,6	66,6	69,1	80,9

XIV. Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)

Z jakiego rodzaju noclegów korzystał(a) Pan(i) w czasie swojej podróży lub dwu ostatnich podróży zagranicznych? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży – rodzaj zakwaterowania, w którym spędzono najwięcej noclegów).

Tab. 92. Rodzaje zakwaterowania według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	486	257	229
Hotel, motel, pensjonat	44,1	45,6	42,4
Domek wakacyjny, apartament	3,6	3,8	3,4
Kwatera prywatna	13,4	14,1	12,6
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	7,0	7,7	6,2
Mieszkanie krewnych, znajomych	34,3	30,4	38,7
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,7	6,1	3,2
Inne	2,0	2,4	1,4

Tab. 93. Rodzaje zakwaterowania według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		486	46	151	93	79	80
							60 i więcej
Hotel, motel, pensjonat	44,1	60,9	35,2	57,4	49,0	35,7	33,6
Domek wakacyjny, apartament	3,6	11,8	2,0	3,7	2,0	5,1	0,0
Kwatera prywatna	13,4	10,8	17,4	12,0	16,0	12,0	1,5
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	7,0	15,3	6,9	2,0	7,5	5,2	11,9
Mieszkanie krewnych, znajomych	34,3	14,6	36,5	28,9	28,1	46,2	50,8
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,7	0,0	10,5	4,1	2,3	1,7	0,0
Inne	2,0	0,0	2,6	0,0	3,2	1,8	4,4

Tab. 94. Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	486	58	82	197	149
Hotel, motel, pensjonat	44,1	52,2	26,7	40,7	55,6
Domek wakacyjny, apartament	3,6	9,3	1,5	1,3	5,7
Kwatera prywatna	13,4	12,0	8,0	15,8	14,0
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	7,0	13,3	2,2	6,3	8,1
Mieszkanie krewnych, znajomych	34,3	26,5	52,1	37,1	24,1
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,7	0,0	6,6	6,1	2,6
Inne	2,0	0,0	4,1	0,8	3,2

Tab. 95. Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej

	N =	Praca zawodowa	
		Ogółem	
		486	pracujący nie pracujący
Hotel, motel, pensjonat		44,1	53,7 33,7
Domek wakacyjny, apartament		3,6	3,8 3,4
Kwatera prywatna		13,4	12,5 14,4
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe		7,0	6,4 7,6
Mieszkanie krewnych, znajomych		34,3	27,9 41,2
Namiot, przyczepa, domek kempingowy		4,7	3,1 6,5
Inne		2,0	2,2 1,7

Tab. 97. Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	486	120	67	108	96	95
Hotel, motel, pensjonat	44,1	30,9	41,1	45,5	46,1	59,3
Domek wakacyjny, apartament	3,6	3,2	5,9	3,2	3,2	3,5
Kwatera prywatna	13,4	14,3	11,4	13,6	14,6	12,4
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	7,0	1,8	4,2	11,0	8,5	9,4
Mieszkanie krewnych, znajomych	34,3	47,1	39,2	32,4	27,7	23,4
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,7	8,9	4,5	0,0	6,2	3,5
Inne	2,0	2,0	2,4	2,7	0,0	2,7

Tab. 98. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N = 486	195	230	61
Hotel, motel, pensjonat	44,1	54,2	41,7	20,9
Domek wakacyjny, apartament	3,6	3,1	3,3	6,4
Kwatera prywatna	13,4	14,5	13,8	8,5
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	7,0	7,3	8,0	2,4
Mieszkanie krewnych, znajomych	34,3	24,6	35,1	61,8
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,7	3,5	5,9	4,0
Inne	2,0	3,2	1,1	1,3

XV. Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)

W jakim miesiącu zakończył(a) Pan(i) swoją podróż lub podróże zagraniczne?

Tab. 99. Terminy⁴ wyjazdu według płci

	N =	Płeć		
		Ogółem	mężczyzna	kobieta
		486	257	229
Zima		19,7	23,8	15,1
Wiosna		25,8	27,3	24,2
Lato		54,4	53,3	55,6
Jesień		30,5	35,9	24,4

Tab. 100. Terminy wyjazdu według wieku

	N =	Wiek						
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60 i więcej
		486	46	151	93	79	80	37
Zima		19,7	21,6	26,4	13,8	23,8	11,2	14,8
Wiosna		25,8	3,7	24,9	31,0	28,6	29,9	30,0
Lato		54,4	63,6	52,7	54,0	48,3	58,9	54,3
Jesień		30,5	22,4	31,1	33,5	28,9	32,9	28,6

⁴ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

Tab. 101. Terminy wyjazdu według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe, gimnazjum	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	486	58	82	197	149
Zima	19,7	21,8	21,0	17,0	22,0
Wiosna	25,8	9,2	28,9	25,0	32,1
Lato	54,4	61,1	47,9	56,3	53,5
Jesień	30,5	21,5	26,6	30,9	34,9

Tab. 102. Terminy wyjazdu według pracy zawodowej

	N =	Praca zawodowa		
		Ogółem	pracujący	nie pracujący
		486	252	234
Zima		19,7	19,1	20,4
Wiosna		25,8	30,4	20,9
Lato		54,4	54,6	54,2
Jesień		30,5	31,2	29,7

Tab. 103. Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej

N =		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzęd- nicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębior- cy
	486	48	8	48	24	89	35
Zima	19,7	16,9	28,1	7,2	0,0	22,8	36,1
Wiosna	25,8	24,1	54,8	22,3	9,8	33,8	48,8
Lato	54,4	52,8	29,4	59,7	58,8	52,7	56,8
Jesień	30,5	23,9	34,0	30,5	52,7	26,3	42,6

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 103. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	486	116	47	15	44	12
Zima	19,7	21,2	19,2	5,7	27,5	20,6
Wiosna	25,8	13,2	28,7	19,5	32,5	28,7
Lato	54,4	62,6	51,4	42,3	46,3	30,7
Jesień	30,5	22,7	32,9	32,5	43,9	20,0

Tab. 104. Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	486	120	67	108	96	95
Zima	19,7	19,7	23,8	16,6	23,5	16,4
Wiosna	25,8	30,7	33,2	25,8	22,6	17,9
Lato	54,4	53,4	52,8	50,9	50,9	64,4
Jesień	30,5	26,2	28,8	36,4	33,9	26,8

Tab. 105. Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	486	195	230	61
Zima	19,7	20,0	17,5	27,1
Wiosna	25,8	21,1	27,3	35,2
Lato	54,4	59,9	54,0	38,3
Jesień	30,5	31,4	30,0	29,5

9974

ISBN 83-60302-02-2